

Årsmøde og generalforsamling 2009

Generalforsamlingen i Grimstrup Forsamlingshus.

Beretning og regnskab godkendtes. Alle valg til bestyrelse, suppleanter og revisorer var genvalg, og kontingent fastsattes uændret til 125 kr årligt.

Fhv. museumsleder ved den Antikvariske Samling i Ribe, arkæolog og kunsthistoriker Mogens Bencard, modtog H. K. Kristensen prisen.

Efter generalforsamling og kaffebord fortalte lektor Johannes Nørregaard Frandsen, Syddansk Universitet, levende og inspireret om sin barndom og opvækst i Grimstrup i 1950'erne og 1960'erne. Han kaldte sit indlæg for »Herfra min verden går«

Efter generalforsamlingen konstituerede bestyrelsen sig med genvalg på alle poster.

Nye medlemmer 2009

Kaj Madsen, Esbjerg
Signe Tronborg, Viborg
Ulla Jerg, Esbjerg
Frans J. Meyer, København Ø
Kirsten N. og Hans Metzker, Havndal
Bente Salborg, Varde
Aage Hansen, Vrøgum
Ruth og Arne Christensen, Hjerting
Henning Juhl Sørensen, Tjæreborg
Flemming Nielsen, Tjæreborg
Gudrun Jakobsen, Lem St.
Ingrid Hejn, Ålbæk

Lis Roborg, Snedsted
Doris og Jens Ytzen, Esbjerg
Anna E. Sonnichsen, Esbjerg
Maja og Per Hansen, Esbjerg
Birgit Kristensen, Billum
Ejner Sørensen, Janderup
Agnete Stage, Rude
Bente Gjørup, Slagelse
Conny Callesen, Glejbjerg
Max Jensen, Tjæreborg
Frands Nygaard, Esbjerg
Preben Lindegaard, Fåborg

Bestyrelsens beretning

Så er der gået et år igen. Det er som om der er generalforsamling af og til.

2009 er bag os og i det år havde Historisk Samfund for Ribe Amt flere rigtig gode arrangementer med god tilslutning. Det fortæller os at vi har fundet emner, der taler til befolkningen på vores egn.

Generalforsamlingen på Ladelund Landbrugsskole den 1. april 2009 var velbesøgt. Vejen Kommunes borgmester Egon Fræhr var ordstyrer, alle valg til bestyrelsen var genvalg, mens vi måtte sige farvel til Harry

Hansen, som havde været vores suppleant i nogle år. I hans sted valgtes Sven Bek-Pedersen, Ølgod. Vi konstituerede os efterfølgende med genvalg over hele linien.

Vi havde den glæde ved generalforsamlingen, at kunne tildele fhv. museumsleder og lokalhistoriker Søren Manøe, Ølgod, H. K. Kristensen prisen.

Efter generalforsamlingen fortalte forstander Steffen Pedersen, Ladelund om Efterskolens historie. Et meget interessant foredrag.

*Den store forsamling lyttede interesseret til Inge Nybro Laugesen ved årbogspræsentationen.
Foto: Mette Guldborg.*

Lørdag den 2. maj var så vort første egentlige arrangement. Det var en tur til vort områdes nordlige egn, Nymindegab. Her så vi først Nymindegablejren og seniorsergent Poul Vilholm fortalte om stedet. Derefter gik turen til Nymindegab Museum. Et meget spændende besøg med rundvisning på museet og fortælling om dets oprindelse.

En tur til Nyborg Slot og Voldsted i juni måtte vi desværre aflyse, på grund af at for få havde meldt sig til turen.

Men sådan gik det ikke ved det næste arrangement, der var præsentation af årbogen. Det foregik i Sneum på den fredede Nybrogaard, hvor Lisbeth og Kristian Mogensen tog imod os og var værter ved kaffen, og fortalte om det store arbejde med de fredede bygninger, der i 2008 fik Esbjerg Kommunes bevaringspris.

Inge Nybro Laugesen, der er født på gården, fortalte om stedet og viste rundt. Det var et meget spændende besøg og der var da også over 80 deltagere. Da kaffen og kringlen skulle serveres måtte mange nyde den stående.

Søndag den 13. september var der gentagelse af turen fra året før til det psykiatriske hospital i Hvidding. Ligesom det første besøg, var der tilmelding på denne tur og en del gik forgæves.

Torsdag den 5. november mødtes vi så på Endrup Møllekro, hvor museumsinspektør fra Fiskeri- og søfartsmuseet i Esbjerg, Mette Guldborg, fortalte om Vand og Vindkraft i Sydvestjylland. Et spændende foredrag der havde trukket mange af huse.

Vi håber meget at vore medlemmer vil

bakke os ligeså godt op i 2010 for da har vi andre spændende tiltag på programmet.

Vi har lagt ud med et foredrag på Bramming Egnsmuseum om Jernbanernes Bramming. Det var museumsleder Mogens Hansen, der havde ordet her, og vi nød godt af hans store viden om Bramming-egnen.

Den 28. maj præsenterer vi så en ny udgivelse med historier fra Ribe, der jo som bekendt bliver 1300 år i år, og på baggrund af aflysningen af turen til Nyborg sidste år, har vi i år givet den hele armen og har i samarbejde med Folkeuniversitetet i Esbjerg, Esbjerg og Omegns Museumsforening og Det antikvariske Selskab i Ribe kastet os ud i at arrangere en syv dages tur til Gotland. Turen er overtegnet og det er meget spændende om det er en vej, vi fremover skal gå.

Vi har også en tur til Hallig Hooge, den 14. august på programmet. Årbogen præsenteres i år i Nørre Nebel i Kulturhuset lørdag den 4. september og sluttelig 2010 fortæller provst emeritus Mogens Jensen, Grindsted om 40 år i Folkekirken.

Sluttelig er der en lang takkerække. Vore tilskudsgivere, Lida og Oskar Niensens fond, Esbjerg. Kommunerne Esbjerg, Fanø, Billund, Varde og Vejen. Det er af stor betydning at mærke opbakning.

Vi skylder også en tak for samarbejde med Folkeuniversitet, Ribe Amts Lokalarkiver, Historisk Samling fra Besættelsestiden, og sidst, men ikke mindst, vil jeg gerne rette en personlig tak til bestyrelsen for et godt samarbejde i årets løb.

H. K. Kristensen prisen 2010

Tildelt Mogens Bencard

Historisk Samfund for Ribe Amts bestyrelse tildeler dig H. K. Kristensen prisen 2010 for din store betydning for amtets historie.

Netop i år er det naturligt for os at tildele dig prisen.

I 1961 blev du, som den første uddannede museumsmand i Ribe Amt, ansat ved Den antikvariske Samling i Ribe, og det blev dine arkæologiske undersøgelser, der fastslog Ribes alder til at være tilbage i

700årene. Det var i kraft af udgravninger og undersøgelser af arkæologisk karakter, der ikke kun vakte lokal, men også international opsigt. Derfor er det jo din fortjeneste at Ribe i år kan fejre 1300 års fødselsdag.

Indtil 1980, hvor du forlod vores amt til fordel for det østdanske, som f.eks. til en stilling som direktør for samlingerne på Rosenborg Slot, var du med din vidtfav-

*Mogens Bencard modtager H. K. Kristensen prisen af formanden for Historisk Samfund, Olga Pedersen.
Foto: Søren Frederiksen.*

nende og inspirerende personlighed, med til at fremme det museale samarbejde i amtet. Du tog initiativ til museernes udgivelse af årbogen Mark og Montre, hvor der er præsenteret fund og forskning til gavn og glæde også for menigmand.

Du blev en af initiativtagerne til opførelsen af konserveringsanstalten i Ølgod, og du skabte grundlaget for et positivt og frugtbart samarbejde, amtets museer imellem.

Der kunne nævnes en lang række fortjenstfulde poster, du har beklædt, men her skal fokuseres på de forhold, der har relationer til det område, der omfattes af formåls-

paragraffen i H. K. Kristensen prisens fundats, nemlig det lokalhistoriske arbejde i Ribe Amt.

Det var naturligt, at du i 1966 blev valgt ind i Historisk Samfunds bestyrelse. En post du havde i 12 år. 12 år hvor din store viden blev til megen hjælp i bestyrelsesarbejdet og hvor dine mange udgivelser, i både bøger og artikler, fik stor betydning.

Mogens Bencard, vi i Historisk Samfund er stolte over at vi kan tælle dig med blandt de personer, der har sat deres præg på, og har betydet meget for Samfundet. Det er en stor glæde for os at tildele dig H. K. Kristensen prisen 2010.

HISTORISK SAMFUND FOR RIBE AMT

- arbejder for fremme af lokalhistorisk interesse

Årsregnskab 2009

Indtægter

Kontingent		89.800,00
Tilskud		
Oscar Nielsen Fond	2.000,00	
Vejen Kommune	2.000,00	
Varde Kommune	2.000,00	
Fanø Kommune	500,00	
Bilhund Kommune	2.000,00	
Esbjerg Kommune	3.400,00	
Kulturministeriet	22.464,00	34.364,00
Renter og gebyrer		11.431,30
Bogsalg		6.098,50
Copydan		16.018,73
Indtægter i alt		157.712,53

Udgifter

Årbogen, trykning	67.581,25	
Årbogen, distribution, forfatterhonorar, redaktionsmøder	13.237,40	
Møder, arrangementer m. m.	779,00	
Lokaleleje til kontor, arkiv, og lager	19.200,00	
Telefon, Internet	4.000,00	
Kontorartikler m. m.	11.674,78	
Bestyrelsesmøder m. m.	13.714,53	
Porto i øvrigt	8.985,50	
HK-prisen	2.500,00	
Repræsentation, gaver mm	1.207,00	142.879,46
Overskud		14.833,07

Status

Aktiver

kassebeholdning	1.451,00
Erhvervs giro 3737 6043194	9.972,47
Erhvervs konto 3737 6880004152	4.862,39
Obl. konto 4960167878 (udgået)	0,00
Vestjyske Bank	224.319,27
Investeringsbeviser	150.687,33
Boglagre	6.250,00
Aktiver i alt	397.542,46

Egenkapital

Egenkapital pr. 1.jan 2009	380.330,06
Kursændring på investeringsbeviser	2.379,33
+ Overskud 2009	14.833,07
Egenkapital p. 31/12 2009	397.542,46

Søren Frederiksen
Kasserer

Edel M. Ovérgaard
Revisor

Frede M. Kristensen
Revisor

Bibliografi 2009

Historisk Samfund for Ribe Amt bringer hvert år en liste over bøger og tidsskrifter, der vedrører det gamle Ribe Amts historie.

Oversigten er udarbejdet efter oplysninger fra biblioteker, museer, arkiver og enkelte private personer, der velvilligt har stillet deres udgivelser til rådighed for redaktionen. Her vil man fortsat være meget taknemlig for oplysninger, der kan føre til, at listen bliver så komplet som muligt.

Når der i listen henvises til Egnsbogen 2009, omfatter henvisningen Grindsted-Billund egnen. Lokalårbogen 2009 omhandler gamle Bramming Kommune og Fra Ribe Amt 2009 er Historisk Samfunds årbog.

Årbøger og årsskrifter

By, marsk og geest 21. Kulturhistorisk årbog for Sydvestjylland. Ribe 2009.

Egnsbogen 2009. Grindsted Billund Give 2009.

Fra Ribe Amt. Historisk Samfund for Ribe Amts årbog 2009. Esbjerg 2009.

Lokalårbogen. Lokalhistorisk Forening for Bramming 2009. opdatering. Museet for Varde By og Omegn Årbog 2009.

Ribe Katedralskole 2009.

Sjæklen 2008. Årbog for Fiskeri- og Søfartsmuseet, Saltvandsakvariet. Esbjerg 2008.

Anden Verdenskrig

Abildtrup, Erik: »Mindet lader som ingenting. Barndomserindringer fra Bramming under 2. verdenskrig« i Lokalårbogen 2009 s. 13-20.

Jensen, Ernst: »Nød lærer nøgen kvinde at spinde. Opfindsomhed og rationering under Anden Verdenskrig« i Fra Ribe Amt 2009 s.41-46.

Oxlund, Christian: »Tørvegravning i Bække Mose under Anden Verdenskrig« i Fra Ribe Amt 2009 s. 55-59.

Arkæologi

Andresen, Stina Toldtoft: »Glimt af livet ved Varde Å« i opdatering 2009 s. 82-89.

Bentsen, Lars Chr.: »Med gravhøj som nabo« i opdatering 2009 s. 112-116.

Feveile, Claus og Mette Højmark Søvsø: »Vikingetidsgravpladsen ved Hunderup, 15 jordfæstegrave omkring en stortstensgrav fra stenalderen« i By, marsk og geest 2009 s. 33-48.

Frandsen, Lene B.: »Lønne pigen – fra fund til formidling« i opdatering 2009 s. 61-64.

Frandsen, Lene B.: »Årets arkæologi« i opdatering 2009 s. 70-81.

Frydenlund Jensen, Steen: »Fladmarskgrave fra høj og flad mark – tre enkeltgravstidsgrave fra Krogsgaard« i By, marsk og geest 2009 s. 10-21.

Hansen, Merete Vigen: »Formidling af Lønnepigen« i opdatering 2009 s. 65-69.

Lauridsen, Jens G.: »Detektorfund ved Sig« i opdatering 2009 s.90-96.

Lorange, Tine: »Gensyn med en tuegrav ved Årre« i opdatering 2009 s. 97-105.

Møller, Niels Algreen: »En gravhøj ved Årre« i opdatering 2009 s. 106-111.

Nielsen, Linda: »Gammelbro« i Egnsbogen 2009 s. 39-41. [Billund Sogn].

Siemen, Palle: »En overraskende gave fra Brokær« i By, marsk og geest 2009 s. 22-32.

Poulsen-Hansen, Kamma Marie: »Førromersk Jernalder i Bramming sydbø« i Lokalårbogen 2009 s. 89-94.

Bindebreve

Kjeldsen, Børge: »Vestjyske bindebreve« i By, marsk og geest 2009 s. 74-82.

Bryggerihistorie

List, Troels og Kaj Sondrup. Fra Skibsøl til Cola. Esbjerg Bogtrykmuseum 2009.

Børnelege

Frandsen, Johs. Nørregaard: »Antonius og andre lege« i Fra Ribe Amt 2009 s.47-54.

Dambrug

Vind Jensen, Hartvig: »Endrup Møllens dambrug – Naturgenopretning« i Lokalårbogen 2009 s. 77-80.

Egnehistorie

Andersen, Finn. Rask gik det. Esbjerg Kooperative Fællesråd 2008.

Dall, Uwe. Uden for byporten og inden for byporten. Historier fra Ribe og Omegn. Liljebjerget, Sydvestjyske Museer, Ribe 2009.

Guldberg, Mette: »Hjerting-tolderen og bondeskipperne« i Zise. Told- og Skatthehistorisk Tidsskrift 2001 s. 7-14.

Hansen, Mogens: »Filskov sogn« i Egnsbogen 2009 s. 8-13.

Hoffmann, Birthe: »Darum Hotel 1958-1971« i Lokalårbogen 2009 s. 56-58.

Holsted Lokalarkiv. Føvling 1930'erne og 1940'erne. Holsted 2009.

Haahr, Mia og Poul: »Da Bramming blev grøn« i Lokalårbogen 2009 s. 8-12.

Jensen, John V.: »Malerne i Nymindegab« i opdatering 2009 s. 54-60.

Juhl, Magne: »Forsøg på smugleri over Kongeåen langfredag nat 1771« i Fra Ribe Amt 2009 s.19-33.

Kristensen, Thyge. Handling gi'r Forvandling. Esbjerg Byhistoriske Arkiv 2009.

Laugesen, Inge Nybro: »Sneum å og vadested ved Nybro« i Fra Ribe Amt 2009 s. 5-9.

Mikkelsen, Viggo: »Malt- og køllehuse i Janderup Sogn« i Fra Ribe Amt 2009 s.76-78.

Mulvad, Søren: »Butikken i Skallebæk i 100 år« i Byhornet nr. 92, juli 2009.

Nielsen, Ejler: »En husmands erindringer« i Lokalårbogen 2009 s. 59-69.

Nielsen, Jens N.: »Ruder i Ribe i renæssancen« i By, marsk og geest 2009 s. 49-63.

Nielsen, Linda: »Historien om et klaver« i Egnsbogen 2009 s. 28-29. [Billund Forsamlingshus]

Nielsen, Linda: »Gammelbro« i Egnsbogen 2009 s. 39-41. [Billund Sogn]

Nissen, Klaus F.: »Trehøje i Grimstrup Krat« i Lokalårbogen 2009 s. 80-82

Pedersen, Elna Støier Snor. Foldingbro Nord og Syd for Kongeåen. Foldingbro 2009

Petersen, Sam. Højt: »Vejrup Maskincenter« i Lokalårbogen 2009 s. 83-88.

Poulsen, Doris Kamedula og Tage Nielsen: »Darum Mark« i Lokalårbogen 2009 s. 46-55.

Poulsen, Doris og Tage Nielsen: »Gørdings gadenavne« i Lokalårbogen 2009 s. 70-76.

Erindringer

Abildtrup, Erik: »Mindet lader som ingenting. Barndoms-

erindringer fra Bramming under 2. verdenskrig« i Lokalårbogen 2009 s. 13-20.

Husted, Vagn: »Et erindringsglimt fra Kikkenborg« i Lokalårbogen 2009 s. 21-25.

Laugesen, Inge Nybro: »Gertruds breve, glimt fra en udvandrersfamilies hverdag« i Lokalårbogen 2009 s. 36-45.

Madsen, Ingeborg og Ingrid Jensen: »Engang hed det husmoderafløser...« i Lokalårbogen 2009 s. 26-30.

Nielsen, Ejler: »En husmands erindringer« i Lokalårbogen 2009 s. 59-69.

Schmidt, Kristoffer: »Den kloge kone i Sejstrup« i Lokalårbogen 2009 s. 31-35.

Forsamlingshuse

Nielsen, Linda: »Historien om et klaver« i Egnsbogen 2009 s. 28-29. [Billund Forsamlingshus]

Havne og Fiskeri

Byskov, Søren: »Industrifisk i Esbjerg – en epoke er slut« i Sjøklen 2008 s. 55-77.

Guldberg, Mette: »Havnenes kulturarv« i Sjøklen 2008 s. 43-53.

Høst, Jeppé: »Fiskeriets værste fjende – eller kært pattedyr. Sælfredningsprocessen i Danmark fra 1945 til 1980« i Sjøklen 2008 s. 97-111.

Wichmann, Niels: »Fiskerireguleringen i Danmark« i Sjøklen 2008 s. 79-95.

Hekseprocesser

Kallestrup, Louise Nyholm: »»Svoren til Ild og Brand for hendes trolddomsgerninger« -glimt af en svunden forestillingsverden i trolddomsprocesserne i Ribe i begyndelsen af det 17.århundrede« i By, marsk og geest 2009 s. 64-73.

Hjemmeværnet

Øllgaard, Olav. »Rødderne fra Brørup«. Holsted 2009.

Klima

Jensen, Lasse Fast: »Den globale opvarmning og havet« i Sjøklen 2008 s. 137-149.

Kulturhistorie

Byskov, Søren: » Industrifisk i Esbjerg – en epoke er slut« i Sjøklen 2008 s. 55-77.

Frikke, John: »Fuglenes Vadehav – om 25 års beskyttelse af fuglelivet i Danmarks vigtigste vådområde« i Sjøklen 2008 s. 113-135.

Guldberg, Mette: »Havnenes kulturarv« i Sjøklen 2008 s. 43-53.

Kallestrup, Louise Nyholm: »Svoren til Ild og Brand for hendes trolddomsgeminger« - glimt af en svunden forestillingsverden i trolddomsprocesserne i Ribe i begyndelsen af det 17. århundrede« i By, marsk og geest 2009 s. 64-73.

Kjeldsen, Børge: »Vestjyske bindebrev« i By, marsk og geest 2009 s. 74-82.

Manø, Søren: »Hans Kristian Kristensen« i Historiens Ildsjæle s. 63-70. DHF 2009.

Mulvad, Søren: »Dronning Bengerd« i Fra Ribe Amt 2009 s. 10-18.

Nielsen, Jens N.: »Ruder i Ribe i renæssancen« i By, marsk og geest 2009 s. 49-63.

Reinheimer, Martin: »Slaven der blev slavehandler« i Sjaklen 2008 s. 9-27.

Slyngborg, Mette: »Hjem Is - en kulturhistorisk undersøgelse« i By, marsk og geest 2009 s. 83-99.

Wichmann, Niels: »Fiskerireguleringen i Danmark« i Sjaklen 2008 s. 79-95.

Lokal forvaltning

Ploug, Marianne: »Til fælles bedste« i opdatering s. 46-53.

Malerkunst

Jensen, John V.: »Malerne i Nymindegab« i opdatering 2009 s. 54-60.

Jensen, John V.: »Nye, gamle og spændende rammer - en rammefortælling om Otto Frellos kunstværker« i opdatering 2009 s. 19-28.

Tyrrestrup, Hans: »Under orgelbruset - en udsmykningshistorie fra Vestjysk Musikonservatorium« i Fra Ribe Amt 2009 s. 34-40.

Mindeord

Prange, Knud: »Min ven Verner Bruhn 1928-2007« i Fra Ribe Amt 2009 s. 73-75.

Personalhistorie

Kragsig Jensen, Mogens: »Stamtavle med våbenafbildning og portrætter over slægten Teilman« i Danmarks Adels Årbog 2006-08 s. 603-641. Syddansk Universitetsforlag 2009.

Laugesen, Inge Nybro: »Familien Mogensens Ford fra 1929« i Fra Ribe Amt 2009 s. 60-66.

Willadsen, Olav. Det skete på Solbakkegaard. Esbjerg 2009.

Skibs- og søfart

Bøllund, Richard: »Skibsproviantering - et serviceerhverv i forandring« i Sjaklen 2008 s. 29-41.

Byskov, Søren: »Industrifisk i Esbjerg - en epoke er slut« i Sjaklen 2008 s. 55-77.

Simonsen, Johs. Bredmose. Ud i den store verden. Passagersejlad fra Esbjerg 1875-2009. Esbjerg Byhistoriske Arkiv 2009.

Skoler og skolehistorie

Ejstrup, Jannie Uhre: »Nørholms kulturlandskab - for børn« i opdatering 2009. s. 33-36.

West, Carlote: »Skoletjenesten - godt i gang« i opdatering 2009. s. 29-32.

Slavehandel

Reinheimer, Martin: »Slaven der blev slavehandler« i Sjaklen 2008 s. 9-27.

Slægtshistorie

Kragsig Jensen, Mogens: »Stamtavle med våbenafbildning og portrætter over slægten Teilman« i Danmarks Adels Årbog 2006-08 s. 603-641. Syddansk Universitetsforlag 2009.

Laugesen, Inge Nybro: »Gertruds breve, glimt fra en udvandrersfamilies hverdag« i Lokalårbogen 2009 s. 36-45.

Willadsen, Olav. Det skete på Solbakkegaard. Esbjerg 2009.

Sygehushistorie

Høy-Nielsen, Aja: »Godbidder og sidegevinster - hvad sygehushuset også gemte« i Fra Ribe Amt 2009 s. 67-72.

Smuglerhistorie

Juhl, Magne: »Forsøg på smugleri over Kongeåen langfredag nat 1771« i Fra Ribe Amt 2009 s. 19-33.

Vadehavet

Frikke, John: »Fuglenes Vadehav - om 25 års beskyttelse af fuglelivet i Danmarks vigtigste vådområde« i Sjaklen 2008 s. 113-135.

Jensen, Lasse Fast: »Den globale opvarmning og havet« i Sjaklen 2008 s. 137-149.

Winbladh, Nanna og Dorte Vind. Vadehavet på Tværs. Fiskeri og Søfartsmuseet Saltvandsakvariet 2009.

Virksomhedshistorie

Bøllund, Richard: »Skibsproviantering - et serviceerhverv i forandring« i Sjaklen 2008 s. 29-41.

Byskov, Søren: »Industrifisk i Esbjerg - en epoke er slut« i sjaklen 2008 s. 55-77.

Petersen, Sam. Højt: »Vejrup Maskincenter« i Lokalårbogen 2009 s. 83-88.

Slyngborg, Mette: »Hjem Is - en kulturhistorisk undersøgelse« i By, marsk og geest 2009 s. 83-99.

Zoologi

Feveile, Claus & Kim Aaris-Sørensen: »Uroksekraniet fra stemmeværket ved Tved Å/ Hølet bæk- et sjældent zoologisk fund fra Sydvestjylland« i By, marsk og geest 2009 s. 5-9.

Billund Kommune

Hansen, Mogens: »Filskov sogn« i Egnsbogen 2009 s. 8-13.

Nielsen, Linda: »Historien om et klaver« i Egnsbogen 2009 s. 28-29. [Billund Forsamlingshus]

Nielsen, Linda: »Gammelbro« i Egnsbogen 2009 s. 39-41. [Billund Sogn]

Esbjerg Kommune

Abildtrup, Erik: »Mindet lader som ingenting. Barndomserindringer fra Bramming under 2. verdenskrig« i Lokalårbogen 2009 s. 13-20.

Andersen, Finn. Rask gik det. Esbjerg Kooperative Fællesråd 2008.

Bøllund, Richard: »Skibsproviantering – et serviceerhverv i forandring« i Sjøklen 2008 s. 29-41.

Byskov, Søren: »Industrifisk i Esbjerg – en epoke er slut« i Sjøklen 2008 s. 55-77.

Dall, Uwe. Uden for byporten og inden for byporten. Historier fra Ribe og Omegn. Liljebjerget, Sydvestjyske Museer, Ribe 2009.

Feveile, Claus & Kim Aaris-Sørensen: »Uroksekraniet fra stemmeværket ved Tved Å/ Hølet bæk- et sjældent zoologisk fund fra Sydvestjylland« i By, marsk og geest 2009 s. 5-9.

Feveile, Claus og Mette Højmark Søvsø: »Vikingetidsgavpladsen ved Hunderup- 15 jordfæstegrave omkring en stortstensgrav fra stenalderen« i By, marsk og geest 2009 s. 33-48.

Frydenlund Jensen, Steen: »Fladmarskgrave fra høj og flad mark – tre enkeltgravstidsgrave fra Krogsgaard« i By, marsk og geest 2009 s. 10-21.

Guldberg, Mette: »Havnenes kulturarv« i Sjøklen 2008 s. 43-53.

Guldberg, Mette: »Hjerting-tolderen og bondeskipperne« i Zise. Told- og Skatthehistorisk Tidsskrift 2001 s. 7-14.

Hoffmann, Birthe: »Darum Hotel 1958-1971« i Lokalårbogen 2009 s. 56-58.

Husted, Vagn: »Et erindringsglimt fra Kikkenborg« i Lokalårbogen 2009 s. 21-25.

Høy-Nielsen, Aja: »Godbidder og sidegevinster – hvad syge-

husarkivet også gemte« i Fra Ribe Amt 2009 s. 67-72.

Haahr, Mia og Poul: »Da Bramming blev grøn« i Lokalårbogen 2009 s. 8-12.

Juhl, Magne: »Forsøg på smugleri over Kongeåen langfredag nat 1771« i Fra Ribe Amt 2009 s. 19-33.

Kallestrup, Louise Nyholm: »»Svoren til Ild og Brand for hendes trolddomsgerninger« -glimt af en svunden forestillingsverden i trolddomsprocesserne i Ribe i begyndelsen af det 17. århundrede« i By, marsk og geest 2009 s. 64-73.

Kjeldsen, Børge: »Vestjyske bindebrev« i By, marsk og geest 2009 s. 74-82.

Kristensen, Thyge. Handling gi'r Forvandling. Esbjerg Byhistoriske Arkiv 2009.

Laugesen, Inge Nybro: »Sneum å og vadested ved Nybro« i Fra Ribe Amt 2009 s. 5-9.

Laugesen, Inge Nybro: »Familien Mogensens Ford fra 1929« i Fra Ribe Amt 2009 s. 60-66.

Laugesen, Inge Nybro: »Gertruds breve, glimt fra en udvandrersfamilies hverdag« i Lokalårbogen 2009 s. 36-45.

List, Troels og Kaj Sondrup. Fra Skibssøl til Cola. Esbjerg Bogtrykmuseum 2009.

Madsen, Ingeborg og Ingrid Jensen: »Engang hed det husmoderafløser...« i Lokalårbogen 2009 s. 26-30.

Mulvad, Søren: »Dronning Bengerd« i Fra Ribe Amt 2009 s. 10-18.

Mulvad, Søren: »Butikken i Skallebæk i 100 år« i Byhornet nr. 92, juli 2009.

Nielsen, Ejler: »En husmands erindringer« i Lokalårbogen 2009 s. 59-69.

Nielsen, Jens N.: »Ruder i Ribe i renæssancen« i By, marsk og geest 2009 s. 49-63.

Nissen, Klaus F.: »Trehøje i Grimstrup Krat« i Lokalårbogen 2009 s. 80-82.

Poulsen-Hansen, Kamma Marie: »Førromersk Jernalder i Bramming Sydby« i Lokalårbogen 2009 s. 89-94.

Poulsen, Doris Kamedula og Tage Nielsen: »Darum Mark« i Lokalårbogen 2009 s. 46-55.

Poulsen, Doris og Tage Nielsen: »Gørdings gadenavne« i Lokalårbogen 2009 s. 70-76.

Schmidt, Kristoffer: »Den kloge kone i Sejstrup« i Lokalårbogen 2009 s. 31-35.

Siemen, Palle: »En overraskende gave fra Brokær« i By, marsk og geest 2009 s. 22-32.

Simonsen, Johs. Bredmose. Ud i den store verden. Passagersejladsen fra Esbjerg 1875-2009. Esbjerg Byhistoriske Arkiv 2009.

Slyngborg, Mette: »Hjem Is – en kulturhistorisk undersøgelse« i By, marsk og geest 2009 s. 83-99.

Willadsen, Olav. Det skete på Solbakkegaard. Esbjerg 2009.
 Vind Jensen, Hartvig: »Endrup Mølles dambrug – Naturgenopretning« i Lokalårbogen 2009 s. 77-79.
 Winbladh, Nanna og Dorte Vind. Vadehavet på Tværs. Fiskeri og Søfartsmuseet Saltvandsakvariet 2009.

Varde Kommune

Andresen, Stina Toldtoft: »Glimt af livet ved Varde Å« i opdatering 2009 s. 82-89.
 Bentsen, Lars Chr.: »Med gravhøj som nabo« i opdatering 2009 s. 112-116.
 Frandsen, Lene B.: »Lønne pigen – fra fund til formidling« i opdatering 2009 s. 61-64.
 Frandsen, Lene B.: »Årets arkologi« i opdatering 2009 s. 70-81.
 Hansen, Merete Vigen: »Formidling af Lønnepigen« i opdatering 2009 s. 65-69.
 Ejstrup, Jannie Uhre: »Nørholms kulturlandskab – for børn« i opdatering 2009. s. 33-36.
 Jensen, John V.: »Nye, gamle og spændende rammer – en rammefortælling om Otto Frellos kunstværker« i opdatering 2009 s. 19-28
 Jensen, John V.: »Malerne i Nymindegab« i opdatering 2009. s. 54-60.

Lauridsen, Jens G.: »Detektorfund ved Sig« i opdatering 2009 s.90-96.

Lorange, Tine: »Gensyn med en tuegrav ved Årre« i opdatering 2009 s. 97-105.

Mikkelsen, Viggo: »Malt- og køllehuse i Janderup Sogn« i Fra Ribe Amt 2009 s.76-78.

Møller, Niels Algreen: »En gravhøj ved Årre« i opdatering 2009 s. 106-111.

Ploug, Marianne: »Til fælles bedste« i opdatering 2009. s. 46-53

Ejstrup, Jannie Uhre: »Nørholms kulturlandskab – for børn« i opdatering 2009. s. 33-36.

Varde Lokalhistoriske Forening. Lokalhistoriske meddelelser. Nr. 1 og nr. 2 Varde 2009.

West, Carlote: »Skoletjenesten – godt i gang« i opdatering 2009. s. 29-32.

Vejen Kommune

Holsted Lokalarkiv. Føvling 1930'erne og 1940'erne. Holsted 2009.

Museumsavisen. Museumsforeningen Sønderkov. 2009.

Pedersen, Elna Støier Snor. Foldingbro Nord og Syd for Kongeåen. Foldingbro 2009.

Øllgaard, Olav. »Rødderne fra Brørup« Holsted 2009.

Register 2010

Registeret henviser til navne, steder/byer, men ikke til enkelte gader. Det er tilstræbt at gøre registret så fuldkommen som muligt. * betyder at der henvises til en illustration.

Emneregister 2010

A
Anden Verdenskrig 16, 24, 59, 95

D
Døden skal have en årsag 25, 26,
27, 28, 29, 30, 31, 32, 33

N
Nye medlemmer 2009 89

P
Poesibøger 51, 52, 53, 54, 55,
56, 57, 58, 59, 60, 61

V
Vardes store arbejdsplads og den
tyske besættelse 15, 16, 17,
18, 19, 20, 21, 22, 23, 24
Varde Stålværk 15, 16, 17, 18,
19, 20, 22, 23, 24

Forfatterregister 2010

A
Andreasen Knud, ingeniør
og cand. mag. i historie 15, 24

C
Christensen, Flemming,
Inspektør 63

H
Høy-Nielsen Aja, fhv.
sygeplejerske, forfatter 25, 33

L
Lyne Olaf, fhv.gårdejer i Outrup
og bankbestyrer i Finland 5, 14

M
Mulvad, Søren, skolelærer,
forfatter 71, 78, 104

P
Pedersen, Olga, lokalhistoriker 51,
61, 92, 104
Post Camilla, cand mag i
middelalderarkæologi 35, 50
Poulsen-Hansen, Kamma
Marie, ærkæolog 79, 88

Personregister 2010

A
Agger, Frode gårdmand i
Bøllinglåde 48
Andersen, Hans, candpolit.
København 66
Andrén anders, svensk arkæolog 85
Axel, prins 23
Aagaard, bager i Ribe 72, 75

B
Bang, Bernhard, forsker,
født i Sorø 1848 6, 7, 8, 9
Bencard, Mogens arkæolog
og kunsthistoriker 89, 92, 93
Bjerregaard, kredsdyrlæge i
Grindsted 13
Boch, Henriette, pige fra Meels
på Als 52
Bording, Landbrugsminister 13
Broe, Thomas, smed i Ribe 67
Brogaard, malermester i Ribe 63,
64, 67, 69, 70

Bruun, Axel, konstruktør
i Ribe 63, 64
Bruun, distriktslæge 30, 64
Buk-Swienty, Tom, forfatter 74, 78
Bülow, O. R., direktør på
Varde stålværk 15

C
Christensen, Arnold, bogbinder
i Ribe 64
Christensen, Bertel, smed i Loft 81
Christensen, Christian,
skoleelev i Esbjerg 59
Christensen, Dahl, bogholder
i Ribe 64, 65, 69
Christensen, Ellen N., pige
fra Als 52
Christensen, Aage Møller,
faldskærmsagent 20, 22
Christiansen, Peder, fattiglem
i Sneum Sogn 29
Clausen, Hans C., skoleelev
på Als 54
Clausen, J. M., bygmester
i Ribe 63, 70
Clausen, Jørgen, skoleelev på Als 53

D
Duborg, Hans gårdejer 9

E
Edelberg, Johanne, Ribe 78
Engberg, Harald Laurids, Ribe 72

F
Faurshou, Ribe 75
Fevle, Claus, fotograf 35
Fræhr, Egon, borgmester
i Vejen Kommune 90
Fraas, Johanne, Ribe 75

G
Gerken, Johanne 56
Gerner-Mikkelsen, Poul Erik,
politifuldmægtig i Varde 20, 22
Gregersen, Rasmus, købmand
i Ribe 75

H
Hansen, Anne Katrine, pige i
Oksbøl på Als 51, 52, 54

Hansen, Gunnar Schmidt, Loft	86	Ludvigsen, Erna, Brørup	56	Silberbauer, driftsleder i Ribe	68
Hansen, Helene, skoleelev på Als	53	Lyne, Jes Jensen, gårdejer i Outrup (1882-1942)	8, 10, 12, 13, 14	Simonsen, adjunkt i Ribe	69, 97, 98
Hansen Laurids, overdyrlæge	8, 9, 10	Lyne, Ole, gårdejer i Outrup (1849-1927)	7	Simony, Jørn, politimester i Varde	20, 22
Hansen, Laust, gårdmand i Okholm	40	M		Svith, læge i Ribe	68
Hansen, Mogens, museumsleder i Bramming	86, 91, 104	Madsen, Henrik, skoleelev på Als	53	Sørensen, Orla, Esbjerg	56, 58
Hansen, Norma, Esbjerg	59	Madsen, J. Kr. Forstander	9, 46, 87, 89, 96, 98	T	
Hansen, Viggo, maskinarbejder på Varde Stålværk	17, 18, 20, 21, 22, 23, 24	Manøe, Søren, Ølgod	90	Thomsen, Mickel Hansen, gårdejer	41
Helms, Jacob, Ribe	77	Midtgaard, Jepbine, bondekone i Lundsmark	37	V	
Høegh-Guldberg, landfysikus på Fyn	26	Moberg, dyrlæge	12	Vivike, Holger, agent for Danmarks Kommunistiske Parti (1910-1992)	17
I		Moltesen, Bodil, datter	45	W	
Ingemann, læge	14	Moltesen, Jens Lassen, gårdmand i Lundsmark	38, 40, 41, 42, 45, 46, 47, 49	Wolff, postmester i Ribe	78
J		Mårtensen, Arthur, læge	14		
Jannicksen, Søren svoger og forlover	37	N		Stedregister 2010	
Jensen, J. Vinter, arbejdsmand i Ribe	69	Nielsen, Jesper, husmand	9	A	
Jensen, Marie, Esbjerg	59	Nordentoft, Knud, læge i Varde	20, 22	Agtrup	54
Jessen, Elbæk, medlem af fællesudvalg for Ribe Amts mejeriforening	9, 10	Nyborg, Arnold, isenkræmmer i Ribe	64	Allerup	29
Johansen, Johan Jensen, gårdmand i Okholm	40, 41	Nørregaard Frandsen, Johannes, institutleder	89	Als	54
Jørgensen, Eleanore, skoleelev	55	O		Alslev	29
Jørgensen, Jens, Varde	22	Okholm, Hansen, Hans Jørgen, forfatter	40, 47	Amerika	16, 71, 74
Jørgensen, Jørgen, Esbjerg	58	P		Ansager	20, 82
K		Pacholski, Ejnar Ribe	68	Askov	46
Kieler, Flemming, medlem af Holger Danskegruppen i Varde	21	Pedersen, Christian, Esbjerg	68	Aabenraa	46, 49
Kock, Robert, forsker 1843-19105, 6, 7		Pedersen, Emil, tømrer i Ribe	68	B	
Koop, smed i Ribe	67, 96, 98	Pedersen, Steffen, forstander på Ladelund Efterskole	90	Belgien	16
Krogager, Eilif, præst i Sneum-Tjæreborg	22	Petersen, Anna, Ribe	75	Berlin	5, 16
L		Poulsen, Peder, kommunist, Esbjerg	17	Bramming	9, 67, 88, 91, 95, 96, 98
Larsen, Chr. Konsulent	9, 10, 13, 33, 56, 66	R		Bølling Sogn	48
Larsen, Gunnar, tdl. Trafikminister	23	Rask-Jensen, gårdejer	9	C	
Laugesen, Inge Nybro, fortæller ved årbogspræsentation	90, 91	Ravn, Lars Pedersen, borger i Ålborg	35	Christiansfeld	55
Lindbæk, Jannik Sørensen, gårdejer	37	Reinholm, Emma, Ribe	75, 76	D	
Lindbæk Lindbæk, Peder Andreas Borrig, gårdmand i Sønder Farup	36, 37	Riis, Jacob A., Ribe	75, 78	Damslund	49
		Riis, Niels Eduard, redaktør på Ribe Stiftstidende	72	Dejbjerg	48
		S		E	
		Schmidt, Claus Moltesen, halvbroder	40	England	6, 16, 20, 22, 71, 72
		Schmidt, Jørgen, smed i Ribe	64, 67	Esbjerg	8, 9, 15, 17, 19, 22, 25, 29, 30, 31, 32, 33, 47, 56, 58, 59, 60, 65, 68, 87, 89, 91, 95, 96, 97, 98, 104
				Europa	5, 71, 84, 87
				F	
				Falster	72
				Frankrig	16

Frederikshavn	72	Lolland	72	Sneum Sogn	29
Fåborg	89	London	6	Sorø	6
G		Lundsmark	37, 38, 40, 43	Sædding	48, 49, 50
Grimstrup	29, 89, 96, 98	M		Sønderborg Amt	51, 52
Grindsted	13, 79, 80, 82, 83, 84, 87, 91, 95, 104	Møn	72	T	
Guldager	29, 87	N		Tjæreborg	22, 29, 89
H		Nordafrika	17	Tyskland	5, 16, 17, 19, 24, 54
Haderslev	33, 73, 75, 78	Nordslesvig	40, 43, 44, 45, 49, 50	U	
Hanning	48, 49, 50	Norge	16, 86	Ubberup	37
Helsingør	72	Nørre Nebel	91	USA	5
Hjerting	12, 89, 96, 98	O		V	
Holland	16	Okholm	37, 40, 41, 47, 48, 49, 50	Varde	9, 10, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 29, 32, 80, 83, 84, 87, 89, 91, 95, 99
Horsbøl	79, 84, 85, 104	Oksbøl	15, 51, 52, 54	Vejle	84
Hostrup	29	Oksbøl Sogn	51, 52	Vester Nykirke	29
Hvidding	35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 91	Outrup	2, 7, 10, 14	Vester Vedsted	35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50
J		P		Ø	
Jerne	29	Prøjsen	5	Østrig	38, 77
Jylland	5	R		Å	
K		Ribe	1, 2, 3, 5, 9, 10, 12, 13, 14, 24, 40, 49, 61, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 87, 89, 90, 91, 92, 93, 95, 96, 97, 98, 99, 104, 105	Ålborg	20, 24, 35, 75, 78
Kolding	14, 50, 54, 75, 76, 77, 88	Ringkøbing Amt	9, 49	Årre	95, 99
Korsør	67, 72, 78	Roskilde	72		
København	6, 14, 24, 25, 26, 30, 33, 49, 66, 72, 76, 87, 88, 89	Rusland	71		
L		S			
Ladelund	9, 90	Skads	29		
Lemvig	72	Skagen	72		
Loft, Grindsted	79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88	Skærbæk	40, 49		

Historisk Samfund for Ribe Amt

Stiftet 1902. Danmarks ældste amtshistoriske samfund

Bestyrelse

Formand Lokalhistoriker Olga Pedersen
Vestergade 6, 6670 Holsted
Tlf. 75 19 82 80. e-mail: Olga.pedersen@stofanet.dk

Næstformand Lærer Søren Mulvad
Varming Vesterby 9, 6760 Ribe. Tlf. 75 44 11 77.
e-mail: mulvadvarming@mail.com

Redaktør Lokalhistoriker Olga Pedersen
Vestergade 6, 6670 Holsted
Tlf. 75 19 82 80. e-mail: Olga.pedersen@stofanet.dk

Kasserer Søren Frederiksen,
Tværvej 10, 6622 Bække
Tlf. 75 38 97 06. e-mail: hitsamfund@profibermail.dk

Museumsleder Mogens Hansen
Frederiksberg Alle 13, 7200 Grindsted
Tlf. 51 18 29 55. e-mail: mogenshansen@mail.dk

Museumsinspektør Mette Guldborg
Frodesgade 110A, 6700 Esbjerg
Tlf. 75 45 49 69. e-mail: mg@fimus.dk

Peder Thygesen Nielsen
Midtbyvej 10, Blåvand
Tlf. 75 27 56 04

Henrik Præstholt
Klostergade 3B, 6760 Ribe.
Tlf. 75 42 02 41. e-mail: ribekloster@stofanet.dk

Suppleanter Jens Erik Starup, Horsbølvej 13, 7200 Grindsted
Tlf. 75 32 23 53

Svend Bek-Pedersen, Mejlvangvej 19, 6870 Ølgod
Tlf. 75244861

**Ekspedition
og kasse** Søren Frederiksen
Gironummer 6 04 31 94
Kontingent 125 Kr.

Fra Lokalarkivernes arbejdsmark i 2009

Ribe Amts Lokalarkiver (RAL)

Bestyrelsens beretning

Det er stort set ligegyldigt, hvor man er i lokalarkiverdenen: Alle taler om Arkibas4. Endelig er SLAs registreringssystem kommet så vel over sine børnesygdomme, at brugerne ikke oplever alt for mange problemer med det. Og rigtig mange er også kommet godt i gang med at bruge programmet. Afviklingen via Internettet gør adgangen meget lettere og fleksibel – man behøver rent faktisk ikke længere sidde i arkivet for at kunne lave arkivarbejde, så man kan godt få noget ud af ½ times overskudstid hjemme. Som f.eks. i den forgangne, lange snevinter.

Selvom Arkibas4 således er et tigerspring fremad for lokalarkiverne, er det ikke helt og aldeles selvkørende. Bare det at komme i gang på en ny platform med nye skærbilleder, betegnelser m.m. er en udfordring. Der er behov for kurser og for opfølgning lokalt i arkiverne, noget vi i det tidligere Ribe Amt er så heldige at have en konsulent til at tage sig af. Richard Bøllund har haft nok at tage sig til i forbindelse med indførelsen af Arkibas4 – uden hans indsats var vi næppe kommet så godt i gang her, som tilfældet er. Han vil selv komme nærmere ind på virksomheden i sin beretning, men jeg har fulgt med på RALs hjemmeside og er blevet imponeret over, hvor hurtigt de mange kurser er blevet fuldtækket. Så samtidig med at Richard Bøllund roses for sin flid, er der også grund til at rose jer for jeres kursusinteresse.

Apropos konsulentordningen. Som bekendt hviler konsulentordningen på et tilskud fra det gamle Ribe Amt. Amternes tilskud til kulturaktiviteter – ikke blot til arkiver, museer, orkestre, teatre m.m. – blev ved strukturreformens gennemførelse parkeret i Kulturministeriet med henblik på at finde en fordelingsløsning inden for fire år. I juni 2009 blev den fremtidige ordning besluttet: Tilskud over 250.000 kr. vil i fremtiden blive administreret af Kulturministeriet, tilskud under 250.000 kr. udbetalt til de respektive kommuner som bloktilskud. Da alene lønsummen har afgjort beløbets indplacering, faldt tilskuddet til konsulentordningen i den pulje, der skal udbetales via bloktilskuddet til Esbjerg Kommune. Esbjerg Byråd havde mandag aften (den 15. marts) en sag på dagsordenen om disse tilskud, og vedtagelsen gik på lønandelspuljen. Der blev således

bevilget 234.419 kr. til konsulentløn i 2011. Dette beløb dækker ikke den samlede udgift – der er en manko på ca. 50.000 kr. Ud over tilskud til løn har amtspengene også omfattet et driftstilskud – i 2009 udgjorde det 32.500. kr. De penge bruges bl.a. til udgivelse af årsberetninger, kursusvirksomhed og ikke mindst kørsel. Hvorvidt disse penge kommer til udbetaling, vides endnu ikke.

Som gode vestjyder har I uden tvivl allerede regnet ud, at pengene ikke når sammen. Vi bliver derfor nødt til at finde modeller for, hvordan underskuddet kan dækkes – hidtil har Esbjerg Byhistoriske Arkiv været »sponsor«, men med udsigt til store besparelser vil det ikke fortsætte. Den helt gratis konsulentordnings dage er talte – fra 2011 må det forudses, at der skal lægges nogle penge imellem fra deltagende arkiver/arkivsamvirker. En udmelding fra RAL kommer snarest.

For at hele beretningen ikke skal komme til at gå op i penge, er der grund til at nævne andre, vigtige aktiviteter i det forgangne år. F.eks. at SLA har lagt ét af sine efteruddannelsesmoduler til det vestjyske. Det er vigtigt, arkivlederne løbende uddannes – og selv om SLAs kurser er noget dyrere end RALs, kan der ikke opfordres nok til at følge disse kurser. De er meget vigtige og nødvendige, for ting forandrer sig – selv i arkiverdenen. Tænk blot på Statens Arkiver, som lige har måttet trække en lang række kirkebøger tilbage fra www.arkivalieonline.dk på grund af indførte CPR-numre, ingen havde forventet at finde der – et udmærket eksempel på, hvordan moderne formidling på Internettet kan støde sammen med persondatalovgivningen. Apropos Internettet – så har adskillige af jer hørt om Historisk Atlas. I det tidligere Ribe Amt er Billund og Vejen kommuner ikke med i projektet, men de andre kommuner er. Projekt Historisk Atlas er et godt eksempel på, hvad moderne formidling på Internettet kan betyde, idet det er muligt at publicere såvel små som store historier. Og sikke søgemuligheder. Meget, der ellers ligger gemt på arkivernes hylder, kan komme frem i lyset - til gavn og glæde for såvel arkiverne som for brugerne. Lad os håbe, ikke blot Historisk Atlas bliver kanalen for at sprede viden om lokalarkivernes samlinger, men at der også snart kommer en Arkibas4 i netudgave, som gør det

muligt at søge i arkivernes registreringer på samme måde, som man snart kan via DAYSIS, de statslige arkivers online-registratur.

Kort sagt: 2009 har været endnu et godt år på den lokalhistoriske arbejdsmark. På vegne af RALs bestyrelse er der derfor grund til at takke jer medlemmer for aktiv deltagelse i de forskellige aktiviteter – dog mærkeligt nok igen flest til generalforsamlingen, hvor der bydes på gode ærter m.m. Også en tak til RALs bestyrelse for god og konstruktivt samarbejde samt til Historisk Samfund for Ribe Amt for det fortsatte samarbejde om udgivelse af arkivernes årsberetninger. Endelig skal der lyde en stor tak til Richard Bøllund for det store arbejde, han yder for lokalarkiverne i det tidligere Ribe Amt.

Konsulentens beretning

2009 har budt på endnu et travlt, lærerigt og udfordrende år. Siden kommunalreformen er antallet af arkiver bare steget, så vi nu er helt oppe på 58 arkiver medlem af RAL, hvilket er rigeligt til at holde en konsulent på halv tid beskæftiget. Uddannelse, oplæring og arkivbesøg fylder godt i kalenderen, men jeg har også haft tid og mulighed for at deltage i forskellige tværgående samarbejds- og udviklingsfora til gavn for arkiverne.

Jeg har tydeligvis kunne mærke, at 2009 var året, hvor det nye registreringssystem Arkibas4 for alvor rullede ud over landet takket være indførelsen af kommunalicensen. En optælling blandt RALs medlemmer viser, at 44 arkiver er gået over på Arkibas4. Dette afspejles også i RALs uddannelsesaktiviteter, idet jeg fik afholdt 12 Arkibas4 heldagskurser i 2009 ved hjælp af Esbjerg Ungdomsskole, som venligt stillede lokaler til rådighed. To af dagene blev kurserne afholdt i Rødding, særskilt for arkiverne i Vejen Kommune. Derudover har jeg skullet yde en del assistance i forbindelse med arkivernes konvertering, klargøring, installering og opsætning af Arkibas. Uddannelsesindsatsen har koncentreret sig om at få nybegyndere kørt ind på rette spor. Derfor har Arkibas-kurserne primært bestået af grundkurser og udvidet. Selvom der også er efterspørgsel efter flere udvidede og administratorkurser fra de lidt mere øvede brugere, så har det vigtigste for mig været, at give flest muligt den basale uddannelse, så tingene ikke kører skævt fra begyndelsen, og som jeg efterfølgende skal bruge en del ressourcer at rette op på igen. For at få det grundlæggende vedr. registrering helt på plads afholdt jeg i januar måned også et registreringskursus i Helle-hallen.

Der ligger også en programmæssig årsag til, at der endnu ikke har været afholdt Arkibas-kurser for de lidt mere øvede. Nogle af de programdele og registreringss-

formularer som der undervises i på administrator- og udvidet2-kurserne, er nemlig fortsat behæftet med fejl, som af og til får systemet til at opføre sig underligt eller i værste fald bryde sammen. Det er selvfølgelig ikke optimalt, men omvendt vil jeg også sige, at programmet i forhold til sidste år, er blevet langt mere driftsikkert. Det er i hvert fald kun positive meldinger, jeg hører fra arkiverne, når de omtaler Arkibas4. De fleste oplever, at have fået et langt mere brugervenligt program i forhold til den tidligere, forældede dos-version. Der arbejdes hårdt på at løse de fejl, der fortsat er i programmet, men det er en lang og sej proces, hvilket jeg har fået et nærmere indblik i, efter jeg i foråret takkede ja til en forespørgsel om at indtræde i bestyrelsen for Arkibas Aps - anpartsselskabet ejet af SLA, som står for driften og udviklingen af Arkibas. Udfordringen i dette arbejde består dels i at holde programmøren i ørerne og dels at få økonomien til at hænge sammen, så der også er råd til udvikling og forbedringer af Arkibas. Noget andet, der aktuelt er på dagsordenen, er at få udarbejdet en kravspecifikation og ansøgning til udviklingen af Arkibas.dk – internetportalen som for alvor vil slå dørene op til arkivernes righoldige samlinger.

På kursus siden har vi i RALs uddannelsesudvalg taget initiativ til, at der bliver lettere mulighed og adgang til at få den bedste og mest omfattende arkivuddannelse, nemlig ved at arrangere og tilbyde SLAs arkivmedarbejderuddannelse her i området. Kurset består af fem moduler, der hver varer to dage. I september tog vi hul på denne uddannelsesrække med afholdelsen af kurset i synliggørelse og formidling, og det er planen, at tilbyde et modul hvert halve år, så alle fem moduler har været afholdt om et par år. Det er vigtigt at vide, at denne uddannelse er obligatorisk til alle arkivledere, der er tiltrådt efter den 1. januar 2007, men den er bestemt også relevant for alle øvrige arkivmedarbejdere.

Gennem de senere år har man hørt ønsker om mere ABM-samarbejde, men det er ofte blevet ved de gode intentioner. Med Historisk Atlas er det faktisk lykkedes at stable et fornuftigt og længerevarende samarbejde på benene mellem de tre forskellige kulturinstitutioner - arkiver, biblioteker og museer – i Vadehavetsregionen. Som repræsentant for arkiverne i de tre kommuner, Varde, Esbjerg og Fanø deltagte jeg i den projektgruppe, som arbejder på at organisere og få indhold og kendskab til Historisk Atlas bredt ud i området. Historisk Atlas er en enestående formidlingsplatform, og et tilbud arkiverne i de berørte kommuner kan benytte sig af. I øjeblikket diskuteres det, hvorledes man kan organisere det fremadrettede arbejde og evt. via en lokal redaktør sikre kvaliteten og den fortsatte tilvækst af historiske oplysninger på det digitale atlas. Med den

positive opbakning fra bl.a. politikere og forskellige samarbejdspartnere, er der håb om, at Historisk Atlas kan fortsætte sin udbredelse indholdsmæssigt og geografisk. Ved den officielle præsentation på Hindsgavl Slot i juni måned, fik Historisk Atlas mange rosende ord med på vejen af regionsrådsformand Carl Holst. Tilsvarende var der en udbredt positiv stemning ved en lokal præsentation i Ribe i december måned.

Beretningen har berørt nogle af de større og nye arbejdsopgaver i 2009. Der har selvfølgelig også været det faste, rutinemæssige at »holde butikken kørende«, med alle de faglige og administrative opgaver der ligger heri. Det er bl.a. at tage sig af alle de henvendelser og spørgsmål, arkiverne kommer med, at indsamle, redi-

gere og udgive årsberetningerne, at få RAL-Nyt på gaden to gange årligt samt vedligeholde og opdatere RALs hjemmeside. Jeg ved godt, nogle synes, der er for lidt nyt på hjemmesiden – men husk: Det er også Jer, der skal være med til at levere indholdet. Til gengæld er hjemmesiden et glimrende redskab til status og tilmelding til kurser, og til at have en ajourført arkivvejviser.

Til sidst vil jeg takke alle samarbejdspartnere i 2009, herunder RALs bestyrelse, og ikke mindst alle frivillige arkivmedarbejdere som udfører et kæmpemæssigt arbejde, og via deres ihærdighed og søgen efter nyviden og inspiration benytter og berettiger konsulentordningen.

Beretninger fra de lokalhistoriske arkiver

Billund Kommune

Lokalhistorisk Arkiv for Grene Sogn

Billund Centret, Hans Jensensvej 6, 7190 Billund

Tlf.: 75 33 24 72

Åbningstid: Tirsdag kl. 19.00-21.00 samt efter aftale

Leder: Linda Nielsen, Møllevej 15, 7190 Billund

Tlf.: 75 33 27 50 (20 95 27 51)

E-mail: bln@bbsyd.dk

Den 1. maj sidste år overtog Linda Nielsen ansvaret for arkivet. Det ændrede ikke noget i arbejdet, da vi fortsætter efter det koncept, vi vedtog, da vi overgik til Arkibas3. Dengang blev vi enige om, at vi ville bygge arkivet op efter bibliotekssystemet, som vi siden har gennemført. Alt i arkivet er nu opstillet efter decimalklassesystemet. I 2009 har vi modtaget 47 afleveringer, hvoraf nogle har været ret omfattende. Disse afleveringer er registreret og på plads på nær en enkelt, der omfatter en billedserie, hvor der mangler navne på nogle af billederne.

De gamle afleveringer, som er indkommet før den elektroniske registrering blev påbegyndt, er nu også ved at være gennemgået og integreret i arkivets system. Der mangler ca. 8-10 hylde meter. Som ny arkivleder har jeg deltaget i SLAs obligatoriske modulkurser, men er skuffet over kursernes standard, hvor man underviser i brug af blyant og papir, når vi for længst er ankommet i den digitale tidsalder. Af de tre modulkurser, jeg har bag mig, er der kun én gang, jeg kunne sige: Den dag havde jeg lært noget!

I det kommende år har vi planlagt, at vi skal have fotograferet byens parcelhuse, bygget i 1960'erne og 1970'erne. Desuden vil vi tage kontakt til udvalgte foreninger, for at få dem til at aflevere love, protokoller samt andet relevant materiale.

Filskov Lokalhistoriske Arkiv

Blåhøjvej 10, Filskov, 7200 Grindsted

Åbningstid: Mandag kl. 9.30-11.00

samt efter aftale med lederen

Leder: Judith A. Sørensen, Tlf.: 75 34 82 60

E-mail: filskovlokalhistorie@yahoo.dk

Nu er det tiden til at gøre status over det forgangne år 2009. Arkivet har haft et travlt år. Vi har fået fire afleveringer, heraf en meget omfattende fra et dødsbo efter en lokal historiker. Denne aflevering omfatter både arkivalier, mange kopier, bøger, udklip, billeder m.m. Vi har brugt meget tid på at sortere det indkomne materiale, men vi er ikke færdige endnu, selvom det er ved at tage pusten fra os!

Samtidigt har vi fået renskrevet den del af de indkomne arkivalier, der omhandler de to nedskudte bombefly og deres besætninger fra 1943 og 1944. Endvidere er regnskabet afsluttet for de to mindsten, der blev rejst den 5. maj 2008 for besætningerne på de to bombefly.

Filskov Lokalhistoriske Arkiv er repræsenteret i Billund Kommunes Arkivudvalg, Filskovs kontaktudvalg, Viadukt-hallen og forskellige borgergrupper. Tre af arkivmedarbejderne er ved at uddanne sig i registrering

af arkivalier m.m. på computer, således arkivet kan blive præsenteret på Internettet.

Af aktiviteter, kan vi oplyse, at vi fejrede den 5. maj med at lægge blomster ved de to mindestene. Arrangementet samlede 50 deltagere, der fik kaffe og kage i arkivet. Det var en dejlig aften, hvor vi fik en god debat om besættelsestiden. I Filskov har vi et lokalt blad, der udkommer fire gange årligt til alle husstande i sognet. Heri bringer vi en lille artikel, og gerne et billede fra gamle dage. Filskov Skole har jubilæum i 2012, så vi er i gang med at efterlyse gamle skolebilleder med henblik på en kommende udstilling.

Til sidst takkes alle udvalgsmedlemmer, samarbejdspartnere og alle dem, der har ydet en indsats for arkivet.

Grindsted Lokalhistoriske Arkiv

Grindsted Bibliotek, Tinghusgade 16, 7200 Grindsted
Tlf.: 75 32 09 00

Åbningstid: 1. og 3. onsdag hver måned kl. 15.00-18.00
(juli måned undtaget) samt efter aftale

Læsestuen er åben i bibliotekets åbningstid

Leder: Jens Erik Starup, Horsbølvej 13, 7200 Grindsted
Tlf.: 75 32 23 53

E-mail: Jens.Starup@post2.tele.dk

Hjemmeside: www.lokalarkiverbillund.dk

I det forløbne år har Grindsted Lokalhistoriske Arkiv modtaget nogle ret omfattende afleveringer. Det drejer sig om arkivalier fra foreninger som nedlægges på grund af de for tiden grasserende sammenlægninger. Nævnes kan Landbo- og Husmandsforeninger, politiske foreninger og fagforeninger. Antallet af afleveringer blev 36, hvoraf de fleste naturligvis kun indeholder en mindre mængde materiale.

Arkivet har været udfarende ved flere arrangementer. Der er blevet vist billeder og film på plejehjem, ved møde i Ældresagen og ved møder i Slægts- og Lokalhistorisk Forening. Arkivet var også med i Kulturnatarrangementet. I den anledning havde vi lavet en udstilling med nogle af apoteker Sophus Levin Hansens kulturhistoriske billeder.

Besøgstallet i arkivet blev i år 63, hvis man holder sig til de, der har skrevet i besøgsprotokollen. Besøgstallet er således på niveau med sidste år. Der har i 2009 været 116 henvendelser via e-mail mod 96 sidste år. Det daglige gennemsnitlige besøgstal på arkivets hjemmeside var 77. Arkivet kan vel ikke prale af mange internationale relationer, men i løbet af året har vi da fået en enkelt henvendelse fra Finland.

Registreringsarbejdet er blevet nemmere med det nye Arkibas, men der forestår et stort arbejde de kommende år, da en ret stor del af arkivets registratur endnu

Falcks Redningskorps på J.P. Jensensvej i Grindsted ca. 1935. Foto: Hans Lund.

kun findes på kartotekskort. I løbet af 2009 er der registreret ca. 2.000 fotos og omkring 140 arkivfonde.

Hvad fremtiden bringer, er naturligvis ikke altid så let at forudse. Men da arkivet har til huse på Grindsted Bibliotek, og vores kære kommunalbestyrelse har besluttet, at biblioteket skal flytte ind i nogle mere beskedne lokaler i et kommende idrætscenter, kan man jo forudse, at en flytning af arkivet formentlig bliver aktuelt engang i 2011.

Hejnsvig Lokalhistoriske Arkiv

Hejnsvig Skole, Bakkevej 9, 7250 Hejnsvig

Åbningstid: 1. onsdag hver måned kl. 14.00-16.00
og 3. onsdag hver måned kl. 18.00-20.00

Leder: Hans Jensen, Højene 1, 7250 Hejnsvig
Tlf.: 75 33 58 57

Arkivets postadresse: Højene 1, 7250 Hejnsvig

E-mail: hejnsvig.sognearkiv@post.tele.dk

Hjemmeside: www.hejnsvigbynet.dk

Arkivet har hele året som sædvanlig haft åben for besøg hver anden onsdag. Arbejdet med journalisering og registrering sker hver onsdag formiddag, hvilket i øjeblikket beskæftiger fem arkivmedarbejdere. Vi er i øjeblikket i gang med at konvertere fra Arkibas3 til Arkibas4. Selvom vi har været på kurser, må det nok forventes at overgangen fra Arkibas3, som vi har anvendt siden 1998 og næsten kan udenad, vil nedsætte arbejdshastigheden indtil det nye system kommer helt ud i fingerspidskerne. Der er i 2009 udfyldt 23 indkomstjournaler indeholdende ca. 150 forskellige arkivalier, ca. 500 billeder, og 146 dias.

Vi har haft besøg af knapt 50 interesserede gæster og som sædvanligt været med i Arkivernes Dag i november, hvor vi havde valgt at lave en udstilling om Fugdal Mose. På udstillingen var der også mulighed for at se en film med levende billeder fra en mose i Blåhøj. Fugdal Mose ligger 2-3 km. vest for Hejnsvig og beskæftigede i perioden 1918-1928 op til 300 »tørvebisser«. Fra mosen var der etableret særskilt jernbaneforbindelser til TKVJ (Troldhede-Kolding-Vejen-Jernbanen). Udstillingen om Fugdal Mose var arrangeret i et samarbejde med Vorbasse Lokalhistoriske Arkiv, og vi havde fået fat i både billeder og arbejdsredskaber fra dengang. I forbindelse med udstillingen havde vi også inviteret journalist Jan Svendsen, der er forfatter til bogen »Tørvene triller«, til at holde et spændende foredrag om moserne i Danmark.

Sdr. Omme Egnarkiv

Sdr. Omme-Bibliotek, Skole Allé 3-5, 7260 Sdr. Omme
Tlf.: 75 34 14 46

Åbningstid: Efter aftale

Leder: Hans Møbjerg, Stakrogevej 75, 7260 Sdr. Omme
Tlf.: 75 34 72 18 (21 61 99 11)

E-mail: skaervang@mail.dk

Lokalesituationen er stadig ikke afklaret, men det forlyder, at vi kan bruge et lokale ved skolen. En flytning til idrætscentret har også været nævnt, idet man er i gang med at renovere og udbygge centret, men i planerne er der ikke udsigt til en indlemelse af arkivet. Usikkerheden vedrørende vores tilholdssted fylder en stor del af vores tid.

Hvis arkivet skal køre, er det nødvendigt med en internetopkobling, og det vil betyde faste udgifter, som skal betales. Det betyder også, at arkivets computerudstyr skal udskiftes til nyt. Personalemæssig kører arkivet på lavt blus, måske også på grund af de uafklarede lokaleforhold. Der har i årets løb været en del henvendelser, drejende sig om slægtsforskning, skelstridigheder og andre rettigheder som arkivet kunne være med til at klarlægge. Det er begrænset, hvad der er kommet af nye arkivalier i årets løb. Arkivet er måske ikke så synligt i det daglige, men hvis folk har brug for os, finder de os. Håbet for fremtiden er at få afklaret lokaleforholdene, og at finde nogle der brænder for at komme til at arbejde med den lokale egne historie.

Stenderup-Kroager Lokalhistoriske Arkiv

Plejecentret Engbo

Storegade 39A, Stenderup-Kroager, 7200 Grindsted
Tlf.: 97 70 94 01

Åbningstid: Tirsdag kl. 9.30-11.30 samt efter aftale

Leder: Finn Eg, Ansager Landevej 31, Krogager, 7200
Grindsted. Tlf.: 75 33 94 01

E-mail: stendkrogloka@mvbmail.dk

Stenderup-Krogager Lokalarkiv er en frivillig forening. Efter en vedtægtsændring på foreningens generalforsamling den 25. marts 2009 blev foreningen medlem af RAL og SLA. Arkivet blev desuden oprettet som bruger af Arkibas4 i løbet af sommeren 2009. Registreringsarbejdet skred i begyndelsen langsomt frem, men ved god hjælp fra naboarkiver, der er kendt med programmet, kom vi et godt stykke vej med billedregistreringen.

I juni måned arrangerede vi en kirkegårdsvandring i samarbejde med Stenderup Menighedsråd. Interessen herfor oversteg selv de mest optimistiske forventninger, idet ca. 70 personer deltog. I november udgav vi et årsskrift på 24 sider, som blev solgt til foreningens medlemmer med rabat. Arkivet har en fast stand på julemarkedet, der hvert år finder sted i Teglgårdshallen. I år afholdt vi en gættekonkurrence med nogle af arkivets ejendele og billeder.

Der er indleveret mange fotos, især fra dagbladenes nedlagte billedarkiver, men også en del fra private. En aktiv indsamling af gamle konfirmandbilleder og skolebilleder har givet et godt resultat. Af andre indleveringer kan nævnes to foreningsprotokoller. Arkivet har også arbejdet med at lave lydoptagelser/interviews ved besøg hos gode fortællere.

Vorbasse Lokalhistoriske Arkiv

Østergade 18, 6623 Vorbasse

Åbningstid: 1. og 3. tirsdag hver måned kl. 19.00-21.00
samt efter aftale

Leder: Jørgen Møller, Dalgasvej 6, 6623 Vorbasse
Tlf.: 75 33 35 54

Arkivets postadresse: Dalgasvej 6, 6623 Vorbasse

E-mail: arkiv@vorbasse.dk

Hjemmeside: www.vorbasse.dk

Det kan næsten være en standardbemærkning, at det forgangne år har været aktivt og spændende. Ikke desto mindre er det tilfældet – endda i særlig grad. Året igennem blev aktiviteterne præget af arkivets flytning til en ny adresse og alle de praktiske gøremål, der fulgte i kølvandet herpå. På alle måder mødte arkivet meget stor hjælpsomhed og interesse, bl.a. fra Billund Kommune, museumsleder John Rendboe og fra tandlæge Margit Lassen, som accepterede at afstå lokaler til arkivet. Hele forløbet bekræftede udtrykket: Hvor der er vilje, er der vej! Arkivet udtrykker her en stor tak til disse aktører, ligesom vores praktiske hjælpere gjorde det muligt at flytte i et ryk den 8. april.

*Nedpakning af arkivalier i de forhenværende lokaler i Kirkegade.
Foto: Vorbasse Lokalhistoriske Arkiv.*

Efter at være »installeret« holdt vi flytterception den 9. juni for alle involverede. 30 fremmødte var med til at festliggøre dagen. Den 29. september holdt vi åbent hus for alle interesserede, og vi havde da besøg af 50 interesserede gæster. Begge dage modtog arkivet gode gaver - nogle i form af fine arkivalier. I forbindelse med flytning til de nye lokaler fik vi installeret en internetforbindelse og forberedelsen til Arkibas4 gik for alvor i gang. Samtidig blev der arbejdet på oprettelse af arkivets hjemmeside under Vorbasse-portalen www.vorbasse.dk.

Skybruddet over Vorbasse den 12. august viste os, at det utænkelige alligevel indtraf. Vi fik 20–25 cm. vand i kælderen, og måtte evakuere de lavest-stående arkivalier. Professionel indsats med tørring blev iværksat, og god rådgivning fra konserveringscenteret i Ølgod gjorde, at ingen arkivalier led særlig skade. Efterfølgende er kloaksystemet sikret mod gentagelse.

I september måned blev alle kræfter brugt på at lave en udstilling om tørvegravningen i Vorbasse og Hejnsvig. Områderne supplerer hinanden godt, da de havde hver deres storhedsperiode, så det var naturligt, at de to arkiver samarbejdede. Udstillingen dannede kulisse for en fortælleaften med Jan Svendsen, Brande, som levende og engageret talte for de 80 fremmødte ud fra sin bog »Tørvene triller«. I den følgende uge blev udstillingen besøgt af et par hundrede mennesker. Desuden blev udstillingen præsenteret i forbindelse med valgdagen den 17. november, så et meget stort publikum, så udstillingen. Det var tydeligt, at mange minder blev vakt til live for dem, som havde arbejdet i mosen.

Endelig blev det også i 2009, at vores nye bestyrelse for arkivet blev sammensat og trak i arbejdstøjet. Også i

2009 støttede Vorbasse-Hejnsvig Sparekasse arkivet med et pengebeløb til indkøb af et digitalt spejlrefleks-kamera og et digitalt videokamera. Antallet af fysiske besøg på arkivets åbningsaftener har været faldende, mens henvendelser og forespørgsler via mail er stærkt forøget.

Esbjerg Kommune

Bramming Byhistoriske Arkiv

Skolegade 10, 1. sal, 6740 Bramming. Tlf.: 75 17 39 20
Åbningstid: 2. og 4. onsdag i måneden kl. 16.00-18.00
samt efter aftale

Leder: Niels Erik Christiansen. Tlf.: 75 17 40 36

E-mail: bram-byhist@mail.dk

Hjemmeside: www.brammingby.dk

Året har haft sin rolige gang i arkivet. Vi er fortsat meget glade og tilfredse med vores nu to år gamle arkivlokaler. Vi er godt i gang med at registrere i Arkibas4, men må sande udsagnet »ting tager tid«. En stor hjælp har dog været at deltage på registreringskursus og det udvidede Arkibas-kursus. Vi er to, som registrerer i Arkibas hver tirsdag formiddag, når vi ellers kan afse tid til det.

Den 16. juni havde vi gadevandring i Storegade, og denne gang tog vi os af de lige numre. Gadevandringen blev fulgt op af hæftet »Storegade - de lige numre« med tekst og billeder. Den 11. august havde vi den årlige kirkegårdsvandring. Det er vores intention at sammen-skrive og udgive de tidligere års kirkegårdsvandring, men efter at have fået afslag på økonomisk støtte er sagen sat lidt i bero. Vi har holdt fire foredrag med billeder i PowerPoint. To gange »Nørregade set fra lænestolen« og to gange »Storegade set fra lænestolen - de ulige numre«. Der var den sædvanlige store tilslutning til disse arrangementer, som også havde kaffebord i pausen. I oktober måned var der Kulturaften i byen (i øsende regnvej), hvor arkivet deltog med åbent hus.

Der foretages løbende fotoregistrering af byens nye kvarterer, og ligeledes indsamles relevante avisnotitser, eksempelvis vedr. tinglysninger, mærkedage m.m. Arkivet har også lavet interviews med tidligere vognmand Conrad Hansen og hustru Eva Hansen samt med tidligere bedemand Niels Jørgen Hansen. Endeligt skal nævnes, at arkivet har deltaget i møder afholdt af RAL og Arkivudvalget for Esbjerg Kommune.

Darum Sognearkiv

Nørrebyvej 12, Store Darum, 6740 Bramming

Åbningstid: 1. oktober-31. marts: Onsdag
kl. 15.00-17.00. Resten af året 1. onsdag hver måned
kl. 19.00-21.00. Juli lukket

Leder: Erling Schmidt, Refshedevej 9, Store Darum, 6740 Bramming, Tlf.: 75 17 90 11
 Arkivets postadresse: Refshedevej 9, Store Darum, 6740 Bramming
 E-mail: darumsognearkiv@bbsyd.dk
 Hjemmeside: www.darumsognearkiv.dk

Arkivet har i 2009 modtaget 13 afleveringer, der alle hver for sig er interessante. Det kan derfor være svært at fremhæve enkelte afleveringer, men nævnes kan bl.a. materiale fra det nu nedlagte Darum Vindmøllelaug, der omfatter både fotos og skriftligt materiale. Der er også modtaget en mappe med fotos og tekst fra stormfloden den 24. november 1981, der truede digerne ved Darum og satte Esbjerg Havn under vand. Der har været 25 besøgende i arkivet og derudover et ikke opgjørt antal henvendelser pr. mail og til arkivets medarbejdere uden for arkivets åbningstid.

En af arkivets medarbejdere arbejder med at udbygge arkivets hjemmeside, så den nu udover ejendoms historie indeholder fotos af personer og ejendomme fra Darum Sogn og en livsskildring af Niels Helle Boesen. Peder Jakobi Nielsens bog »Fra Darum Sogn«, udgivet i 1925, kan også findes på hjemmesiden. En anden af arkivets medarbejdere har leveret stof til en lokalhistorisk artikel om Darum Mark og er derudover optaget af at få sat navne på personer på fotos. Der kommer stadig flere henvendelser pr e-mail vedr. slægter og ejendomme i Darum Sogn. Vi kan mærke, at vores hjemmeside med ejendoms historie bliver benyttet af mange, både i og uden for Danmark, med en familiemæssig tilknytning til Darum. Arkivets bestyrelse, medarbejdere, leder og flere frivillige er stadig i gang med at samle artikler til en bog om Darum Sogns nyere historie. Det går godt, og der er indkommet mange spændende bidrag. Stoffet skal redigeres og forsynes med fotos, inden bogen er klar til trykning.

Endrup/Vester Nykirke Sognearkiv

Vibækvej 2, Endrup, 6740 Bramming
 Åbningstid: 1. onsdag hver måned kl. 16.00-17.00.
 Lukket i juli

Leder: Otto Christoffersen, Ommevej 2, 6740 Bramming, Tlf.: 75 19 12 59
 Arkivets postadresse: Niels Erik Junk, Gummemarkvej 8, Vong, 6740 Bramming

2009 har atter været et forholdsvis stille år for arkivet. Vi er fortsat i gang med registrering af billeder og har fået arkiveret en smule arkivalier. Vi har haft to mand på kursus i Arkibas4 og skal i 2010 have yderligere en medarbejder af sted, så vi for alvor kan komme videre med

registreringen på Arkibas. Ellers har vi langt om længe fået vores vedtægter godkendt.

Esbjerg Byhistoriske Arkiv

Torvegade 47, 6700 Esbjerg
 Tlf.: 76 16 39 00. Fax: 76 16 39 10
 Åbningstid: Mandag-fredag kl. 10.00-16.00, torsdag tillige kl. 16.00-18.00
 Leder: Jørgen Dieckmann Rasmussen
 E-mail: byhistoriskarkiv@esbjergkommune.dk
 Hjemmeside: www.eba.esbjergkommune.dk

Ved udgangen af 2009 sluttede de såkaldte 00 eller det første årti af det 21. århundrede. Et årti, hvor fokus for alvor blev rettet mod digitalisering og Internetpublicering. Efter IT-verdenen havde overvundet den tekniske hurdle omkring årtusindskiftet, som i Danmark såvel som de fleste lande i verden dog viste sig ikke at få de katastrofale konsekvenser, mange havde næret for overgangen fra 1999 til 2000, voksede anvendelsen og udbredelse af IT støt, og næppe nogen er i dag i stand til at forestille sig grænsen for anvendelsesmuligheder.

Ti år senere er forventningen snarere, at alt kan findes på Internettet. Det mærkes også i arkivverdenen, hvor digitalisering er et »must«. I Esbjerg Byhistoriske Arkiv bærer vi for så vidt selv ved til bålet, for også vi taster oplysninger ind i en række databaser, der er publiceret eller skal publiceres på hjemmesiden. Vi registrerer også elektronisk, får skannet billeder, laver digitale fotooptagelser, besvarer forespørgsler digitalt, og kort før jul 2009 åbnede vores længe ventede webshop, hvor man kan købe bøger, postkort, billetter til arrangementer m.m. Vi har med Arkiv Nyt et digitalt tidsskrift, der gør Esbjerg-historie tilgængelig på nettet. Og i Esbjerg Leksikon samler vi bl.a. en række af de hyppigst forekommende forespørgsler, så de indgår som fremtidig selvbetjening.

Esbjerg Byhistoriske Arkiv er således godt med, selv om det på dette felt er ligesom med juleaften, hvor man kan ønske sig mere af alting. Såvel menneskelige som økonomiske og tekniske ressourcer skal dog passe sammen, så vi har f.eks. ikke sendt hele vores gamle positivsamling af fotografier til skanning. Vi skanner efter behov – i 2009 blev der således skannet 1.413 gamle billeder til Internetpublicering. Digitalisering for digitaliseringens skyld giver ingen mening. Det skal foregå efter en plan, og i Esbjerg Byhistoriske Arkiv foregår det sådan, at vanskeligt tilgængeligt kildemateriale udvælges til digitalisering. Dermed lettes fremtagning og – finding, idet man i vid udstrækning overgår til selvbetjening. Selv om vi arbejder nok så ihærdigt, vil der dog de

næste mange år stadigvæk være arkivalier, billeder m.m., der skal ses i original på læsesalen. Dette forhold glemmer arkivbrugere dog ofte, og vi ser det tydeligt i antallet af gæster på læsesalen. Det er kraftigt faldende – til gengæld er antallet af henvendelser pr. e-mail kraftigt stigende, ligesom antallet af unikke besøgende på hjemmesiden vokser nærmest eksplosivt. I 2009 var der 15.127, i de første tre måneder af 2010 havde der allerede været 10.418 brugere. Selv om alle former for digitalisering og Internetpublisering har høj prioritet, er det dog en arbejdsopgave, som også kræver en stor arbejdsindsats i huset, og med omfanget af nogle af de indleveringer, der kommer, tager bare ordning, registrering og digitalisering tid. Som eksempel herpå kan nævnes, at Esbjerg Byhistoriske Arkiv i sommeren modtog en supplerende aflevering til fotograf Paul Bøllings arkiv. Vel 5.000 positive og 10.000 negative var der tale om i alt, og et sådant antal fotografier bliver ikke gjort tilgængelige over natten.

At arkivet modtog 132 forskellige indleveringer i løbet af 2009 siger måske ikke så meget i sig selv, men når man tager i betragtning, hvor tidskrævende arbejdet med blot en enkelt aflevering kan være, har der været rigeligt at registrere. Også ældre, registreringsmodne indleveringer er blevet ordnet, så i alt 596 arkivfonds blev registreret i 2009. Her kan bl.a. nævnes Socialdemokratiet i Esbjerg, tidl. borgmester Henning Rasmussens privatarkiv, Esbjerg Lito-Tryk, Historisk Samfund fra Ribe Amt, Singlerockcafeen samt supplerende materiale til tidligere registreringer som Børnenes Vel og Esbjerg Cycle-Ring. Størstedelen af registreringerne var personarkiver fra arkivets gamle samling, der blev registreret i Arkibas. 1.610 billeder blev nyregistreret i Arkibas. En stor del af disse var billeder fra arkivets gamle samling. Derudover godkendtes en del tidligere registrerede billeder, især fotos taget af pressefotograf Knud Rasmussen, der arbejdede for dagbladet Vestkysten. Udsklipsamlingen voksede med 3.507 numre, hvoraf en stor del er overført fra gammel samling. Arbejdet med nye udsklip er blevet opprioriteret. Samlingen af småtryk (M-samlingen) voksede med 1.159 numre. En stor del af privatarkivsektionens tid er gået med registrering af materiale fra arkivets gamle samling, så det gamle kartotekskortsystem er tæt på at være gjort overflødig og Arkibas ved at være den eneste indgang til samlingerne.

Formidling er et vigtigt omdrejningspunkt i arkivets virksomhed, og der bruges en lang række forskellige virkemidler. Udstilling er et af redskaberne, og i 2009 blev der produceret fire udstillinger af privatarkivsektionen i samarbejde med fotografafdelingen. To af disse udstillinger gik til eksterne samarbejdspartnere, nemlig hen-

holdsvis Esbjerg Statsskole, som i 2010 markerer 100-året for skolens første studenter, og Sydvestjysk Sygehus, som markerede 100 året for det nuværende sygehus i Østergade. I august åbnede en udstilling om pressefotograf Tonny Sørensen og hans virke i Esbjerg. Med udgangspunkt i hans store negativsamling, som findes i Esbjerg Byhistoriske Arkiv, var en række karakteristiske skud fra 1985 valgt ud til udstillingen, som har været meget velbesøgt. Årets sidste udstilling var Fra alle jer til os 2009, hvor der blev vist eksempler på nogle af de mange arkivalier, billeder m.m., der havde fundet vej til Esbjerg Byhistoriske Arkiv i årets løb. Formidling er som allerede nævnt også publicering på Internettet, og siden april 2006 har Esbjerg Byhistoriske Arkiv haft frivillige tilknyttet, som har stået for indtastningen. Ved udgangen af 2009 var der som sidste år tilknyttet 12 frivillige. De arbejder hver uge i et individuelt antal timer, varierende fra fire-otte timer. De fleste har været med siden begyndelsen. Ved årsskiftet 2009/2010 er der indtastet følgende:

- Borgerdatabasen fra skattemandtalisterne: Fra listen for 1919 er der tastet ca. 60%, svarende til knap 14.000 personer.
- Trykte skattebøger, Esbjerg: 1902, 1903, 1905, 1913, 1917, 1932, 1946, 1951 og 1956. I alt knap 90.000 personer.
- Trykte skattebøger, Jerne: 1929, 1933, 1937 og 1944. I alt 9.500 personer.
- Sager fra Esbjerg Byråds forhandlingsprotokoller fra d. 1. juni 1915 til den 31. marts 1929, i alt knap 7.000 sager.
- Sager fra Vester Nebel/Bryndum Sognerådsprotokol for perioden 1842-1943, 5.989 sager.
- Fotograf Peter Nissens negative. Knap 14.000 optagelser fra tidsrummet 1954-1961 er registreret, heraf er ca. 300 skannet.
- Guldager Sogneråds forhandlingsprotokoller. Fra 1905-1936 er indtastet 2.400 sager.
- Sydvestjyske fiskekuttere. Oplysninger om kuttere fra Esbjerg, Fanø, Ribe og Varde fra Aarvog for den danske Fiskerflaade er indtastet for perioden 1894-1938. I alt ca. 10.000 kuttere, hvoraf mange selvsagt er gengangere, da kutterne indtastes for hvert år.
- Søulykker. Fra Dansk Søulykkestatistik er oplysninger om alle søulykker med relation til Esbjerg eller Fanø indtastet for perioden 1894-1970, i alt godt 2.000 hændelser.

Da indtastningsarbejdet begyndte i 2006, blev der tastet i fem forskellige databaser, så aktiviteten er vokset betydeligt i løbet af de fire år. Desværre har der ikke været teknisk muligt at publicere alle de indtastede data på arkivets hjemmeside endnu, men Borgerdatabasen 1914 samt ca.

60 % af indtastningerne for 1919 er blevet publiceret. Forhåbentlig vil publiceringsproblemet blive løst i 2010.

Arkivets digitale nyhedsbrev Arkiv Nyt, der redigeres af Peter Bak under medvirken af Aja Høy-Nielsen og K. A. Gorritzen, produceres også af frivillige. Det er udkommet fire gange i løbet af 2009 og var oprindeligt planlagt til otte sider pr. nummer. Som læsere af »Det Store Jubilæumnummer« vil vide, er det dog svulmet til 24 sider – der mangler ikke fortællinger om Esbjergs historie.

Af andre formidlingsaktiviteter kan nævnes På opdagelse i din by Esbjerg, som pens. skolebibliotekar Hanna Fogtmann Iversen har stået for også i 2009, samt fortællerækkerne Barn af Esbjerg og Esbjerg blev min by, som hun har været tovholder på. De fleste bidrag i Barn af Esbjerg og Esbjerg blev min by optages og udsendes med nogen tidsmæssig forskydning på TV Dengang, og disse udsendelser har et stort publikum. Ofte hører man folk omtale dem positivt og/eller kigge sig om i Samlingsalen og sige: »Nå, det er her, udsendelserne optages – og de er for øvrigt gode«!

Samlingsalen er også rammen om de meget populære billedaftener, som der blev afholdt fire af i 2009. Gennem årene har vi kigget på lidt over 2.400 billeder sammen, som regel med højt humør og med godt resultat. Ikke »alle nødder bliver knækket«, men en række af disse problem billeder bruges efterfølgende i dagbladet JyskeVestkysten, hvor læserne som regel kan hjælpe os på vej. Der har desuden været søndagsmatineer og fyraftensforedrag, annoncerede byvandring i sommermånederne i samarbejde med Esbjerg Turistkontor, og endelig må ture og udflugter heller ikke glemmes. Det blev til endnu en tur til Sprogø, ligesom en kulturhistorisk hverdagstur til Samsø lod sig gennemføre.

Af bøger blev der udgivet to. Den første var Thyge Kristensens bog »Handling gi'r forvandling«, der handler om forfatterens engagement på venstrefløjen i Esbjerg i 1970'erne og 1980'erne. Den anden bog var Johs. Bredmose Simonsens »Ud i den store verden«, der har passagertrafikken fra Esbjerg 1875-2009 som tema. I forbindelse med præsentationen af den sidstnævnte bog kunne Esbjerg Byhistoriske Arkiv endvidere præsentere sin længe ventede webshop. Den er blevet taget vel i mod. Endelig må Esbjerg-Kalenderen 2010 ikke glemmes. Igen i år er det arkivar Lars Hyldahl Brockhoff, som har stået for arbejdet med at udvalgte billeder og skrive billedtekster.

Udover egne aktiviteter indgår Esbjerg Byhistoriske Arkiv sammen med museer og biblioteker i et såkaldt ABM-samarbejde, der er et punkt i Kulturaftalen Vadehavet. »Barnet hedder« Historisk Atlas, og projektets Vadehavsdel blev præsenteret ved en reception på Ribes Vikinger onsdag den 2. december 2009.

En af de mindre synlige, men absolut væsentlige arbejdsopgaver i Esbjerg Byhistoriske Arkiv er arbejdet i kommunens arkiv. I daglig tale hedder det §7-sektionen. Der arbejdes på to fronter, dels med papirsagerne fra gammel Bramming, Esbjerg og Ribe kommuner samt det historiske arkiv i det såkaldte mellemarkiv, dels i en særlig eArkiveringsafdeling, der tager sig af arkivering af data i kommunale systemer.

I 2009 modtog mellemarkivet ca. 2.500 rekvisitioner på sager og sagsakter, som skulle skannes til rekvirenter rundt omkring i kommunen. Selv om der er tale om et fald i antallet af rekvisitioner i forhold til 2008, fyldte opgaven alligevel tilsvarende meget, idet afdelingens medarbejderstab ved udgangen af 2008 blev reduceret fra fire til to. I løbet af 2009 arbejdede mellemarkivet endvidere på den fortsatte inddragelse af arkiver. Mellemarkivet modtog bl.a. administrative sager fra Teknik & Miljø, miljøsager fra Industrimiljø, børn og unge-sager fra Familierådgivning Syd samt et stort antal dagpasnings-sager fra Dagtilbud. Herudover intensiverede man arbejdet med at udbygge nærarkivet under Esbjerg Rådhus. Eftersom mellemarkivet ikke længere har medarbejdere i Ribe og Bramming, blev det en højt prioriteret opgave at flytte Ribe- og Bramming-arkiver med en høj ekspeditionsfrekvens til Esbjerg. I foråret blev der bl.a. pakket og flyttet mere end 60 hyldemeter arbejdsmarkeds- og pensionssager fra Ribe til Esbjerg. For at skaffe plads til de nye arkiver blev der i løbet af året foretaget en stor kassation i arkivet under Esbjerg Rådhus.

Ud over ovennævnte opgaver havde mellemarkivgruppen også til opgave at afslutte den oprydning i uordnede kommunale arkivalier i rådhusarkiverne, som var påbegyndt i 2008. Esbjerg Kommunes direktion havde besluttet, at de enkelte forvaltninger frem til 1. oktober 2008 fik mulighed for at rydde op i de arkivalier, der sorterede under deres forvaltningsområde. Efter denne tidsfrist ville eventuelle resterende uordnede arkivalier blive håndteret af Esbjerg Byhistoriske Arkiv – dog med fakturering af den ansvarlige forvaltning. Den 1. september blev der til opgaven ansat en arkivassistent, som året ud arbejdede med de uordnede arkivalier. Arbejdet blev koordineret af mellemarkivet og bestod i at rense, sortere, journalisere, pakke, etikettere og registrere mange forskellige kommunale arkivalier. Bl.a. blev der ordnet ca. 25 hyldemeter arkivalier fra Dagpasningen i gl. Ribe og Bramming kommuner, diverse bilag og blanketter fra Borger & Arbejdsmarked samt en stor journal-sagsserie fra den daværende Biblioteks- og Kulturforvaltning i gl. Esbjerg Kommune. Ved årets udgang kunne mellemarkivgruppen melde opgaven med oprydning i de uordnede arkivalier for afsluttet. Dog resterede der et lille hængeparti med Teknik & Miljø uordnede arki-

valier, idet denne forvaltning valgte selv at løse opgaven. Arkivalierne fra Teknik & Miljø forventes overdraget til mellemarkivet i begyndelsen af 2010.

Ved indgangen i 2009 var stillingen som eArkivar stadig ubesat, men den 1. marts tiltrådte Toke Jensen i stillingen. En af hans tidlige arbejdsopgaver var en studierejse til Canada og USA sammen med andre danske eArkivarer. Ellers har hovedarbejdsområdet været det konkrete arbejde med arkiveringsversionerne, dvs. opsplitning, tests, leverandørkontakt, genrejsning og fremsøgning af sager/dokumenter, ikke blot for Esbjerg Kommune, men også for Billund, Kolding og Haderslev kommuner, som vi har samarbejdsaftaler med. Foruden det daglige arbejde har eArkivaren også været involveret i det arbejde omkring revision af lovgivning på området, som har taget fart i løbet af 2009. EArkivaren har desuden medvirket ved to eDoc superbruger-kurser i tråd med det arbejde for udbredelse af ESDH og undervisning i journalisering, som arkivet står for. Desuden blev kimen til den store spørgeskema undersøgelse om eDoc lagt i 2009, hvor eDoc-gruppens stikprøveundersøgelse understregede behovet for en evaluering af systemet og brugen af det.

Esbjerg Idrætsarkiv

Gl. Vardevej 62, 6700 Esbjerg

Tlf.: 75 45 60 57

Åbningstid: Onsdag kl. 9.00-12.00 samt efter aftale

Leder: Erik Smedegård, Hobrovej 11, 6700 Esbjerg

Tlf.: 75 12 98 56

E-mail: esbjergidrætsarkiv@esenet.dk

Arkivet har i årets løb haft en lang række besøgende, det være sig grupper som enkeltpersoner. Næsten alle, der besøger arkivet, er personer, der på en eller anden måde har relationer til idrætten i Esbjerg. Vi havde besøg af 17 medlemmer fra Esbjerg Lærerforenings Seniorklub, hvor de fleste havde undervist i idræt. Ligeledes har vi haft besøg af ni aktive kvinder fra Foreningen Virksomme Kvinder, og de var meget glade for en inspirerende forevisning af arkivets mange genstande og billeder. Fra Esbjerg Roklub har vi også haft besøg af ældre medlemmer. Roklubben er ikke den forening, som vi kan skrive mest om, men det lovede medlemmerne efter besøget at råde bod på ved at gennemgå skuffer for eventuelt materiale. Vi har også hjulpet enkelte personer med oplysninger om »gamle« idrætsfolk i form af billeder og artikler. I de fleste tilfælde har vi kunnet hjælpe tilfredsstillende, og har vi ikke selv kunnet, trækker vi på andre eksperter.

Arkivet har i årets løb modtaget en mængde materiale såsom scrapbøger, billeder, forhandlingsprotokoller og regnskabsbøger, foreningsblade m.m. Vi har også mod-

*Den legendariske fodboldspiller
Jens Peder Hansen skænker kaffe
for ungareren Kocis ca. 1954.
Foto: Esbjerg Idrætsarkiv.*

taget en mail fra en ung mand, som mener, hans farfar var med til at stifte Gymnastikforeningen Hermod tilbage i 1905. Vi har ikke løst den opgave endnu, men der arbejdes stadig med den.

Vi er godt i gang med et stort projekt, som vi indtil videre kalder Esbjerg Idrætsleksikon. Et leksikon som kommer til at indeholde navne, resultater, og beskrivelse af betydende idrætsudøvere og idrætsledere i Esbjerg. Arbejdet kræver, at vi også må skaffe oplysninger uden for arkivet, hvorfor vi regner med en tidshorisont på flere år.

Arkibas4 er vi efterhånden godt tilfredse med. Systemet virker godt, og det går også planmæssigt med vore inddateringer. Vi bruger stadigvæk megen tid og arbejdskraft på at skaffe navne på personer til det store antal billeder, der i tidens løb er tilgået arkivet. Her må vi også flere gange uden for arkivet efter bistand.

Sidste år blev facaderne på den bygning, hvor arkivet har til huse, renoveret. I år har man så været i gang inden døre med nye vindueslysninger i alle rum og ny, indirekte belysning på mange af vore billeder. Vi har nu rigtig venlige og gode arbejdslokaler.

Farup Sogns Lokalhistoriske Arkiv

Farup Forsamlingshus, Farup Kirkevej 33, 6760 Ribe

Tlf.: 75 41 03 73

Åbningstid: Torsdage i ulige uger fra kl. 16.00-18.00

Leder: Mette Lind, Farup Kirkevej 29 A, 6760 Ribe

Tlf.: 45 80 82 56

Arkivets postadresse: Farup Kirkevej 29 A, 6760 Ribe

E-mail: mette42lind@yahoo.dk

Vi indledte året med at anskaffe en bærbar computer. Den 19. marts holdt vi offentligt møde, men der kom desværre ingen tilhørere. Til RALs årsmøde i Vorbasse deltog tre personer fra arkivet, og vi har haft to personer på kursus i Arkibas4. I to omgange har vi hentet bøger

fra den nu nedlagte skole. Ved landsbyfesten i august sørgede arkivet for kaffe, kager og rundstykker. Det var en stor succes og med rette – for kagebagerne er virkelig dygtige!

I september havde vi besøg af én fra Hillerup, der eftersøgte sine slægtninge. Desværre kunne vi ikke hjælpe ham ret meget, men vi tog med ham på kirkegården for at finde en gravsten, han mente befandt sig der. Vi fandt nu ikke stenen, men der var en anden af slægtens. Gæsten forhørte sig hos graveren, om stenen kunne komme ind at stå i kirken, men det var ikke muligt. Da gravstedet skulle sløjfes, og man ikke havde fundet stenen bevaringsværdig, endte det med, at han fik gravstenen med sig hjem, båret til bilen af vores meget venlige graver.

Vi har fået en forespørgsel på kammerslusemesteren, som var ansat fra 1928-44. Til trods for ihærdig søgen lykkedes det os desværre ikke at fremkomme med et resultat, så hvis nogen udsøgs og ved noget om Christian Ernst, som senere flyttede til Helsingør, vil vi – og forespørgeren – blive meget glade.

Grimstrup Sognearkiv

Grimstrup Skole, Skovbrynet 2, 6818 Årre
 Åbningstid: 1. onsdag hver måned kl. 15.00-17.00
 samt efter aftale
 Leder: Hjørdis Larsen, Egelundvej 22,
 Grimstrup 6818 Årre. Tlf.: 75 19 12 87
 Arkivets postadresse: Egelundvej 22,
 Grimstrup, 6818 Årre
 E-mail: grimstrupsgnearkiv@yahoo.dk

Årets første arrangement, vintermødet med generalforsamling, havde god tilslutning. Der var ca. 35 deltagere, der fik en interessant aften, hvor museumsinspektør Ole Faber med sine gode fortælleevner tog os med på en rundtur til Varde-egnens herregårde, hvoraf nogle eksistens er ukendt for de fleste i dag.

Den 17. marts deltog vi i årsmødet for arkiverne i Esbjerg Kommune. Den 31. marts havde vi en foredrags-eftermiddag sammen med menighedsrådet, hvor Jens Seested fortalte livs- og lokalhistorie fra Roushøje. En spændende fortælling som havde samlet ca. 40 tilhørere i præstegårdens konfirmandstue. Den 27. maj havde vi besøg af Esbjerg Byhistoriske Arkivs frivillige medarbejdere. 14 deltagere ønskede at høre om arkivets arbejde og historien om Russerhulen, så efter besøget i arkivet begav vi os på skovvandring – først til Grimshytten, hvor vi nød delegationens medbragte formiddagskaffe, og dernæst til Russerhulen, hvor vores arkivleder fortalte historien om russerne, der lå i krattet i vinteren 1944-1945.

Sommerudflugten sammen med pensionistforeningen gik i år til Varde Museum, hvor Ole Faber, der er ekspert i Otto Frello, viste os rundt på den store udstilling med næsten alle Frellos værker. I november havde vi årets andet møde sammen med menighedsrådet, hvor Anna Hansen gav sin meget levende version af sine oplevelser som Grimstrup-borger.

Årets store begivenhed i arkivet må siges at være påbegyndelsen af arkivering i det elektroniske registreringssystem Arkibas4. Hjørdis Larsen, Arne Christiansen, Poul Venborg og Aksel Nielsen har været på Arkibas-kursus i Esbjerg og arbejder nu flittigt på at gøre erfaringer og er begyndt at registrere arkivets billedsamling. Det er blevet til ca. 250 registreringer indtil dato. Vi har i årets løb modtaget seks afleveringer – bl.a. den meget spændende Efterretning om Grimstrup og Årre Sogne, skrevet af pastor Holger Nielsen Olivarius i 1790. Der har endvidere været en halv snes henvendelser om oplysninger fra arkivet.

Desværre mistede vi vor arkivleder Kirsten Lundung, der ellers, trods svær sygdom, passede arkivet omhyggeligt, til døden satte punktum for dette og et i øvrigt virksomt liv. Vi vil savne hendes engagement, omsorg og arbejdsindsats som arkivleder og bestyrelsesmedlem. Æret være Kirstens minde! Heldigvis indvilgede Hjørdis Larsen i at overtage jobbet som arkivleder, hvilket vi i bestyrelsen er meget glade for. Takket være hendes interesse, evner og uddannelse er hun allerede ved at være dus med mange af arkivets funktioner.

Guldager Sognearkiv

Guldagervej 76, 6710 Esbjerg V
 Åbningstid: 1. mandag hver måned kl. 18.30-21.00
 samt efter aftale med lederen
 Leder: Christian Jakobsen, Guldagervej 76,
 6710 Esbjerg V. Tlf.: 75 11 60 24

På sognearkivet i Guldager fortsætter registreringen af arkivalier i Arkibas4. Det er et meget stort arbejde, men som en sidegevinst får vi gennemgået vore arkivalier og dermed et bedre overblik over samlingen.

I foråret 2009 afsluttede 4. klasse på Guldager Skole sit projekt »Fyr den af, forfar«, hvor arkivet havde bistået med materialer. Klassen havde arbejdet med Guldagers slikmutter, Stinne Danielsen, der var en kendt og elsket skikkelse i byen. Eleverne havde lyttet og læst, skrevet og tegnet og til sidst lavet en sang, der blev indspillet på CD sammen med sange fra 13 andre skoler i landet.

I forbindelse med byfesten i Guldager brugte vi dias, vi havde modtaget fra Svend Svendsen, Tistrup, og lavede en fotoudstilling med gårde og huse i Guldager, som de så ud i 1940'erne. Udstillingen gav anledning til mange samtaler mellem byfestens gæster. Til lokalbladet Nord-

vest-Nyt har vi samlet oplysninger om tekstforfatteren og komponisten til Guldagersangen. Sangen er skrevet af tidligere førstelærer C. M. Svendsen, og melodien er komponeret af landpostbud Peder Poulsen, begge fra Guldager. Det var noget af et detektivarbejde, men også spændende, at finde oplysningerne frem. I forbindelse med Arkivernes Dag arbejdede vi på et arrangement med pianisten Mats Rudklint, der skulle komme og spille nogle af Peder Poulsens kompositioner, herunder Guldagersangen. Det lykkedes desværre ikke at finde en passende dag, så arrangementet blev udsat til næste år. Besøgstallet er ikke stort, men vi modtager en del henvendelser pr. post eller mail, som vi besvarer efter bedste evne.

Gørding Sognearkiv

Plejhjemmet Østergården, Nørremarken 23,
6690 Gørding
Åbningstid: 1. og 3. mandag hver måned kl. 19.00-21.00
samt efter aftale med lederen. Lukket i juli måned
Leder: Jeffrey Andersen, Østparken 30, 6690 Gørding
Tlf.: 75 17 23 66
Arkivets postadresse: Nora Olesen, Birkevænget 9,
6690 Gørding
E-mail: goerdingarkiv@mail.dk

Den 15. januar havde vi til vor årlige lokalhistoriske aften besøg af direktør Henning Boysen, Gentofte. Han fortalte om sin opvækst i Hessellund, skolegang i Gørding og om sit spejderliv. Efter studentereksamen fra Ribe Katedralskole blev han i 1972 cand.oecon. fra Århus Universitet. I dag er han bl.a. direktør for det internationale firma Kuoni Rejser. Der kom ca. 100 personer til foredraget.

I januar havde Gørding Sogns Forsamlingshus 100 års jubilæum. Huset ejes i dag af Borgerforeningen. Arkivet leverede en udstilling om husets historie med billeder og kopier af forskellige dokumenter. Til Lokalhistorisk Forening for Bramming Egnen bidrog vi med oplysninger om Gørding og om gadenavne. Vi har blandt andet historien om husnumrene i Nørregade. Husnumrene begynder ved jernbaneoverskæringen, og nr. 1 ligger på højre side. Begrundelsen var, at byens store købmand Johnsen skulle have hus nr. 1. I Søndergade ligger husnumrene også modsat det almindelige.

I september arrangerede arkivet, i samarbejde med Gørding Menighedsråd, en kirkegårdsvandring. Rigtig mange mennesker mødte op, og vi begyndte med at fortælle lidt om kirken, som først blev selvejende i 1931. Derefter gik turen til tømmerhandler Nielsens familiegravsted med store sorte granitsøjler og kors. Ud over at være tømmerhandler var han lægprædikant og samlede rigtig mange mennesker til møde i Indre Mission i Gørding og

rundt omkring i landet. Vi gik også forbi J. K. Rasmussens familiegravsted med bl.a. et gravminde, fremstillet af kunstneren Hansen Jacobsen i Vejen, en bautasten på sokkel af marksten. Senere kom vi til gravstederne med frihedskæmpere. Efter vandringen blev der serveret kaffe i konfirmandstuen, og snakken gik livligt.

Vi har i årets løb indkøbt nye computere og er godt i gang med registreringen på Arkibas4. En medarbejder er også i gang med at indtaste Gørding-bidrag ind i Historisk Atlas.

Historisk Samling fra Besættelsestiden 1940-45

Niels Bohrs Vej 9, 6700 Esbjerg
Tlf.: 65 50 42 50.
Åbningstid: Mandag kl. 10.00-14.00, tirsdag kl. 10.00-18.00 og onsdag kl. 10.00-14.00
Leder: Henrik Lundtofte
E-mail: hsb@hsb.dk
Hjemmeside: www.hsb.dk

Året igennem har Historisk Samling fra Besættelsestiden budt på mange og varierede formidlings- og forskningsaktiviteter – fra åbningen af udstillingen »En mand, et kamera, en krig« med enestående fotografier fra besættelsesårene over undervisning af både folkeskoleelever og gymnasieelever til udgivelsen af antologien War and Society in Scandinavia 1914-1950, der rummer bidrag fra godt et dusin forskere fra de nordiske lande. Samlingen har således været rammen om en række arrangementer og har været velbesøgt af såvel udstillingsgæster som arkivbrugere og foredragstilhørere.

Udstillingen »En mand, et kamera, en krig« åbnede den 5. maj med fotos fra Danmark 1940-1946 af tidligere orlogskaptajn Jørgen Strange Lorenzen. Med højdepunkt i illegale fotos fra Holmen kort efter flådens sænkning, billeder fra Vordingborg i befrielsesdagene og farvefotos fra Kruså i maj 1945 viser udstillingen et unikt billedmateriale og fortæller samtidig vigtige dele af besættelsestidens historie, set gennem en ung mands optik. Udstillingen blev bygget op om store fotografier på plancher med forklarende tekster, suppleret af det originale fotoudstyr, som Strange Lorenzen anvendte, samt af en række genstande fra modstandskampen. Åbning af udstillingen fik fin omtale i medierne og tiltrak gæster fra nær og fjern. Siden har en del besøgende set udstillingen, som sent på efteråret blev sendt på turné til biblioteker og museer rundt om i landet. Mod årets slutning modtog vi tilsagn om fondsstøtte, der muliggør videreudvikling af »Den illegale udstilling«, der er vores permanente udstilling om undergrundspresen i Danmark 1941-1945. Samtidig tog arbejdet med et nyt udstillingsprojekt form.

I foråret havde besøg af en række skoleklasser, herunder seks HTX-klasser. Desuden har vi været frekventeret af en række interesserede grupper, ligesom Mona Jensen og arkivleder Henrik Lundtofte har holdt en stribe foredrag ud af huset. Bl.a. fortalte han om de virkelige personer i filmen »Flammen og Citronen« for 160 elever på Vojens Efterskole, mens Mona Jensen f.eks. har holdt flere foredrag om danske frivillige i britisk tjeneste efter 1945. Vores foredragsrækker – fortsat i godt samarbejde med Sydvestjysk Folkeuniversitet – handlede i foråret om de nazistiske koncentrationslejre. I efteråret gjaldt det en række biografiske portrætter. Bl.a. fortalte Knud J. V. Jespersen om Christian X. Foredragene er desuden blevet vist på ESTV.

Nyhedsbrevet er fortsat en meget vigtig kommunikationskanal for HSB og udsendes i 2009 i to numre á knap 700 stk. med nyt fra HSB og med omtale af spændende arkivmateriale. Som noget nyt kan Nyhedsbrevet fra og med nummer 2/2009 læses i en Internet-version på vores hjemmeside. Netop hjemmesiden og vores internetbaserede leksikon har med hhv. godt 16.000 og knap 38.000 brugere opnået svagere besøgstal end i 2008, der imidlertid var et år med exceptionel »tæt trafik«. Begge Internetsider trænger til en grafisk modernisering, der i de kommende år søges finansieret via fonde.

En vigtig begivenhed på HSB i 2009 var den længe ventede udgivelse af antologien »War and Society in Scandinavia 1914-1950« i december. Bogen, der med støtte fra Nordisk Kulturfond, Letterstedtska Föreningen og SDU kunne udgives på Syddansk Universitetsforlag, har været længe undervejs og har krævet en stor indsats af arkivlederen og Mona Jensen, der udgjorde redaktionen sammen med professor Flemming Just. Antologien rummer en bred vifte af bidrag om temaet samfund og krig af yngre historikere fra Finland, Sverige, Norge og Danmark med artikler af bl.a. Mona Jensen og Henrik Lundtofte.

Samlingen modtog også i 2009 spændende og varieret materiale. Fotos og film, en stor bogsamling, originaldokumenter fra Sommerkorpset, en åbenhjertig beretning af Børge Rørvang, der var KZ-fange i bl.a. Neuengamme – og en lille sjældenhed i form af en ung mors dagbogs-optegnelser fra Vanløse under Folkestrejken sommeren 1944 med øjeblikbilleder af københavneres flugt fra en by i undtagelsestilstand. Samlet er det blevet til 35 afleveringer i årets løb.

Hjerting Lokalarkiv

Jon & Dittes Hus, Gl. Guldagervej 12, 6710 Esbjerg V
Tlf.: 29 11 62 30

Åbningstid: 2. tirsdag hver måned kl. 14.00-17.00

Leder: Grete Gregersen, Klipperen 10, 6710 Esbjerg V
Tlf.: 29 65 94 90

E-mail: hjertinglokalarkiv@esenet.dk
Hjemmeside: www.hjertinglokalarkiv.dk

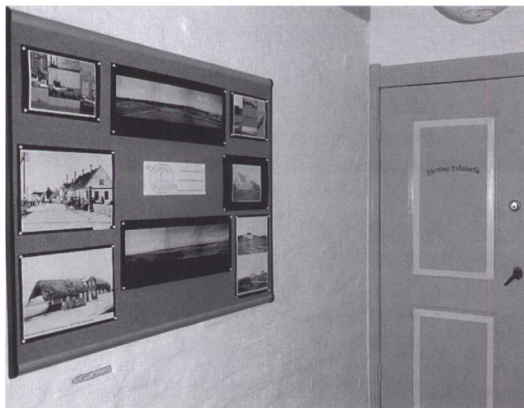
2009 har været et utroligt spændende år. Der er sket rigtig mange ting i vores lille arkiv. I arkivets dagbog kan vi se, at der var tre besøg allerede den første åbningsdag. Viggo Mortensen afleverede et avisudklip fra den 3. januar 1946, hvor han havde været på kursus i madlavning, inden han skulle ud at sejle. En dag i begyndelsen af januar fik vi besøg af kassereren for Hjerting Jagtforening, Calle Friis. Snakken gik frem og tilbage, og vi kom til at tale om den manglende varme i gangen. Jagtforeningen ville gerne sponsorere en radiator til gangen, hvilket vi er meget taknemmelige for.

Fra Sjælland fik vi en dag en mail vedrørende to personer fra byen. Det viste sig, at vi havde meget, vi kunne hjælpe med. I maj måned kom familien på besøg. De havde forinden været på Guldager Kirkegård for at se, hvor deres slægtninge lå begravet. På arkivet kunne vi vise billeder, dåbsattest, avisartikler og meget mere. Vore gæster var meget glade for det, vi kunne vise og fortælle. Til afsked fik vi en Canon-scanner foræret.

To af medarbejderne har været på kursus i Arkibas4 – det var et rigtig godt kursus. I 2009 er der registreret 250 billeder, ligesom der er blevet lavet henvisninger til 70 avisartikler i Hjerting Posten. Vi må ikke glemme den store indlevering, vi fik fra Guldager Sognearkiv, og som vedrører de to stiftelser Grams Stiftelse og Frihavn samt materiale om Annalund Plantage. Alt materialet er sorteret og lagt i orden i diverse læg. Vi har også modtaget Vest og Sønderjyllands »Mågen« fra 1947-1961 samt en kopi af protokollen fra »Hjerting Landingsbro«.

Vi har haft 18 besøg af arkivet og 12 forespørgsler pr. e-mail. Plejehjemmet Strandgården havde 50 års jubilæum, og i den anledning fandt vi billedmateriale til deres udstilling. Vi har i efteråret fået påbegyndt en hjemmeside for arkivet og lagt nogle billeder ind og skrevet et par artikler om »Kirkelivet her i Hjerting« og om »Skipper og kroejer Søren Jessen (1678-1733)«. Vi forventer i 2010 at få mange billeder og andet ud på hjemmesiden.

Søndag den 17. maj var der »Marbækdag«, og vi lavede den årlige udstilling på Myrthuegård. En dejlig tilbagevendende begivenhed i vores lokalsamfund. Temaet i 2009 var »Natur i Vadehavet«, og vi havde lavet en udstilling med bl.a. gamle kort over Ho Bugt-området. Søndag den 22. november var der igen »Jul i Hjerting« med mange forskellige aktiviteter i Jon & Dittes Hus. Vi havde rigtig mange besøg denne dag, hvor gæsterne kunne se to slideshows samt en udstilling af billeder af personer, som vi ikke kendte alle navnene på. Til denne

I gangen ved Hjerting Lokalarkiv er der opsat opslagstavler til skiftende udstillinger. Foto: Hjerting Lokalarkiv.

anledning havde vi købt to nye, flotte opslagstavler, som hænger i vores dejlige varme gang, og de vil blive benyttet til skiftende udstillinger. Det sidste, vi lavede i 2009, var at købe en mobiltelefon med taletidskort for den store pris af 189 kr.

Hjortlund Sognearkiv

Hjortlund Gl. Skole, Fårevej 16, 6771 Gredstedbro
 Åbningstid: Sidste fredag hver måned kl. 14.00-17.00
 samt efter aftale med lederen
 Leder: Lauritz Lauritzen, Hjortlundvej 19,
 6771 Gredstedbro. Tlf.: 75 43 10 40
 Arkivets postadresse: Hjortlundvej 19,
 6771 Gredstedbro
 E-mail: lauritz.l@mail.dk

I året, som er gået, har vi haft travlt med at dykke ned i de forskellige kasser, vi har stående. Billeder, dokumenter og andre arkivalier bliver registreret. For at kunne udføre dette arbejde har vi været på kursus for at dygtiggøre os.

Vi har haft flere besøg i arkivet end sidste år, så det er meget glædeligt, at sognets indbyggere er begyndt at bruge os. Vi er også begyndt at se på at få lavet en hjemmeside, men vi har endnu ikke lagt os fast på, hvordan den skal se ud.

Hostrup Sognearkiv

Kokspang Fritidscenter, Kokspangvej 54, 6710 Esbjerg V
 Åbningstid: 1. torsdag hver måned kl. 19.00-21.00
 samt efter aftale med lederen

Leder: Elna Vogt, Kokspang Hedevej 5, 6710 Esbjerg V
 Tlf.: 75 26 91 65

Arkivets postadresse: Kokspang Hedevej 5, 6710 Esbjerg V

Arkivet er blevet koblet på Internettet, og vi er godt i gang med Arkibas4, som vi venter os meget af. Det er et stort arbejde med at få det hele tastet ind i systemet, men det er et godt redskab senere hen.

Vi har i år deltaget i Myrtuedagen, som er en ren fornøjelse at deltage i med alle de mennesker, man træffer. Vi har også haft besøg fra USA af nogle, som kom for at finde deres aner. Andre besøgende fra sognet har været for at aflevere forskelligt arkivmateriale, og vi arbejder, som vi plejer, på fuld styrke.

Hunderup Sognearkiv

Kjærgårdvej 9, Hunderup, 6740 Bramming
 Åbningstid: 1. mandag hver måned kl. 19.30-21.30
 samt efter aftale med lederen. Lukket i juli og august
 Leder: Niels Hansen, Birke Allé 8, 6740 Bramming
 Tlf.: 75 17 34 06

Arkivets postadresse: Birke Allé 8 6740 Bramming

I 2009 har vi for første gang haft en historisk byvandring i Hunderup. Det var en stor succes med ca. 60 deltagere, hvor også arkivet fik nye oplysninger. Vi har i sommer desuden haft besøg fra Australien af efterkommere til Povel J. Holdensen, der som 16-årig udvandrede fra Sejstrup. Han blev senere storkøbmand og dansk konsul i Australien. Desuden har vi leveret materialer til Lokalårbogen, bl.a. til artiklen om »De kloge koner«.

Der har været seks afleveringer i 2009 samt henvendelser om bl.a. gårdnavne, købmændsbutik og slægtsforskning. Vedrørende Arkibas4 har vi haft to på kursus, og vi er langsomt begyndt at registrere i systemet.

Hviding Sognearkiv

Egecenteret, Ribevej 2 B, Egebæk, 6760 Ribe
 Åbningstid: 1. mandag hver måned kl. 15.00-17.00
 (juli lukket) samt efter aftale med lederen
 Leder: Anne Lorenzen, Hviding Kirkevej 22, 6760 Ribe
 Tlf.: 75 44 51 27

Arkivets postadresse: Hviding Kirkevej 22, 6760 Ribe
 E-mail: anne@hvidingsognearkiv.dk
 Hjemmeside: www.hvidingsognearkiv.dk

Arkivåret blev som sædvanlig indledt med årsmødet i januar, hvor vi i 2009 havde inviteret Claus Feveile fra Sydvestjyske Museer til at fortælle om den ældste historie i Hviding Sogn. Vi hørte et spændende foredrag om arkæologien, der fortæller om et område, hvor der gennem tiderne har været megen aktivitet.

Vi har i 2009 modtaget 31 afleveringer – af de mere specielle var et blyrør, som blev muret ind i murværket, da man i august 1939 byggede en ny Hviding Skole. Skolen blev lukket i 2000, da den nye Vadehavsskole blev bygget i Egebæk-Hviding. De gamle skolebygninger blev solgt, og i efteråret 2009 skete det ulykkelige, at bygnin-gerne brændte. Under nedrivning på brandtomten kom blyrøret til syne, og i røret lå to blade hvid pergament, gennemtrukket af dannebrogscarvede, snoede silkebånd. På pergamentet var der skrevet en tekst, forfattet af daværende skolekommissionsformand pastor O. A. Svane. Vi havde en afskrift af teksten, og det viste sig at være godt, da det var meget svært at læse den stærkt faldede tekst på originalen.

Vi har haft flere forespørgsler, mest om slægtshistorie og har også leveret billedmateriale til en bog om Psykiatriens historie i Danmark, som udkom i efteråret 2009. I forbindelse med registreringen af de bevaringsværdige gravminder på Hviding Kirkegård er arkivet blevet bedt om at knytte lokalhistorie til gravminderne. Her har Martin Jensen lavet et stort arbejde, og der foreligger et vældigt fint resultat med beskrivelser af stenene og historien bag. Arkivets medlemmer har i årets løb deltaget i Arkibas4-kurser og er tilmeldt SLAs modul-kursus, så vi kommer igennem arkivuddannelsen.

Jernved Sognearkiv

Jernved Skole, Aktivitetshuset, Kirkebakken 33,
Jernved, 6771 Gredstedbro
Åbningstid: 1. og 3. tirsdag hver måned kl. 14.00-16.00
samt efter aftale med lederen
Leder: Ole Steinmeier, Valmuemarken 3,
6771 Gredstedbro. Tlf.: 75 43 12 78
Arkivets postadresse: Valmuemarken 3,
6771 Gredstedbro
E-mail: ole@steinmeier.dk

Jernved Sognearkiv har i det forløbne år haft en del udadvendte aktiviteter begyndende med en udstilling om Gredstedbro i anledningen af Gredstedbro Borgerforenings 100 års jubilæum. Arkivet har rigtig mange billeder fra byen helt tilbage til slutningen af 1800-tallet. Nogle af disse blev fundet frem, forstørret, monteret i en slags rammer og endelig hængt op, så de kunne ses af byens borgere. Vi fik en aftale med Hanne Nielsen, der ejer Gredstedbro Hotel, om, at udstillingen skulle være her. Vi synes selv, det blev en meget præsentabel udstilling som kunne ses i to måneder. Den blev åbnet med en reception, hvor mange af byens borgere var mødt op.

Til samme jubilæum skulle der afholdes en stor fest for alle byens borgere med spisning og revy. Revyen stod

en gruppe aktive mennesker i byen for, og til hjælp for tekster og optræden havde de bedt os om at søge i vores gemmer efter egnet materiale. Det lykkedes os at finde en del materiale, som kunne danne grundlag for nogle gode og sjove optrin og sange. Jubilæet blev officielt åbnet først i januar, bl.a. med tale af borgmester Johnny Søstrup. Også han havde bedt om materiale om Gredstedbro. Han havde henvendt sig til Esbjerg Byhistoriske Arkiv, som sendte opgaven videre til os. Heldigvis havde vi også nogle gode oplæg til ham. Det medførte i øvrigt, at borgmesteren skulle være kommet med nogle positive udtalelser om lokalarkivarbejde, hvilket jo kun kan være til gavn for det arbejde, vi udfører.

I marts måned havde vi sammen med Husmoderforeningen og Borgerforeningen en stand på Forårsmessen i Kongeåhallen. Her genbrugte vi bl.a. nogle af fotografierne fra udstillingen på hotellet. Desuden var der hele tiden en fra arkivet tilstede til at tale med folk om arkivarbejde. Mange mennesker benyttede sig af muligheden til at få en snak, så alt i alt er det vores indtryk, at vi på denne måde fik gjort os selv lidt mere synlige i lokalsamfundet.

Midt på året kunne Jernved Mejeri fejre 100 års jubilæum. Det gjorde de ved at holde åbent hus en hel lørdag. I den anledning havde de lavet en udstilling af forskellige genstande og billeder. Nogle af billederne leverede arkivet, så også her var vi synlige. I november og december måned lavede vi igen en udstilling på Gredstedbro Hotel. Denne gang var det en maleriudstilling med malerier af den lokale kunstmaler Niels Steenholdt, der blev født i 1912 og døde i 1988 i Gredstedbro. Han var først og fremmest landskabsmaler og malede rigtig mange billeder fra egnen heromkring. Vi har i byen en nevø af maleren, som selv var barnløs, og han stillede villigt nogle af sine mange malerier til rådighed. Desuden er der mange folk i Jernved og Gredstedbro, som har billeder af ham, og det var ikke svært at få nogle af dem til at låne deres billeder til udstillingen.

Af afleveringer har vi kun fået lidt i år, men én stor blev det til. Med rigtig mange fotos og en del personlige papirer. Ydermere var denne aflevering fulgt af en meget stor pengegave, som vi modtog med tak. Aflevering og gave stammer fra en person med meget stort engagement i det lokale idrætsarbejde. Vedkommende var den sidste af fire søskende, som alle var barnløse. Ikke kun vi, men også gymnastikforeningen, boldklubben og nogle andre organisationer fik glæde af hans efterladte midler.

Ellers har årets arkivarbejde været præget af overgangen til Arkibas4. De konverterede data skal gennemgås – det tager tid, men det skrider støt frem, og mon ikke det lykkes at blive færdig i løbet af det kommende år.

Kalvslund Sognearkiv

Østervej 4, Kalvslund, 6760 Ribe

Åbningstid: 1. tirsdag hver måned kl. 14.00-17.00

samt efter aftale med lederen

Leder Jørgen Jørgensen, Østervej 26, 6760 Ribe

Tlf.: 75 43 70 07

Arkivets postadresse: Østervej 26, 6760 Ribe

E-mail: hk@dlgpost.dk

Der har igen i år været en del afleveringer, især på grund af sammenslutningen af flere foreninger i en borgerforening. Det har betydet, at vi har fået de gamle protokoller, regnskabsbøger m.m. Vi har haft en del henvendelser og besøg angående slægtsforskning og har flere gange kunnet hjælpe folk videre i deres forskning.

Vi fik af Antikvarisk Selskab i Ribe til opgave at sætte tekst til fotografier af fredede gravsten på Kalvslund Kirkegård. Det er især de sten med marmorplade, hvor teksten er utydelig på grund af forvitring. Endvidere blev vi ved den årlige kirkegårdsvandring igen bedt om at medvirke ved at fortælle om de gamle slægter og deres historier. Vi har nu fået internetforbindelse installeret og er klar til at gå i gang med Arkibas4.

Ribe Byhistoriske Arkiv

Giørtz Plads, 6760 Ribe. Tlf.: 76 16 76 60

Fax: 76 16 39 10

Åbningstid: Tirsdag kl. 12.00-16.00

og torsdag kl. 13.00-17.00

Leder: Karen Margrethe Melbye

E-mail: ribebyarkiv@esbjergkommune.dk

Hjemmeside: www.rba.esbjergkommune.dk

Den store begivenhed i 2009 var forberedelserne til Ribes 1300-års jubilæum i 2010. I jubilæumsåret udgives bogværket Ribe Bys Historie i tre bind. Arkivet har fået til opgave at være billedredaktør på værket, hvilket er en spændende, udfordrende og tidskrævende opgave. I skrivende stund er vi ved at afslutte bestilling af illustrationsønsker fra de ti forfattere, der er forfattere til det første bind, der omhandler middelalderen. Det siger sig selv, at der er grænser for, hvad arkivet kan bidrage med af illustrationer fra den tid. Vi har været langt omkring (altså kun pr. mail og telefon!) for at få fat i de ønskede illustrationer, som nu er oppe på et antal af 173 stk. De kommer fra museer i USA, Frankrig, Tyskland og Italien samt fra Rigsarkivet, Nationalmuseet, Ribe Kunstmuseum og mange andre institutioner i Danmark. Herudover skaffer Torben Meyer, der er fotograf i Esbjerg Byhistoriske Arkiv, os omkring 70 nyoptagelser af diverse genstande og loka-

liteter i Ribe. Udover det billedredaktionelle arbejde med Ribe Bys Historie har vi to andre bogprojekter på bedding. Den ene bog er en fotobog med årets gang i Ribe i 2009. Fotograf Torben Meyer fotograferede dagligdage, højtider samt diverse begivenheder gennem hele 2009. Den anden bog indeholder sjældent viste billeder fra Ribe, optaget helt tilbage i 1890'erne. Begge bøger har modtaget tilskud til udgivelsen fra 1300-årsjubilmæumsfonden, men vi venter på forhåbentlig positive svar fra andre fonde, så vi kan få sat produktionerne i værk.

De almindelige opgaver fylder selvfølgelig stadig meget i arkivets dagligdag. Vi har i 2009 haft 244 besøgende og 53 telefoniske henvendelser. 11 personer har henvendt sig pr. brev og 82 pr. e-mail. I slutningen af 2008 og begyndelsen af 2009 fik vi dagbladet JyskeVestkysten til at bringe billeder af otte personer, vi ikke her på arkivet kunne identificere. Vi fik sat navn på tre af dem. Et af billederne fik vi ti henvendelser på.

I årets løb har vi haft fire Kend-din-by arrangementer. I foråret besøgte vi Ribe Domkirke, og under sognepræst Torben Brammings kyndige vejledning fik vi set Domkirken fra en helt ny side. Spændende var det også at komme op på galleriet og kigge ned i kirken. Det andet forårsarrangement var besøg på Ribe Katedralskoles Bibliotek. Bibliotekar Simon Laursen fremviste nogle af bibliotekets ældste bøger i deres flotte indbindinger. Interessen samlede sig også om Ribe Stifts Tidende, som man i skolens åbningstid kan komme og kigge i. I efterårets Kend-din-by-ture har vi besøgt Planet-Huse, som leverer fritidsboliger i Danmark samt til det øvrige Europa. Det sidste besøg gjaldt Ribe Kloster. Vi blev vist rundt af klosterforstander Grimstrup, der levende fortalte om de små boliger, der er i klosteret. De fleste beboere havde åbnet deres døre, så vi kunne se, hvor dejligt der er at bo i klosterets lyse lejligheder.

Forårets billeddaftener trak fulde huse. Det første arrangement var med arkivets egne billeder, og der blev diskuteret livligt. Vi fik identificeret en del personer og lokaliteter. Det næste arrangement var et billedforedrag med titlen »I tidens løb« ved lektor Torkil Funder, der har brugt sit kamera flittigt i de 40 år, han har været i byen. I efteråret havde vi Ulrik Lauridsen fra Vejle til at vise fotos af og fortælle om sin farfar A. Lauridsen, der var fotograf i Ribe fra 1920 til 1955. Det var sjovt at se de gamle Ribe-billeder og spændende at høre og se billeder fra A. Lauridsens ophold på De Dansk-Vestindiske øer, hvor han var gendarm i årene 1911-1914. Den anden billedforedragsaften i efteråret havde titlen »Himlen, åen og de grønne enge«, igen med Torkil Funder der havde sammensat en billedserie om samspillet mellem natur

og mennesker gennem tiderne. Et meget nærværende foredrag med flotte billeder.

Historisk Arkiv i Seem Sogn

Seem-Varming Skole, Varmingvej 2, 6760 Ribe

Åbningstid: Mandag-fredag kl. 9.30-11.30,

dog med enkelte undtagelser

Leder: Søren Mulvad, Varming Vesterby 9, 6760 Ribe

Tlf.: 75 44 11 77

Arkivets postadresse: Varming Vesterby 9, 6760 Ribe

E-mail: mulvadvarming@gmail.com

Der har været seks afleveringer, heraf en meget fin erindringsbog i privattryk vedrørende en ejendom i Varming, hvor fortælleren besøgte sine bedsteforældre i slutningen af 1800-tallet. Han beskriver sine oplevelser i den gamle gård. En del af beretningen har i årets løb været gengivet i Seem Sogns kvartalskrift »Byhornet«, som er et fællesprojekt mellem Historisk Arkiv og Menighedsrådet i Seem.

Sognepræsten har sendt en hjemmeside i luften, hvor der en liste over ejendomsbesiddere i sognet i løbet af de seneste 200 år. Det vil fremtidigt være nemmere at ajourføre denne liste end hidtil, hvor den skulle nytrykkes af og til. Samme sted er afsat plads til en række konfirmandfotos, som nu befinder sig i Historisk Arkiv. Arkivet har husstandsomdelt et jubilæumsskrift i anledning af, at den lokale butik havde eksisteret i 100 år. Der har været indberettet et dødsbo, som var af speciel karakter. Arkivaren gik derhen og fotograferede noget af interiøret samt hjemtog nogle arkivalier. Stadig flere anvender arkivets samlinger. Helge Conradsen har skrevet en historisk gennemgang af sognets kro-historier på baggrund af arkivalier i arkivet. Der har været besøg af ni personer, og et uregistreret antal telefonopringninger har drejet sig om forespørgsler af historisk art.

Skads Sognearkiv

Aktivitetshuset, Sdr. Skadsvej 23, 6705 Esbjerg Ø

Tlf.: 76 10 01 27

Åbningstid: Mandag kl. 14.00-16.30

samt efter aftale med lederen

Leder: Gudmund Poulsen, Andrup Byvej 55,

6705 Esbjerg Ø. Tlf.: 75 16 01 27

Arkivets postadresse: Andrup Byvej 55, 6705 Esbjerg Ø

E-mail: skadsognearkiv@mail.dk

Hjemmeside: www.sksa.dk

Efter installationen af Arkibas4 er vi gået i gang med at indtaste alt det, vi havde registreret manuelt, og som det havde vist sig ikke hensigtsmæssigt at konvertere med over. Det viste sig at være meget tidkrævende, idet

vi i de oprindelige registreringer ikke havde været omhyggelig nok med at få alle oplysninger med, så vi skulle have alle arkivalierne fundet frem igen, men vi håber, vi i løbet af 2010 kommer til vejs ende med det. Samtidig har vi modtaget en del nyt materiale, der skulle registreres, bl.a. et omfattende arkiv fra Andrup Idrætsforening. En af vore medhjælpere, Kis Hansen, har påtaget sig at følge med i dagspressen og »sakse« alt vedr. Skads Sogn. Det tager sin tid løbende at få det registreret også.

Vi har haft flere medarbejdere på diverse kurser, og det giver et godt løft. Vi har anskaffet en ekstra computer, så flere kan arbejde samtidigt. Vi er pt. fem personer tilknyttet arkivet. Nogle af os har fået Arkibas lagt ind på vores hjemmecomputer, så en del af arbejdet kan laves uden for åbningstiden. Vi har fået oprettet en hjemmeside, som endnu er under opbygning. Det er hensigten, at den skal indeholde noget om sognets historie, kirken, gårdhistorie, arkivet, interessante personer m.v.

Spandet Sognearkiv

Arnumvej 9, Spandet, 6760 Ribe

Åbningstid: 1. mandag hver måned kl. 19.00-20.00

Leder: Jesper Olsen, Skolevænge 6 A, Spandet,

6760 Ribe. Tlf.: 74 86 71 36

Arkivets postadresse: Skolevænge 6 A, Spandet,

6760 Ribe

E-mail: jo-mo@mail.tele.dk

Sidste år er der sket en del ting: Vi har været på en del kurser, men mangler fortsat det sidste Arkibas4-kursus. Pladsen i arkivet er lidt trang, og vi har drøftet muligheder for en udvidelse af lokalet, men det kræver en tilladelse fra kommunen. Det må vi se, om vi får i det nye år.

Vi havde en vandretur til det nordøstlige hjørne af sognet, der er et område, vi ikke kender så meget til. Der var ca. 40 deltagere, og vi havde en god tur med rigtig god spørgelyst. Derefter var vi i skolen til medbragt kaffe, hvor vi så på gamle billeder af det område, vi havde været i. En rigtig god aften.

Vejrup Sognearkiv

Vejrup-Endrup Fritidscenter, Skolevænget 5,

Vejrup, 6740 Bramming

Åbningstid: Onsdag kl. 17.00-19.00

(juli og august lukket) samt efter aftale med lederen

Leder: Leif Jørgensen, Stationsvej 5, Vejrup, 6740

Bramming. Tlf.: 75 19 02 02 (23 23 68 40)

E-mail: stv5@webspeed.dk

Hjemmeside: www.vejrurparkiv.dk

Arkivets postadresse: Stationsvej 5, Vejrup,

6740 Bramming

Arbejdet i arkivet lå stille nogle måneder først på året på grund af renovering af klubhuset, som vi har lokaler i. Under renoveringen fik vi en vandskade, men fik til gengæld malet og et nyt gulvtæppe efterfølgende. Vi har fået 26 afleveringer og knap så mange besøg som tidligere år. Til gengæld er hjemmesiden flittigt benyttet.

I foråret meddelte Johannes Holm, at han ville være som leder af arkivet, når han havde fundet en afløser. Midt i oktober overgav han arkivet til Leif Jørgensen og Inge Juhl. Vi er nu tre medarbejdere i arkivet, som har ændret åbningstiden fra tirsdag til onsdag. Vi har indtastet alle arkivalier i Arkibas4, som fungerer fint. Vi mangler registreringer af billeder, som vi nu skal i gang med. Alle landbrugsejendomme er også registreret i Arkibas4, og vi skal nu i gang med Vejrup by.

Vester Nebel Sognearkiv

Sognehuset, Stokbrovej 18, 6715 Esbjerg N

Tlf.: 75 16 99 89

Åbningstid: Sidste torsdag hver måned kl. 18.30-20.30 samt efter aftale med lederen

Leder: Henning Jørgensen, Lifstrup Hovedvej 54,

6715 Esbjerg N. Tlf.: 75 16 92 46.

Arkivets postadresse: Lifstrup Hovedvej 54, 6715 Esbjerg N

E-mail: hj@vnsa.dk

Hjemmeside: www.vnsa.dk

2009 var et godt og aktivt år for Vester Nebel Sognearkiv. Gennem året har vi ført 25 indkomstjournaler. Størsteparten var mindre afleveringer, men der var også større billedsamlinger. To af de indleverede billeder var næsten 150 år gamle – dem fik vi dog kun lov til at låne! De lidt større billedsamlinger var vedr. gården Helsingborg i Søhale samt slægten på Lindegård i Vester Nebel. Vi har selv overspillet arkivets videobånd til DVD for at fremtidssikre og bevare disse film.

Igennem året har vi holdt to foredrag i sognearkivets regi. Det ene var vedr. forsvundne gårde og huse i sognet i forbindelse med arkivets årsmøde. Det andet var i efterårsferien og havde overskriften »Vi fortsætter ad slægtens vej« – et oplæg, hvor vi prøvede at finde de fremmødtes fælles aner eller deres aner i sognet. Begge var pænt besøgte.

Vi har haft ca. 21 henvendelser, fortrinsvis via e-mail. Og i selve arkivet har vi haft 44 besøgende. De fleste besøgende er dog på vores hjemmeside, som besøges af ca. 1.000 personer månedligt. I 2009 begyndte vi også at formidle arkivets oplysninger via Historisk Atlas. På denne side har vi fortrinsvis lagt en lang række gårdhistorier om de gamle gårde i Vester Nebel Sogn samt Forum-området i Bryndum Sogn, men også andre historiske oplysninger om sognet. Vi tror, denne hjemmeside

har et meget stort potentiale for lokalarkivernes formidling af lokalhistorie.

Til slut vil vi takke Esbjerg Kommune og Skads m.fl. Herreders Brandkasses Fond for deres velvillige økonomiske støtte til arkivet. Og vi takker VNI for logi samt naturligvis alle, som har afleveret materiale til arkivet.

Lokalhistorisk Arkiv for Vester Vedsted Sogn

Vester Vedsted Byvej 55, Vester Vedsted, 6760 Ribe

Åbningstid: 2. onsdag hver måned kl. 19.30-21.30

Leder: Peter Billund, Vester Vedstedvej 38, 6760 Ribe

Tlf.: 75 44 51 79

Arkivets postadresse: Vester Vedstedvej 38, 6760 Ribe

I 2009 var to af vore arkivmedarbejdere på et grundlæggende registreringskursus i Helle-hallen og tre på Arkibas4-kursus i Esbjerg med godt udbytte.

Planerne for lokalebytte i Vester Vedsted Forsamlingshus har optaget os meget i løbet af året. Det gamle lokale var ikke brandsikret på nogen måde. Efter lange forhandlinger med forsamlingshusets ledelse kunne vi dog senere på året overtage et større og mere sikret lokale i stueetagen. Nu venter vi blot på de nye installationer, der skal foretages.

Til vores årsmøde havde vi inviteret Jens Bruun Petersen, Ribe, til at holde foredrag om jernbaner i Vester Vedsted Sogn. For at lette transporten af mergel til opdyrkning af magre jorder anlagde man tipvognsbaner på flere strækninger og kunne derved sikre en mere rentabel udvikling af landbruget her på egnen. Der var ca. 30 personer mødt frem til foredraget.

En af de i alt fem afleveringer, vi modtog i årets løb, gav anledning til en nærmere undersøgelse for at identificere nogle af personerne på billedet. Det drejede sig om et billede af en deling grænsegendarmer fra omkring 1900. Vi fik hjælp fra en ældre beboer i sognet, der kunne genkende sin bedstefar blandt de 20 soldater. Ligeledes modtog vi to dagbøger med oplevelser fra dagligdagen i USA i henholdsvis 1910 og 1926. Begge personer vendte efter få år tilbage til deres hjemstavn i Vester Vedsted. Endnu en person fra Vester Vedsted efterlod sig en detaljeret dagbog om livets gang i sognet under den tyske besættelse fra 1940-1945. I det kommende år har vi planer om en indsamling af billeder fra sognet samt en udstilling af disse.

Vilslev Sognearkiv

Kongeådal Skole, Kongeådal 17, 6771 Gredstedbro

Åbningstid: 1. torsdag hver måned kl. 15.00-17.00

samt efter aftale med lederen. Lukket i juli

Leder: Stig Hegn, Jedsted Klostervej 77 - 6,

6771 Gredstedbro. Tlf.: 75 43 14 41 (51 96 64 73)

Arkivets postadresse: Jedsted Klostervej 77 - 6,
6771 Gredstedbro
E-mail: stighegn@mail.dk
Hjemmeside: www.bricksite.com/vilslevjedsted

Receptionen for »Kongeåen«, 2. årgang af lokalårbo-gen, fandt sted på den tidligere Kongeådal Skole den 2. december med ca. 40 deltagere. Niels Petersen fortalte i den anledning om Rejsby-diget og Mille Bruun om den-gang, hun var socialudvalgsformand i Vilslev Sogneråd. Hovedvægten i årbogen er om diget og digebyggeri ved Holger Bilde Lauridsen og de glemte digebisser, hvor Sigrid fortæller om sin far. Men ellers beretter Carlo Andersen om besættelsen 1940-1945 og de civile ofre, den krævede her i Vilslev og Jedsted. Bjergfolkene er ikke om trolde, men husmændene på Bjerget, som Helge Kristen har været på sporet af. Kirsten Bloms Museum handler om en noget speciel 1. sal på Vesterbyvej 17, og Inga fortæller om en barndom med ti søskende, som de andre kaldte »skovmusene«. Fra årets gang har bogen billeder, som Sigurd Solem har taget. En artikel fra »Kongeåen« om en af digebørsterne blev bragt i JydskeVestkysten den 12. december.

På arkivet er der indført en fast månedlig åbningstid, og der er opslag herom på opslagstavlen ved Brugsen. Arkivet har anskaffet nyt materiel i form af en PC og printer, men venter på fungerende internetforbindelse. Arkivets hjemmeside er stadig under opbygning. Med henblik på overgang til den nye version af Arkibas4 er der foretaget de rettelser, der skal til inden konvertering. Der har været et par forespørgsler, ligesom vi har skannet nogle billeder ind.

Niels Petersen (t.h.) fortalte om Rejsby-diget ved receptionen for udgivelse af lokalårbogen den 2. december - og fik efterfølgende en snak med en af tilhørerne. Foto: Vilslev Sognearkiv.

Fanø Kommune

Sognearkivet i Nordby

Niels Engersvej 5, Nordby, 6720 Fanø. Tlf.: 75 16 62 60
Åbningstid: Tirsdag kl. 10.00-12.00
samt onsdag kl. 19.00-21.00
Leder: Linda Vesterbæk, Bavnebjerg 53,
Nordby, 6720 Fanø. Tlf.: 75 16 35 95
Arkivets postadresse: Bavnebjerg 53, Nordby, 6720 Fanø
E-mail: nordbyarkivet@fanonet.dk

Vi har i Nordby Sognearkiv, som hvert år, haft mange besøgende, og fået mange e-mails og breve. Ligeledes har vi fået en del afleveringer, store som små, hvoraf vi kan nævne følgende: En af vore faste besøgende, gennem mange år Flemming Jepsen fra Køge, har lavet en mappe til os med alle kirkelige vielser fra 1892 til 1916, som bliver flittigt brugt, en DVD med kort fra 1930 samt en DVD med Nørby Sogns regnskabsbog fra 1762 til 1901. Tusind tak til Flemming. Vi har også fået en kasse med papirer og bøger m.m. vedr. Holger Poulsen, som var lærer ved Nordby Skolevæsen fra 1865 til 1912. Fra Kulturelt Samråd har vi fået flere CD'er og bånd med Fanø-dialekter. Derudover er der også kommet nogle kasser med farvedias, hvor nogle skal sendes videre til Sønderho, Manø og Rømø.

Ved flytningen af vores lægehus til Navigationsskolen, fik vi de gamle fotos af lægerne på Fanø fra 1853 til 1999, og de hænger nu på væggen i arkivet. Om Arkibas4 er der ikke meget at sige, andet end at det kører stille og stabilt fremad. Vi har haft en del besøg af Christian Poulsen, som har lavet research til sin bog: »Vi har fået ærter - derfor er det mandag«. Nordby Sognearkiv har udgivet bogen ved hjælp af penge fra fonde, og derfor har medarbejderne været involveret i en del af arbejdet. Det gjorde vi gerne, fordi hele overskuddet ved salg af bøgerne går direkte til Sønderho og Nordby Sognearkiv, og det er vi meget glade for.

Vi har også i år modtaget tilskud fra Fanø Kommune og Skads m.fl. Herreders Brandkasse. Vi takker for alle bidragene, såvel arkivalier som økonomisk støtte. Ligeledes takkes alle frivillige medarbejdere på arkivet.

Sønderho-arkivet

Sognegården, Landevejen 41, 1., Sønderho, 6720 Fanø
Åbningstid: Torsdag kl. 16.00-18.00
samt efter aftale med lederen. Juni lukket
Leder: Anker Jensen, Fregatvej 3, 6720 Fanø
Tlf.: 75 16 24 41
Arkivets postadresse: Fregatvej 3, 6720 Fanø
E-mail: sonderhoarkivet@nrnc.dk

2009 har været præget af arbejdet med Arkibas, efter at både computeren og vi selv er blevet opdateret. Det sidste via RAL-kurser med gode, faglige diskussioner. 25 besøg og henvendelser er skrevet ind i vores »logbog« og flere og flere forespørgsler kommer via e-mail. De emner der oftest bliver spurgt til er ejerforhold vedrørende huse, slægtshistorie, folketællinger, den lokale musik og dans samt billeder.

Vi har modtaget seks fine afleveringer i årets løb. En af dem er materiale vedrørende skibsbyggeriet i Sønderho. Det drejer sig om konstruktionstegninger m.m. udarbejdet af P. Sonnichsen, som fik næringsbrev som skibs- og bådebygger i 1867. En aflevering som denne stiller os overfor spørgsmål vedrørende den bedst mulige opbevaring og eventuel affotografering.

I uge 42 blev der holdt »Landsbyugen«, som er en »stor sag« i Sønderho. Arkivet deltog med en byvandring: Den foregik som en skattejagt, hvor deltagerne blev sendt af sted med et ark med billeder af detaljer fra bygninger, som skulle identificeres og placeres på et udleveret bykort. Arkivets øvrige formidling af lokalhistorien løses gennem artikler i borgerforeningens blad Sønderho-Nyt samt i Fanø Lokalhistoriske Forenings medlemsblad, som vi laver i samarbejde med Nordbyarkivet.

Sønderho-arkivet har gennem årene lidt under utilstrækkelige lokaleforhold på loftet i Sognegården. Et problem som gentagne gange har været rejst overfor Fanø Kommune. Vi håber stadig på, at der kan findes en løsning, så vi også kan betjene borgere, der ikke er så gode venner med trapperne.

Varde Kommune

Agerbæk Lokalhistoriske Arkiv

Agerbæk Skole, Debelvej 23, 1. sal, 6753 Agerbæk
 Åbningstid: 1. og 3. onsdag hver måned kl. 13.00-15.00
 samt efter aftale
 Leder: Margit Hansen, Grønnegade 11, 6753 Agerbæk
 Tlf.: 75 19 64 13
 Arkivets postadresse: Leo Mathiasen, Pileallé 3, 6753
 Agerbæk. Tlf.: 75 19 61 66
 E-mail: lim@thiasen.com

2009 er gået godt – vores teknik inklusiv Arkibas4 har kørt tilfredsstillende. Det var mindre tilfredsstillende, da vinduerne i vores lokaler blev udskiftet lige inden sommerferien. En dag vi kom på arkivet, var alt et virvar: Vinduerne var pillet ud og det flød med støv og murbrøkker overalt. Vi havde ikke fået besked, så intet var afdækket. Det betød to måneders større oprydningsarbejde.

Såning af roer ca. 1920.

Foto: Agerbæk
 Lokalhistoriske Arkiv.

I årets løb har der været 19 afleveringer, og vi har arkiveret 180 avisudklip om personer og byen. På nuværende tidspunkt har vi ca. halvdelen af vores billeder registreret og går i gang med arkivalierne næste år. I forbindelser med forskellige arrangementer på arkivet har vi haft ca. 100 besøgende. Derudover har der været en del henvendelser på telefon og mail. I byfest-ugen havde vi en stand på Torvedagen – en god dag, hvor vi kom i kontakt med mange folk og fik nye medlemmer. I forbindelse med Arkivernes Dag den 14. november, havde vi åbent hus, hvor en af byens borgere fortalte om jernbanens betydning for byens udvikling omkring 1920 og fremefter. Vi har haft to medarbejdere på Arkibas4-kursus og to på arkivleder-kursus. Vores udflugt sammen med arkivet i Fåborg var lidt af en fiasko, da vores guide ikke var sin opgave voksen, men turen endte godt på Vorbasse Kro, hvor vi fik god aftenmad. Vi vil takke Skads m.fl. Herreds Brandkasse for deres donation, og alle der i årets løb har vist interesse for arkivet.

Alslev Sognearkiv

Bredgade 39, 1., Alslev, 6800 Varde
 Åbningstid: Mandag kl. 18.30-21.00 samt efter aftale
 Leder: Hans Ole Villadsen, Bredgade 6a, 6800 Varde
 Tlf.: 75 26 94 80
 Arkivets postadresse: Bredgade 6a, 6800 Varde
 E-mail: Alslev.sognearkiv@gmail.com

Efter omkring ti års indsats valgte Carsten Carstensen i foråret at fratræde som arkivleder. Han har ydet en meget stor indsats for at få arkivets arkivalier registreret og sorteret, og hans afløser overtager et arkiv i god stand. Han har tilmed øvnet at fortsætte det arbejde, som hans forgængere på jobbet – Agnes Jensen og Benned Bennetsen – påbegyndte, og på arkivet er der nu blevet opbygget en stor mængde, let tilgængeligt mate-

riale om de seneste mere end 125 års sognehistorie. Der er blevet skabt et godt grundlag for det videre arbejde med Alslev Sogns historie, og det skylder arkivet ham stor tak for. Alma Knudsen er fortsat tilknyttet arkivet, så bemandingen består nu af Alma og undertegnede, der blev arkivleder pr. 1. april 2009.

Arkivets arbejde med indsamling af materiale og registrering heraf – nu i Arkibas4 – er fortsat gennem 2009, og der har været 26 afleveringer af meget forskellig karakter hen over året, samt næsten lige så mange besøg. Som et nyt tiltag bliver der i Borgerforeningens opslagskasse ved Brugsen løbende opsat »månedens billede« med tilhørende tekst, som vi finder frem. Desuden opstillede vi en bod ved Sportsfesten i juni måned med udskiftningskortene fra Alslev Sogn dækkende perioden 1794-1815 og over alle seks ejerlav i sognet. Hvor meget effekt en sådan aktivitet har, er vanskeligt at måle, men alene forarbejdet til og arbejdet med udstillingen giver god ny viden og erfaring til brug ved fremtidige udstillinger. Sådan erfaring fik vi brug for ved Thueslunds 50 års jubilæum, hvor arkivet på opfordring af vennekredsen opsatte en fotoudstilling. Arkivet fandt billeder og tekst frem, og Erland Brydsø hjalp med billedproduktionen. Det blev ubetinget en succes.

I foråret og hen over sommeren blev der arbejdet med projektet »Alslev under besættelsen« og resultatet af de mange interviews og opstartsmødet i maj kunne fremlægges på Arkivernes Dag i november, hvor over 30 personer – primært involverede personer – mødte frem. Det er også lykket Alslev at få bidrag fra sognet optaget i Vestjydske Fortællere, i år endda to artikler. Arkivet har bidraget med beretningen om bondekongen Mette Catrine Hansen, og Johannes Pedersen skrev om tobaksavl i Alslev 1944. Foredraget fra 2008 i Pensionistforeningen om hovedgården Visselbjerg blev i 2009 fulgt op med fortællingen om Alslev Mølle.

Den vedtægtsbestemte styrelse i arkivet er blevet suppleret op, og består nu af Anna Aagaard, Hans Dirch Danielsen, Torben Pallesen og Torben Kousgaard. Der planlægges at holde to årlige møder. Et møde tidlig efterår, hvor planer for næste års aktiviteter fremlægges, og et først på året forud for generalforsamlingen, hvor forløbet af det forgangne år drøftes. Arkivets økonomi er baseret på, at kommunen betaler husleje m.m. og giver et mindre tilskud på omkring 4.500 kr. til drift og nyanskaffelser. Gennem mange år har arkivet desuden fået et bidrag fra Skads m.fl. Herreders Brandkasses fond på 2.500 kr., men hvis der skal foretages indkøb af Edb-udstyr, AV-hjælpe midler m.m. så rækker indtægterne ikke langt. Derfor »rumles« der med planer om at få etableret en støttekreds hvor et årligt kontingent på f.eks. 75 kr. af et antal nuværende og tidligere Alslev-

borgere, må kunne give den nødvendige tilgang af penge til fremtidige investeringer, så kapitalen holdes intakt.

Der er mange tanker omkring 2010. Primært de løbende arbejdsopgaver med ugentlig åbning, månedens billede, løbende registrering, registrering af ældre materiale, besvarelse af henvendelser, Arkivernes Dag m.m. men også nye arbejdsopgaver/projekter. Alma arbejder videre på at få registreret fakta om Alslev-gårdene i en database, og arkivlederen arbejder med minkalv gennem 50 år i Alslev samt husbyggeri i Alslev, primært parcelhusene fra omkring 1965. Alle disse ambitioner er nedskrevet i en arbejdsplan for 2010. Så vi har haft et spændende år, og hvem ved: Måske er der næste år flere medarbejdere tilknyttet arkivet? Dette, samt egen hjemmeside, er nok vore største ønsker for fremtiden.

Ansager Lokalhistoriske Arkiv

Områdecentret, Præstegårdsvej 5, 6823 Ansager
Tlf.: 75 29 62 29

Åbningstid: Onsdag kl. 14.00-16.00

samt efter aftale med lederen

Leder: Ove Nørager-Nielsen, Rødsandvej 2,
6823 Ansager. Tlf.: 75 29 71 88

Arkivets postadresse: Rødsandvej 2, 6823 Ansager

E-mail: ansager-arkiv@mail.dk

Hjemmeside: www.ansager-arkiv.dk

Året har været præget af Ansager Skoles 100-års fødselsdag hvor arkivet, sammen med en gruppe lærere og skolens tidligere sekretær, fik lavet en fin bog på 80 sider. I forbindelse med fødselsdagen havde vi besøg af flere klasser på arkivet, og vi holdt foredrag på skolen.

Men det var ikke skole det hele. Vi havde et spændende besøg fra USA – en familie med navnet Andsager. En af deres forfædre havde boet på Holtgård i Kvie, og

Et maleri af Holtgård - gården som fik arkivets interesse, efter et besøg fra USA af folk med aner på gården.

vores interesse blev koncentreret lidt om denne gård og dens beboere gennem tiden, med det resultat, at vi fik flere billeder af gården. I det hele taget har vi fået en del spændende billeder, såsom Lauritzen-Thomsens skitseblok og tre malerier af lokale kunstnere. Arkivet har også investeret i en projektor, så vi nu kan lave visning af digitale billeder. Arkivet har i årets løb haft 224 gæster.

Billum Lokalhistoriske Arkiv

Billum Station, Kastanjevej 6, 6852 Billum
Tlf.: 75 22 14 48

Åbningstid: Torsdag kl. 9.00-12.00 (juli og helligdage undtaget) samt efter aftale med lederen

Leder: Gunhild Jeppesen, Kirkebyvej 17, 6852 Billum
Tlf.: 75 25 82 41

Arkivets postadresse: Kirkebyvej 17, 6852 Billum
E-mail: arkibil@mail.dk

Arkivet har modtaget 24 afleveringer, haft dobbelt så mange besøgende og endnu flere henvendelser både om slægter, men også mange andre emner som f.eks. foreninger, virksomheder, ejendomme m.m. Vi har igen leveret stof til bladet Rundt om Billum, der udkommer fire gange årligt. Denne gang bl.a. om forskellige foreninger, som har meget interessant historie gemt i de gamle protokoller. Afleveringerne til arkivet har været både slægtsregistre, notater og billeder herunder også nyere på CD og DVD.

Arkivet deltog i Marbækdagen på Myrtuegård med en udstilling af billeder m.m. fra Billum Sogn. Det var en god oplevelse i skønne omgivelser med mange gæster. Vi deltog også i Arkivernes Dag hvilket bl.a. indbragte regnskabsbøger og andre arkivalier fra en gård, der gennem to generationer fra 1852 blev drevet både som landbrug og smedje.

Med kommunelicensen kunne arkivet komme i gang med Arkibas4. Arbejdet er gået i gang med at indtaste arkivets store beholdning af materiale om Billum Sogn, så der vil ikke mangle arbejde foreløbig. Vi har også i år fået gaver fra Skads m.fl. Herreders Brandkasses Fond og fra private donorer. Stor tak til alle der har vist, og viser arkivet interesse.

Blåbjerg Lokalhistoriske Arkiv

Sønder Allé 21, 6830 Nr. Nebel. Tlf.: 75 28 71 18

Åbningstid: Mandag kl. 8.30-11.30

og onsdag kl. 14.00-17.00 samt efter aftale med lederen

Leder: Henning H. Christiansen, Markvænget 4A, 6830 Nr. Nebel. Tlf.: 75 28 22 74

E-mail: lhablybjerg@forum.dk

Arkivet har haft et travlt, men spændende år. Vi har modtaget 28 afleveringer, heraf en meget stor fra Hen-

nestrand Grundejerforening. Arkivet har haft 101 besøg samt et stort antal henvendelser pr. e-mail og telefon. Arkivet har hjulpet med to bog-projekter, dels om Nr. Nebel Realskole og dels om søer i Sydvestjylland, særligt om Filsø.

Vi er kommet godt i gang med Arkibas4, og vi har været på flere Arkibas-kurser, så det nu går godt med at registrere. Vi har også fået de fleste af vores videofilm brændt over på DVD, så de er fremtidssikret en del år. Arkivet var med i Arkivernes Dag sammen med de andre arkiver i Varde Kommune, og i forbindelse med det satte vi en annonce i vores lokale ugeblad og fik bragt en artikel med billede. Arkivernes Dag resulterede i ca. 50 besøgende, to afleveringer samt to nye arkivmedarbejdere!

Arkivet har fået et godt samarbejde med Nymindegab Museum, hvor vi har en fast udstilling og er med i skiftende udstillinger. Lige nu om Nymindegab Kro og færgeriet 1865-1990, og før det en udstilling om Nymindegab-lejren og om hjemmeforsvarets 60 års jubilæum.

Blåvandshuk Lokalhistoriske Arkiv

Kirkegade 3, 6840 Oksbøl. Tlf.: 75 27 15 48

Åbningstid: Mandag-fredag kl. 9.00-11.00

er arkivet almindeligvis bemandet eller aftale med lederen. Lukket i juli måned

Leder: Anni Skov Christensen, Bøgevej 3, 6840 Oksbøl
Tlf.: 30 12 88 36

E-mail: blaoks@turbo-post.dk

Hjemmeside: www.vardebib.dk/arkiv/blhuk.asp

2009 er forløbet stille og roligt. Overgangen fra at være tilknyttet Museet for Varde By- og Omegn til Arkivsamvirket for Varde Kommune er forløbet gnidningsløst. Vi har fået 52 større og mindre indleveringer. I årets løb har vi sagt farvel til en medarbejder, Max Simonsen, og goddag til en ny: Ole Kiilerich Christensen.

Vi er i gang med overspilning af videoer og båndoptagelser til PC, og dette arbejde skrider godt fremad. Ligeledes er et par medarbejdere optaget af skanning og indtastning i Arkibas af alle vore negativer. Desværre mangler vi oplysninger om, hvor negativerne er kommet fra, hvilket betyder, at det kan være svært at finde ud af, hvad nogle af dem forestiller. Heldigvis har vores arkivmedarbejder Jørgen Tøstesen et stort lokalkendskab, når det gælder Ho-Oksby området.

En anden medarbejder forsøger at skabe overblik over hvilke forretninger og håndværks-virksomheder, der har været i Oksbøl, og selv om det er en ung by, er det et temmelig stort arbejde, som han jævnligt involverer de øvrige medarbejdere i. Desuden medfører det kontakt til mange af byens borgere. Arkivet beskæftiger også en

medarbejder med at klippe og klistre udklip fra aviser og ugeblade, og indtaste alle udklip i Arkibas. Der er ingen fare for, at hun bliver arbejdsløs. En medarbejder passer vores billedarkiv, og desuden samler han oplysninger om forskellige emner. I øjeblikket er det transport af grus under krigen (grusbaner) samt campingpladser, der har fanget hans interesse.

Til sidst skal nævnes at Ål Elnet har sponsoreret en back-up løsning til vores IT. En meget fin gave, som vi er glade for. Arkivet har desuden leveret oplysninger og billeder til bogen med titlen »Blåvand«, som Palle Uhd Jepsen og Mariann Ploug har skrevet. Dette arbejde har Jørgen Tøstesen også lagt et stort arbejde i.

Fåborg Lokalhistoriske Arkiv

Fåborghus, Møllevvej 1, 6818 Årre
 Åbningstider: 1. tirsdag hver måned kl. 14.00-16.00
 samt efter aftale med lederen
 Leder: Svend Håhr Kristensen, Fåborgvej 16,
 Fåborg, 6818 Årre. Tlf.: 75 19 52 08
 E mail: faaborg-lokalarkiv@cdnet.dk

Arkivet har i 2009 modtaget 34 afleveringer, der er lidt flere end sidste år. Det skyldes nok vores efterlysning af brudebilleder på generalforsamlingen, som gav mange, hvilket vi kunne lave en udstilling over. Udstillingen med brudebilleder var vores bidrag til byfesten i Fåborg, som mange var inde at se.

Arkivet fik en forespørgsel fra journalist Jan Svendsen, Brande som efterspurgt materiale til en bog om arbejdet i tørvemosen. Vi kunne henvise ham til to tidligere medarbejdere, Mette Jepsen og Karoline Kirkegård. De blev interviewet af Jan Svendsen på arkivet i Årre, sammen med andre der også havde arbejdet i mosen.

Karoline Iversen (f. Kirkegård) og Mette Nielsen (f. Jepsen) i deres ungdomsdage, da de lavede mad til arbejderne i tørvemosen.

Registrering af billeder i Arkibas skrider fremad. De fleste billeder er registreret, men der kommer stadig nye til. Vi er så småt begyndt på arkivalierne, så vores registreringsfolk har meget at lave. Heldigvis har vi fået en ny mand, som er ved at blive oplært i arbejdet. Grete Søndergård har desuden overtaget tjansen med at klippe artikler fra avisen.

Som de flest arkiver i Varde Kommune, deltog vi i Arkivernes Dag. Der kom ikke mange gæster, men til gengæld fik vi nogle afleveringer af forskellig art. Vi er fra flere sider blevet opfordret til at skive en bog om Vrenderup og Fåborg. Der bliver arbejdet på at finde nogle personer uden for arkivet til at deltage i arbejdet. Vi har mange oplysninger liggende på arkivet, men en del skal renskrives, ligesom der skal skaffes flere oplysninger. Vi arbejder videre med sagen, og tror på, at det lykkes.

Sammen med arkivet i Agerbæk, har vi været på den traditionsrige udflugt. I år gik turen til Fredericia og omegn. Turen blev lidt længere end planlagt, da vores bus – en dobbeltdækker – måtte vende om ved en jernbaneviadukt, vi ikke kunne komme under.

Horne Sogns Lokalhistoriske Arkiv

Hornelund 27, 1. sal, Horne, 6800 Varde
 Åbningstid: 1. og 3. tirsdag hver måned kl. 14.00-17.00.
 Juli lukket
 Leder: Leif Sønderkov, Lundagervej 30, Horne,
 6800 Varde
 Tlf.: 75 26 05 27 (24 61 55 50)
 E-mail: leifsdskov@mail.dk

Året 2009 har budt på store forandringer, idet vi er flyttet til ny lokaler, og nu har til huse på 1. sal på Hornelund Plejecenter. Vore tidligere lokaler i en fugtig kælder under skolen, hvor luftfugtigheden næsten konstant lå på 80 %, havde fået os til at stille spørgsmålstegn ved, om betingelserne for en fornuftig og forsvarlig opbevaring af arkivalierne var til stede. I foråret fik vi kendskab til, at lokaler på Hornelund Plejecenter stod ubenyttede, og søgte derfor Varde Kommune om tilladelse til at udnytte lokalerne til arkivbrug, på samme betingelser som vi havde i skolen. Alle implicerede parter synes godt om ideen, og sidst i november kom den skriftlige tilladelse fra kommunen. Flytningen sker i begyndelsen af det nye år. Det gamle ordsprog: »Det er aldrig så skidt, at det ikke er godt for noget«, passer, for når man skal igennem en flytning, får man mulighed for at gennemgå alle arkivalierne.

Vi har langt om længe fået lavet de første registreringer i Arkibas4, og når vi har taget vore ny lokaler i brug, vil vi forsøge at få lidt mere gang i registreringen. Det er

et spændende, men også et stort stykke arbejde som vedvarende kræver energi.

Vi var som sædvanlig med i byens Torvedags-arrangement i august, og som altid var der mange, der besøgte vor stand. Vi havde taget billeder med som manglede data i håbet om, at vi kunne få nogle oplysninger sat på. Det havde vi ikke held med i år – billederne er jo fra en svunden tid.

Janderup Lokalhistoriske Arkiv

Aktivitetshuset, Nybrovej 32, 6851 Janderup
Tlf.: 21 96 31 30

Åbningstid: Mandag kl. 9.00-12.00 (undtagen juli og august) samt efter aftale med lederen

Leder: Gregers Grau, Højen 4, 6851 Janderup
Tlf.: 75 25 84 89

Arkivets postadresse: Højen 4, 6851 Janderup

E-mail: g.grau@bbsyd.dk

Hjemmeside: www.janderup.dk/gpage7.html

2009 har været et normalt år for arkivet. Vi er meget tilfredse med brugen af arkiveringsprogrammet Arkibas4, og vi arbejder hårdt på at få alle vore billeder skannet ind. Det forventes, at det kommende program Arkibas.dk i løbet af et par år bliver klar, så alle med adgang til Internet kan søge billeder i hele databasen.

Arkivet har i 2009 modtaget 30 afleveringer. Historisk Samfund for Ribe Amt havde i deres årsskrift en artikel om »køllehus« i Janderup Sogn skrevet af arkivets mangeårige medarbejder, Viggo Mikkelsen. Arkivet har i årets løb været besøgt af 113 personer, de 48 af gæsterne var en gruppe »ældre« konfirmander, der blev vist rundt i byen af Viggo Mikkelsen. De aflagde herunder arkivet

Et »køllehus« i Janderup som Viggo Mikkelsen har skrevet en beretning om i årbogen for Historisk Samfund for Ribe Amt. Foto: Janderup Lokalhistoriske Arkiv.

et besøg for at se skolebilleder m.v. Vi havde i to dage tre amerikanere fra Iowa på besøg. De søgte oplysninger om deres bedsteforældre. Vi viste dem mange familiebilleder og de steder, som familien havde haft tilknytning til i Janderup og Kærup. De rejste hjem meget tilfredse med vor indsats og betalte også derfor.

Vor årsberetning og oversåede årsregnskab bliver hvert år fremlagt til efterretning på Janderup Sognefor- enings ordinære generalforsamling. Dette gøres, fordi arkivet er stærkt tilknyttet til sognet og også for at gøre arkivet synligt i lokalsamfundet. Vi vil igen takke Skads med flere Herreders Brandkasse for donation, og alle, der har vist interesse for arkivet. Husk vi er sognets hukommelse – og den er stor!

Næsbjerg Sognearkiv

Troesmosevej 4, Næsbjerg, 6800 Varde

Åbningstid: 1. torsdag hver måned kl. 14.00-16.00

Leder: Aage Tirsgaard, Skoleparken 23, Næsbjerg, 6800 Varde. Tlf.: 75 26 73 11

E-mail: naesbjergsognearkiv@hotmail.com

I løbet af 2009 er arbejdet på arkivet kommet ind i nogenlunde faste rammer. Arkibas4 virker nu både godt og stabilt, og vi har efterhånden fået stor glæde af systemet. Desværre er vi ikke kommet i gang med at få kikket på vore VHS-bånd, som vi også skal have digitaliseret og derefter udgivet på DVD.

Vi har som sædvanligt fået skrevet tre nye artikler, der er blevet omdelt til vore medlemmer. Antallet af betalende medlemmer er på 353, hvilket er meget tilfredsstillende og bidrager voldsomt til en fornuftig økonomi. Sommerens udflugt gik til området omkring Møgelbjerg. Bestyrelsen har besluttet, at vi skal koncentrere os om lokalehistoriske emner. Der er stof nok til sådanne udflugter, når vi blot supplerer arkivets arkivalier med deltagerens viden. Der er mange roser til Arkivsamvirket for Varde Kommune. Det fungerer særdeles godt, og bestyrelsen sætter stadig nye og positive skibe i søen.

Skovlund Sognearkiv

Borgergade 7, Skovlund, 6823 Ansager

Åbningstid: Mandag kl. 14.00-17.00

Leder: Niels Winter Christensen, Bjælkager 8, Skovlund, 6823 Ansager. Tlf.: 76 98 00 15

Arkivets postadresse: Bjælkager 8, Skovlund, 6823 Ansager

E-mail: sognearkivet@skovlundnet.dk

Hjemmeside: www.skovlundsognearkiv.dk

Efter et år præget af flytning til nye lokaler, startede vi i januar med at vise vort nye opholdssted frem for befolk-

ningen ved et åbent hus arrangement over to dage. Byens borgere udviste en helt utrolig interesse, og der var ca. 100 besøgende hen over de to dage.

I løbet af februar arrangerede arkivet to billeddaftener. Det var meget populært og attraktivt at deltage i. Ved en billeddaften inviterer vi 10–12 personer indenfor i arkivet, og afspiller en billedserie af gamle fotos – og så går snakken ellers mellem deltagerne. Aftenens sekretær forsøger at notere alle konklusioner og gæt ned, så det kan tilføjes de respektive billeder. Det er planen at fortsætte disse billeddaftener fremover, da vi stadig har mange uidentificerede billeder liggende. Der har i alt været 273 besøgende i hele 2009.

I årets løb har vi taget initiativ til at få oprettet en støtteforening, hvis eneste formål er at samle penge sammen til Skovlund Sognearkivs overlevelse og udvikling. Støtteforeningen er blevet en stor succes, ikke mindst fordi vi op mod jul, samtidig med udsendelse af nye indbetalingskort til medlemmerne, udsendte et årsskrift. Efterfølgende har vi fået mange henvendelser omkring årsskriftet samt nye medlemskaber. Der kom også flere afleveringer i kølvandet.

Sidst på året havde vi kontakt med Skovlund Skole, som havde temauger for indskolingen omkring Skovlund i gamle dage. Der blev vist billeder frem på skolen, og efterfølgende havde arkivet besøg af 47 unge elever, som havde et par herlige timer med gamle billeder og snak med medarbejderne. Vi havde også en herlig oplevelse ud af det.

I 2009 modtog arkivet 67 afleveringer af meget forskellig art: Nye og gamle dokumenter, fotografier og meget andet. Alt bliver registreret og indgår i vore samlinger til gavn for fremtidige studier i områdets lokalhistorie. Desuden er der lavet aftaler med flere, der ønsker at bidrage til arkivets samlinger.

Thorstrup Sognearkiv

Omsorgscentret Birgittegården, Falkevej 4, Sig,
6800 Varde. Tlf.: 75 26 47 08

Åbningstid: Sidste tirsdag hver måned kl. 19.30-21.30
eller efter aftale

Leder: Gunnar Andreasen, Thorstrupvej 96, Sig,
6800 Varde. Tlf.: 75 26 42 42

Arkivets postadresse: Thorstrupvej 96, Sig, 6800 Varde
E-mail: tsarkiv@hotmail.com

2009 har været et normalt år. Vi er fem personer, der arbejder på arkivet hver tirsdag og fredag formiddag, plus to der laver forskellige opgaver. Vi holdt åbent hus på Arkivernes Dag den 14. november, og der var et pænt fremmøde. Vi havde lagt noget materiale frem, som man kunne fordybe sig i, men en del havde også spørgsmål

Karlsgårde-værket set fra udløbssiden. Foto: Thorstrup Sognearkiv.

med om deres ejendom eller om deres forfædre. Vi har forsøgt at finde og registrere samtlige foreninger, der er eller har været i sognet gennem tiderne – det er blevet til en anelig række, og en del er nedlagt for længe siden.

Vi har i 2009 fået installeret Arkibas4, og haft to medarbejdere på kursus for at lære programmet. Vi er begyndt at registrere billeder, men der er lang vej igen, før vi har fået det hele lagt ind i Arkibas. Vi har fået 10 afleveringer i 2009, et par af dem har været ret så omfattende. Den største kom fra Sydenergi. Det startede med, at Varde Kommune overtog den tidligere SAEF bygning i Sig, og bygningerne derfor skulle tømmes. En af de lokale medarbejdere hos SAEF kontaktede os og sagde, at deres arkiv skulle bændes, hvis ikke vi ville have det. Vi kørte derned og hentede ca. 500 kg papir. Det viste sig, at der var tegninger og protokoller tilbage fra den tid, hvor man besluttede at grave kanalerne til Karlsgårde Sø og bygge Karlsgårde-værket, samt kontrakter og aftaler vedrørende de senere sammenslutninger af den sydvestjyske elforsyning. Det har været meget tidskrævende at gennemgå og registrere alle disse dokumenter.

Tistrup-Hodde Lokalhistoriske Arkiv

Tistruplund Områdecenter, Søndergade 38,
6862 Tistrup

Åbningstid: 1. tirsdag hver måned kl. 14.00-17.00
samt efter aftale med lederen

Leder: Svend Svendsen, Elmevej 10, 6862 Tistrup
Tlf.: 75 29 92 80
E-mail: tistruparkiv@nrdc.dk

Arkivet er nu et selvstændigt arkiv, hvor vi tidligere hørte under Ølgod Museum, men møderne mellem lokalarkiverne i den gamle Ølgod Kommune er blevet genoptaget. Arkivets leder har været på administratorkursus. Vi har scannet alle vore småbillednegativer, så de nu ligger digitalt. Vi har endvidere gennemgået og registreret gamle ejendoms papirer, herunder fæstebreve, skiftebreve m.m. Vores lydband har vi overført til PC og CD. Endvidere er vi begyndt at digitalisere videobåndene til DVD.

Arkivet har været involveret i etablering af cykelstien mellem Horne og Tistrup. Vi har fulgt og fotograferet etableringen gennem hele perioden, og billedserien er opbevaret på arkivet. Vores samarbejde med Tistrup Kirke om fotografering af gamle gravsten er fortsat, og billederne opbevares digitalt på arkivet. Ølgod Museumsforening er begyndt at udgive et årsskrift, der skal dække Ølgod Museums gamle område. Til dette årsskrift har vi leveret et bidrag. Tistrup Børnehaven og Indre mission har haft jubilæum, hvor vi også kunne bidrage med historiske oplysninger, billeder og avisudklip. Der har været 22 afleveringer i årets løb, både dokumenter, bøger, lydband og billeder. Arkivet har haft 70 besøg og henvendelser. De fleste besøg får vi dog stadigvæk uden for vores normale åbningstid. Vi vil gerne sige tak for afleveringerne og besøgene. Ved åbent hus arrangementet på Arkivernes Dag viste vi vores diasserier om Hodde- og Tistrup før og nu.

Varde Lokalhistoriske Arkiv

Rådhuset, Torvet 7 A, 6800 Varde. Tlf.: 75 22 37 74
Åbningstid: Mandag, tirsdag og fredag kl. 9.00-12.00
Leder: Jens Lindby. Tlf.: 97 37 62 87
E-mail: info@vardelokalhistoriskearkiv.dk
Hjemmeside: www.varde.lokalarkiver.dk

Det forgangne år har været meget travlt. I årets løb har arkivet modtaget 101 afleveringer. Det er en meget stor stigning i forhold til de senere år, hvor antallet har ligget på ca. 75 afleveringer. Stigningen kan givetvis tilskrives den udvidede officielle åbningstid fra tre til ni timer om ugen og måske især »sandwich-skiltet«, som vi sætter frem på Torvet i åbningstiden, og resulterer i flere besøgende. Blandt det indleverede i år kan nævnes materiale fra forskellige foreninger, bl.a. Vardekredsens Radikale Venstre, FDF, Vardeborgs Venner, Gamle Danses Værn, Orten-Tinghøj Vindmøllelaug m.fl. Vi har desuden modtaget fotoalbum fra Varde Kaserne 1954 og fra Børnehaven i Slotsgade samt DVD'er med optagelser fra Sct.

Hans Aften ved Varde Å i 2009 og fra Vardenser-samfundets generalforsamling og udflugter. De originale tegninger af Friluftsscenen i Arnbjerg lavet af arkitekt C. Th. Sørensen i 1947 har vi fået i kopi fra Kunstakademiet. Endeligt kan nævnes fotos og udklip fra bagermestrene Hansen i Nørregade.

Arkivet har udgivet to bøger i 2009. Først en om Orten Plantage, der havde 125 års jubilæum. Til julehandelen udsendte vi bogen om Sct. Jacobi Skole 150 år med arkivets medarbejder Knud Andreasen som forfatter. Bogen blev præsenteret ved et velbesøgt arrangement i forbindelse med Arkivernes Dag, hvor der kom ca. 60 besøgende og arkivmedarbejderne havde en travl dag.

De frivillige medarbejdere er arkivets guld. Det er et fantastisk arbejde, der udføres af de syv medarbejdere – i alt 79 timer om ugen. I 2009 har vi også haft en praktikant fra Jobcentret i beskæftigelsestræning. En af hans arbejdsopgaver har været en nyopstilling i foreningsarkivet. Det tidligere borgmesterkontor er også blevet indrettet til arkivbrug. Her er der blevet plads til et længe næret ønske om et bord til mandagskaffe, møder samt betjening af publikum. Endvidere er det lykkedes at få anskaffet et par ekstra hængemappe-skabe til fotos, som ligeledes er flyttet ind i dette lokale. Et digitalt spejlflekskamera er blevet anskaffet og kan bruges til mange ting. Digitaliseringen af lyd- og billedoptagelser går rigtig godt, og forventes tilendebragt i begyndelsen af 2010. Arkivsamvirket for Varde Kommune står for fordeling af det kommunale tilskud til arkiverne. Heraf får vi ca. 25.000 kr. Hertil har arkivet selv tjent ca. 9.000 kr. ved salg af især skanninger af fotos. Desuden har der været tilskud fra støtteforeningen på 8.000 kr.

Knud Andreasen er i gang med arkivmedarbejderuddannelsen. Derudover har vi deltaget i enkelte mindre kurser i RAL-regi. Arkivet satser på, at alle nye medarbejdere skal gennemgå SLAs arkivmedarbejder-uddannelse, der består af fire moduler à to dage. Indtil videre har fire medarbejdere fuldført dette kursusforløb, der blev introduceret i 2003. Det er hensigten, at Varde Lokalhistoriske Arkiv fortsat skal være med helt i front, og derfor skal medarbejderne fortsat tilbydes kurser og efteruddannelse.

Vi har som beskrevet udført forskellige tiltag for at forbedre arkivet og dets forhold. På sidste styrelsesmøde godkendtes arkivets budget- og handleplan for 2010. Bogudgivelse om 1960'erne samt deltagelse i ABM-projektet Historisk Atlas er nogle af punkterne i handleplanen. Der har været enighed med erhvervskontoret om at rydde detentionen i kælderen til fordel for Hagemanns arkiv. Imidlertid har kommunens planer om en mulig flytning af arkivet sat de fleste initiativer i bero. M.h.t. flytning må udgangspunktet være, at arkivet ikke stilles

ringere. Arkivets medarbejdere og styrelse ønsker at bevare placeringen i Det Gamle Rådhus pga. den gode placering og den lette adgang til arkivalierne.

Vester Starup Sogns Lokalhistoriske Arkiv

Helle Plejehjem, Vinkelvej 2, Starup, 7200 Grindsted
 Åbningstid: 1. og 3. tirsdag hver måned kl. 14.00-16.00
 Leder: Tage Christensen, Torvevænget 4, Starup,
 7200 Grindsted. Tlf.: 75 33 70 48
 E-mail: rtc@starupnet.dk

I 2009 er der indkøbt to nye computere, som har voldt lidt vanskeligheder ved indkørslen. I april fik vi Rita Kristensen som ny medhjælper i arkivet. Vi har i årets løb modtaget fem afleveringer med protokoller og billeder. Vi har haft besøg af spejderne, som gerne ville se gamle billeder. Der var god spørgelyst, og de var meget interesseret i, hvordan der så ud for mange år siden. Vi har også hjulpet borgerforeningen med oplysninger fra de gamle protokoller i forbindelse med foreningens 75 års jubilæum. Vi holdt åbent hus i november, men der kom kun seks personer. Plakaten og annoncen, der skulle reklamere for arrangementet, var åbenbart for let at overse.

Ølgod-Strellev Lokalhistoriske Arkiv

Kulturhuset, Vestergade 5, 6870 Ølgod. Tlf.: 30 32 25 15
 Åbningstid: Tirsdag kl. 14.00-17.00
 Leder: Frede Møller Kristensen, Storegade 18. 1. sal,
 6870 Ølgod. Tlf.: 75 24 43 00
 E-mail: arkivolgod@hotmail.com

Ølgod-Strellev Lokalhistoriske Arkiv har fortsat et stort ønske om, at få en anden og mere synlig placering i Kulturhuset i Ølgod. Kulturhuset ejes nu af Varde Kommune, og umiddelbart ser det ikke ud til, at vore muligheder er blevet bedre. Vi har fortsat til huse på 1. salen

Arkivmedarbejderne Henry Buhl og Gunnar Laustsen i aktivitet på arkivet. Foto: Ølgod-Strellev Lokalhistoriske Arkiv.

ovenover musikskolen, men her er adgangsforholdene absolut uegnede for ældre og gangbesværede.

I årets løb har vi deltaget i Arkivernes Dag den 14. november, hvor der ekstraordinært var åbent for publikum. Ved indgangen til det nye år, deltog vi i et arrangement i Ølgod Pensionistforening, og her fortalte Møller Bargisen og viste billeder fra det gamle Ølgod. Frede Møller Kristensen redegjorde for arkivets organisation og daglige drift. I øvrigt holder vi nærkontakt til byens foreninger, idet vi kan findes på Håndværker- og Handelsstandsforeningens aktivitetskalender, ligesom vi også deltager i byens arrangementer for foreninger. På arkivet er vi en stab af otte frivillige, der har påbegyndt registreringen på Arkibas.

Øse Sognearkiv

Stationsvej 2, Nordenskov, 6800 Varde
 Åbningstid: 1. tirsdag hver måned kl. 14.00-16.00
 Leder: Aage Meldgaard, Sønderskovvej 102,
 Nordenskov, 6800 Varde. Tlf.: 75 29 82 12
 Arkivets postadresse: Sønderskovvej 102,
 Nordenskov, 6800 Varde
 E-mail: hungeberg@sol.dk

2009 har været et forholdsvis stille år, hvad angår afleveringer. Vi har modtaget en meget spændende DVD om en familie, som har levet og virket her i sognet. Bestyrelsen er i gang med at renovere og opsætte nyt inventar i arkivet. Det kan bemærkes, at vi har mange både skriftlige, personlige og telefoniske henvendelser angående slægtsforhold.

Ved arkivets generalforsamling havde vi rundvisning i en gammel købmandsvilla, som var dømt til nedrivning. Et interessant hus som viste, hvordan en velhavende familie i 1931 kunne modernisere huset med alle moderne bekvemmeligheder. Frilandsmuseet var interesseret i at flytte huset til deres stationsby, men de kunne ikke skaffe de nødvendige midler (ca. 8 mio. kr.).

Årre Lokalhistoriske Arkiv

Årre Skole, Skolegade 25 1. sal, 6818 Årre
 Åbningstid: Torsdag kl. 15.00-17.00 (oktober-marts)
 1. torsdag hver måned resten af året.
 Leder: Arne Asp Sørensen, Møllehøjen 7, Fäborg,
 6818 Årre. Tlf.: 75 19 28 40
 Arkivets postadresse: Møllehøjen 7, Fäborg, 6818 Årre
 E-mail: sandersen@cdnet.dk

Det er med glæde og tilfredshed, vi kan berette om arbejdet på arkivet. Vi føler en god opbakning blandt sognets beboere, når vi under en eller anden form henvender os til dem, og det har da også resulteret i en lille

Billede fra Svend Mose Poulsens beretning om mergelgrave.

medlemstilgang. Det bestyrker os i, at vi er på rette vej. Som alle andre foreninger i de små landsbysamfund er vi meget afhængige af frivillige ildsjæle, og skal vi få fat i dem og holde på dem, må arbejdet være meningsfyldt. Vi har haft dygtig assistance såvel uden for bestyrelsen, som blandt bestyrelsesmedlemmerne, men efterhånden som alle har været på kursus, og i øvrigt har kendskab til arkivets øvrige opgaver, har vi kunnet aflaste vores hidtidige dygtige frivillige medhjælp, med vores nuværende »personale« som nu tæller syv, som mødes på arkivet hver torsdag eftermiddag i vinterhalvåret.

Som det vel er tilfældet i de fleste arkiver i disse omlægningstider, fra manuel til digital registrering, og kommunalreformen, som gav os ændrede tilhørsforhold, har det givet ekstra arbejde til mange år, men det er efterhånden kommet i en tilfredsstillende rytme. Vi er meget glade for at være et foreningsdrevet arkiv, hvor medlemmerne støtter os økonomisk, men også viser pæn interesse for vort arbejde og vore aktiviteter i øvrigt. Ligeledes har vi et fortrinligt samarbejde med sognets øvrige foreninger. Af Skads m.fl. Herreders Brandkasses Fond har vi som tidligere år modtaget sponsorstøtte, som er et meget kærligt bidrag.

Årsmødet emne var meget aktuelt, idet Varde Museum lige havde færdiggjort store arkæologiske udgravninger og gjort værdifulde fund i form af såvel urnebegravelser, som kistebegravelser, hvor førstnævnte kan dateres til før vor tidsregning. Dette sammen med tidligere fund i området bekræfter, at vort sogn har været beboet meget tidligt. Ugravningsleder og arkæolog Tine Lorange fra Varde Museum, var så venlig at komme og belyse udgravningens omfang, og gav os dermed et særdeles værdifuldt bidrag til den »ældgamle lokalhistorie«. Forfatteren Jan Svendsen fra Brande, som tidligere har udgivet bogen »Det brune guld« (brunkul) har henvendt sig til os, idet han var i færd med at skrive en ny bog om tørvemoseerne. Vi reflekterede på hans henvendelse, da Årre og nabosog-

net Fåborg har betydelige mosearealer, hvor der under 2. Verdenskrig og årene derefter foregik en større tørveindustri. I begge sogne har vi nulevende personer, som har arbejdet der. Jan Svendsen og nogle af disse personer mødtes på arkivet, hvor der blev lavet interviews og fundet fotos, som er med i bogen, der er udgivet med titlen »Tørvene triller«. Som tak for vor medvirken tilbød han os et gratis foredrag. Det tilbud tog vi imod med glæde, og fik en interessant aften.

Et af vore bestyrelsesmedlemmer, Svend Mose Poulsen, har arbejdet intenst med at beskrive mergelgravningens historie, da også dette har været ret omfattende i sognet. Det emne viste sig også at være velegnet til årets indslag ved byfesten, hvor arkivet traditionelt deltager med et lokalhistorisk emne. Ved byfesten skulle nyanlagte trave/cykelstier indvies. Stierne passerer i nogle tilfælde de forhenværende mergelgrave, som nu ligger hen som naturskønne områder, og hvad var så mere oplagt end at foretage en behagelig cykel/vandretur i forbindelse med indvielsen, under kyndig ledelse af Svend Mose Poulsen som undervejs knyttede historiske kommentarer dertil.

I efteråret gav vi Årre Skoles 6. klasser en opgave, som bestod i at oversætte to af Anton Berntsens jyske digte til rigsdansk, med tilladelse til at få hjælp fra forældre og bedsteforældre, hvilket vi tilfældet de fik god brug for. Arkivsamarbejdet i Varde Kommune har styrket interessen for at holde åbent hus på Arkivernes Dag, hvor vi også deltog med stigende interesse fra sognets beboere. Vi har i en del tilfælde været slægtsforskere behjælpelige med oplysninger, og modtaget mange afleveringer.

Vejen Kommune

Aastrup Sognearkiv

Borgergade 121, 6752 Glejbjerg. Tlf.: 75 19 85 69
Åbningstid: 1. og 3. torsdag hver måned kl. 15.00-18.00
samt efter aftale med lederen

Leder: Olga Pedersen, Vestergade 6, 6670 Holsted
Tlf.: 75 19 82 80

Arkivets postadresse: Vestergade 6, 6670 Holsted
E-mail: olga.pedersen@stofanet.dk

2009 har været et godt år for Aastrup Sognearkiv. Vi har investeret i en computer og har indkøbt Arkibas4, så vi nu er klar til at registrere elektronisk. En medarbejder har været på kursus, og er klar til at gå i gang. Endvidere har vi fået et nyt bestyrelsesmedlem og arkivleder idet Olga Pedersen, der tidligere har været leder af Aastrup Sognearkiv i 27 år, er vendt tilbage på posten for at hjælpe med den nye registrering.

Arkivet har haft et jævnt antal besøgende og har især haft mange telefoniske eller elektroniske henvendelser,

Glejbjerg Kartoffelcentral med 6-8 ansatte, ejet af kommanditselskabet Devoka 1951-1961. Foto: Aastrup Sognearkiv.

idet slægtsforskere over hele landet finder os på Glejbjergs hjemmeside. Det er altid en glæde at kunne hjælpe. Salget af CD'en med billeder fra Glejbjerg i 1959 går fortsat godt, og vi har planer om nye tiltag. Afleveringer i 2009 har bl.a. omfattet billeder fra Glejbjerg Kartoffelcentral, der var en blomstrende forretning i 1950'erne.

Historisk Arkiv for Brørup og Omegn

Biblioteket, Stadionvej 6, 6650 Brørup. Tlf.: 75 38 16 70

Åbningstid: Torsdag kl. 15.00-17.00

samt efter aftale med lederen

Leder: Peter Christensen, Rahbæks Allé 24,

6650 Brørup. Tlf.: 75 38 42 81

Hjemmeside: www.brørup-lokalhistorie.dk

E-mail: arkivet@broerup-lokalhistorie.dk

Det nye år begyndte med en officiel indvielse af vore nye lokaler den 28. februar, hvor vi netop var blevet færdige med at indrette os. Arrangementet blev afviklet sammen med biblioteket, som samtidig indviede en ny børneafdeling i deres del af det tidligere mødelokale. Det blev et meget vellykket arrangement, hvor vi havde fornøjelsen at hilse på mange besøgende. I april inviterede vi os selv, og alle som havde hjulpet os med at komme på plads i de nye lokaler, til en lille sammenkomst på arkivet, som afsluttedes med fremvisning af en mængde billeder, som er resultatet af scanningen af en stor del af arkivets gamle glasplader og ukendte negativer fra byens fotografer. Det store arbejde med scanningen af disse gamle billeder, har Niels Kr. M. Nielsen, Vestervang venligst udført gennem de senere år.

Der er hele året blevet arbejdet intenst på omregistrering af vore gamle arkivalier, så det bliver lettere at finde frem. Vi har også fået et godt overblik over, hvad vi ligger inde med af gamle kort, og har fået beskrevet, hvad de omhandler. Signe Sommerlund og Karen Knudsen har i årets løb brugt megen tid og energi på fremstillingen af den flotte årskalender, som vi fik fremstillet tids nok til julemessen 2009. Kalenderen solgte ret godt ved julemessen, og blev ligeledes godt modtaget hos nogle af byens større virksomheder. Ruth Randeris og Gerda Philipp arbejder målbevidst på afskrivningen af de gamle sogneforstanderskabsprotokoller fra Brørup-Lindknud Sognekommune fra 1842-1875, og de melder om god fremdrift i dette store arbejde. Nanna Iversen, Nørnbølling, og Peter Christensen har indtil nu afskrevet størsteparten af Brørup-Lindknud Sognerådsprotokoller fra 1875-1909, hvor sognene deltes i to selvstændige kommuner. Dette arbejde er rimeligt overkommeligt, idet der i perioden stort set udelukkende er anvendt latinske bogstaver, modsat protokollerne fra før den tid, som udelukkende er skrevet med gotiske bogstaver. Der mangler dog endnu en mindre del af arbejdet, som har givet et rigtig godt indblik i, hvorledes kommunen er blevet administreret gennem 150 år.

Ellen Sørensen og Inge Busch Nielsen har nu i flere år arbejdet to halve dage om ugen med registrering af det indkomne materiale, samt omregistrering af alle vore gamle arkivalier. Ellen Sørensen har givet tilsagn om at overtage ansvaret som arkivleder, så snart hun har deltaget i de krævede kurser, hvilket for nogle år siden er blevet gjort obligatorisk for nye arkivledere. Flere fra bestyrelsen har ligeledes deltaget i diverse registreringskurser og Arkibas-kurser. Andreas Bruun, som nu er betydeligt involveret i arbejdet med etableringen af arkivet i Lindknud, og derfor ligeledes deltager i diverse nødvendige kurser, bruger en del kræfter på at levere indslag til årsskriftet, og begge arkiver vil fremover komme til at stå som udgiver af årsskriftet. Holger Busch Nielsen holder arkivets regnskab i mønsterværdig orden. Vi har i det forløbne år måttet anskaffe to nye computere, så vi nu er ejere af fire velfungerende stationære og en bærbar computer.

Af hjælp fra medlemmerne skal nævnes, at Vera og Frede Geil har påtaget sig at scanne en mængde gamle fotografiske glasplader, som vi er kommet i besiddelse af. Glaspladerne havde oprindeligt tilhørt, og var optaget af St. Brandorffs svigerfar - dyrlæge Olsen, som havde praksis i Brørup fra 1909 til sidst i 1930'erne. Vi forventer at støde på mange interessante billeder fra Brørup fra disse år blandt glaspladerne.

Samarbejdet mellem alle arkiverne i den nye Vejen Kommune er kommet i en god gænge. To gange årligt

mødes repræsentanter fra alle kommunens arkiver for at udveksle erfaringer, og diskutere fælles interesser, og forretningsudvalget mødes ligeledes to gange årligt og behandler sager af fælles interesse. Ved kommunesammenlægningen blev det vedtaget, at der indtil videre ikke skal ændres ved kommunens tilskud til arkivernes økonomi. Et beløb på 56.000 kr. skal Arkivrådet selv fordele arkiverne i mellem efter trangsprincippet. Arkivrådet har ansøgt om at få forhøjet beløbet til 80.000 kr., men har fået afslag på ansøgningen. For vort arkivs vedkommende har tilskuddet fra disse midler begrænset sig til, at vi får diverse opbevaringsmateriale udleveret fra fællesindkøbet til arkivet i Rødding. Det drejer sig om arkivæsker, læg, samt opbevaringskuverter til billeder. Vi har ligeledes haft glæde af arkivsamvirket ved at kunne deltage i velarrangerede kurser i Arkibas på Røddingcentret, arrangeret af arkivleder Niels Clausen fra Jels. Arkivrådet har i 2009 forestået arrangementet af den store udstilling, som i nogle måneder var ophængt på Egnsmuseet Sønderskov, og som siden har været opdelt og ophængt forskellige steder i kommunen. Denne udstilling, som stort set har haft bidrag fra samtlige arkiver i kommunen, har fået en fin modtagelse, og været særdeles godt besøgt på Sønderskov.

Lokalhistorisk Arkiv Holsted

Vestergade 17, 1., 6670 Holsted. Tlf.: 75 39 20 10

Åbningstid: Onsdag kl. 14.00-18.00

samt efter aftale med lederen

Leder: Klaus Hansen, Foldingbrovej 13, 6670 Holsted

Tlf.: 75 39 33 61

E-mail: Holsted-Lokalarkiv@mail.dk

Hjemmeside: www.holstedlokalarkiv.dk

Det har som sædvanligt været et travlt år på arkivet, og antallet af besøgende har tillige været lidt større end sidste år, nemlig 228 mod 165 henvendelser. Antallet af afleveringer er nogenlunde det samme, nemlig 70 registrerede afleveringer mod 67 året før. Et par af disse afleveringer har været omfattende, og har taget rigtig lang tid, bl.a. en meget stor aflevering om Holsted Trælasthandel og Johannes Graversen. En aflevering der bestod af 109 registrerede arkivalier, heraf nogle store og tunge hovedbøger samt en kasse med fotos, en kasse og en kuffert med film, dias og glasplader. Sidstnævnte er vi ikke færdige med at registrere endnu. Som sædvanlig har vi overtaget udklip af lokalt stof fra Lydavisen, godt 800 sider er det blevet til. En stor tak skal lyde til de frivillige personer, der klipper og klistrer. Vi har stadig en meget stor aflevering, tilbage fra 2006 fra Holsted Erhvervs- og Turistråd, som vi ikke er færdige med endnu, men vi klør på, så godt vi kan. Vi er godt i gang

med Arkibas4. Programmet kører udmærket, men der er dog stadig nogle små fejl, som vi håber, vi får rettet i løbet af 2010.

Efter at vi har fået e-mailadresse, er der også fra den side begyndt at komme henvendelser. I 2009 har vi fået flere mails (50) end breve (6). Lokalarhivets arbejdsgruppe har i løbet af året afholdt fem møder. Vi har desuden deltaget i nogle møder med Arkivrådet i Vejen Kommune. Da vi er museumstilknyttet til det statsanerkendte Museum på Sønderkov, kan arkivet ikke deltage i det økonomiske samarbejde i arkivrådet, men kun i det faglige samarbejde.

Blandt aktiviteterne i 2009 kan nævnes en kirkegårdsvandring på Holsted Kirkegård med ca. 100 deltagere. En diktafon var med, og vi fik nogle gode optagelser i den anledning. Vi har også deltaget i en fællesudstilling for arkiverne i Vejen Kommune opsat i Museet på Sønderkov. Udstillingen er nu en vandreudstilling, som bliver opsat forskellige steder i Vejen Kommune. Vi deltager normalt i julemarkedet i Føvling, og vi lavede derfor vores »Føvlingbog«, som vi regnede med, at kunne sælge på julemarkedet i Føvling. Julemarkedet blev dog ikke til noget i 2009, men alligevel har vi fået afsat en del eksemplarer.

Omkring vores landbofilm, som vi har forsøgt at samle økonomi til, har vi forsøgt at søge midler ved Brandkassen Sydvest. Vi har endnu ikke hørt noget, og forventer derfor ikke at få midler herfra. Om vi så skal opgøre »projekt Landbofilm«, må vi tage stilling til i løbet af 2010.

Vi håber og regner med, at vi kort ind i 2010 vil få vores hjemmeside i drift. Vi har allerede forberedt en del til hjemmesiden, og da vi har fået Marianne Nielsen ansat som vores webmaster, er vi helt sikre på, at vi kan få en god og velfungerende hjemmeside. Sluttelig må det absolut nævnes, at arbejdet i lokalarkivet slet ikke kunne lade sig gøre uden at have en flok af gode entusiastiske hjælpere, hvad vi heldigvis har i lokalarkivets arbejdsgruppe.

Hovborg Lokalhistoriske Arkiv

Hovborg Skole, Lindevej 5, 6682 Hovborg
 Åbningstid: 1. og 3. tirsdag hver måned kl. 14.00-16.00
 Leder: Poul Hansen, Sandagervej 11, 6682 Hovborg
 Tlf.: 75 39 61 70
 E-mail: hovborgsarkiv@gmail.com

2009 har været et spændende år på arkivet. Vi har fortsat en del afleveringer, og der kommer en god snak ud af det, når vi får gæster. Vi har indkøbt et par nye computere, og er godt i gang med at registrere i Arkibas4. Det vil dog tage lang tid, før vi har det hele på plads. Men det

er spændende at få gået tingene igennem, og dermed få et bedre overblik over vore arkivalier.

Vi har brugt en del tid på nogle spændende projekter. Hovborg Borgerforening og Hovborg Brugsforening har begge 100 års jubilæum i starten af 2010. Det har vi ønsket at markere ved en arkivaften, og der er gået meget tid med at udvælge og klargøre materialet til aftenen. Hovborg Brugsforening udgiver et jubilæumsskrift, og arkivet har været behjælpelig med at fremskaffe oplysninger og billeder. Desuden har vi leveret oplysninger og billeder m.m. til en bog om Hovborg Kro, der udkommer foråret 2010. Hovborg Kro har været drivkraften til mange af de tiltag, der har været i Hovborg-området i de sidste 150 år. Alle projekter har været meget spændende, og vi forventer også, at vi kan få noget igen i form af øget interesse og forståelse for arkivet. Nu er det blevet synligt, at arkivet kan bruges til noget!

2009 var første år med et fælles Arkivråd for Vejen Kommune, – og med et fælles budget. Der er mange ting, der skal harmoniseres, da arkiverne er vidt forskellige. For vores vedkommende har ændringen medført, at vi ikke længere får det faste tilskud til drift af arkivet, som vi tidligere fik. Det medfører, at vi skal i gang med at finde andre indtægtskilder, for at kunne bestå. Vi overvejer, om vi kan lave en støtteforening, men det ærgrer os, at vi bliver nødt til at bruge kræfter på den del, når det er selve arkivarbejdet, som vi gerne vil hellige os. Vi håber fremover at få mere gang i opsøgende arbejde hos de ældre borgere i området, for her ligger mange spændende fotografier og mange spændende fortællinger om det, der er sket i deres tid.

Lindknud Lokalhistoriske Arkiv

Faurskovvej 8, Lindknud, 6650 Brørup
 Åbningstid: Sidste fredag hver måned kl. 15.00-17.00
 Leder: Andreas Bruun, Knudsmindevej 20, 6650 Brørup
 E-mail: a.bruun@dlgtele.dk
 Hjemmeside: www.broerup-lokalhistorie.dk/lindknud.htm
 Post til: Knudsmindevej 20, 6650 Brørup

Lindknud Lokalhistorisk Forening har i 2009 fået et arkivdel til foreningens virkefelt, og har dermed oprettet et nyt arkiv. Hidtil har Lindknud Skoledistrikt hørt under Historisk Arkiv for Brørup og Omegn, men vi er nu blevet et selvstændigt arkiv med medlemskab af RAL og SLA, selvom vi har status som en filial af Brørup-arkivet.

Arkivet har en ret stor samling billeder og sager – en del af materialet danner baggrund for tre bøger, som foreningen har udgivet over de senere år, nemlig: »Lindknud 1930-92. En egn i forandring« (1992), »Lindknud – 100 år i billeder« (1994) og »Lindknud. – historier om en egn, dens mennesker, huse og gårde«. (2003). Sidst

nævnte bog indeholder billeder og ejerlister for alle ejendomme i Lindknud Skoledistrikt. Arkivet har fået til huse i »Bøgevang«, som oprindeligt var alderdomshjem, men som nu fungerer som byens aktivitets- og forsamlingshus. Vi har fået tildelt et fint lokale i huset af Vejen Kommune, som ligger belejligt for os og for besøgende på arkivet.

Arkivet i Brørup har været os behjælpelige, også økonomisk, med at få begyndt i Lindknud. Vi havde nogle etableringsomkostninger, som f.eks. at skaffe netadgang, indkøb af scanner m.m. Vi har ansøgt Vejen Kommune om at få disse omkostninger dækket, men har endnu ikke fået besked. Det er blevet bestemt, at de arkivalier, som stammer fra Lindknud, men som er registreret på arkivet i Brørup, skal forblive der. Ved hjælp af registreringen vil man kunne se, hvor arkivalierne befinder sig. På trods af vort selvstændige medlemskab af SLA, vil vi fastholde den tætte forbindelse til Brørup-arkivet og status som filial. Historisk arkiv for Brørup og omegn har en stor del af sine medlemmer bosiddende i Lindknud og en del af medlemskontingent fra medlemmer med adresse i Lindknud overføres til os.

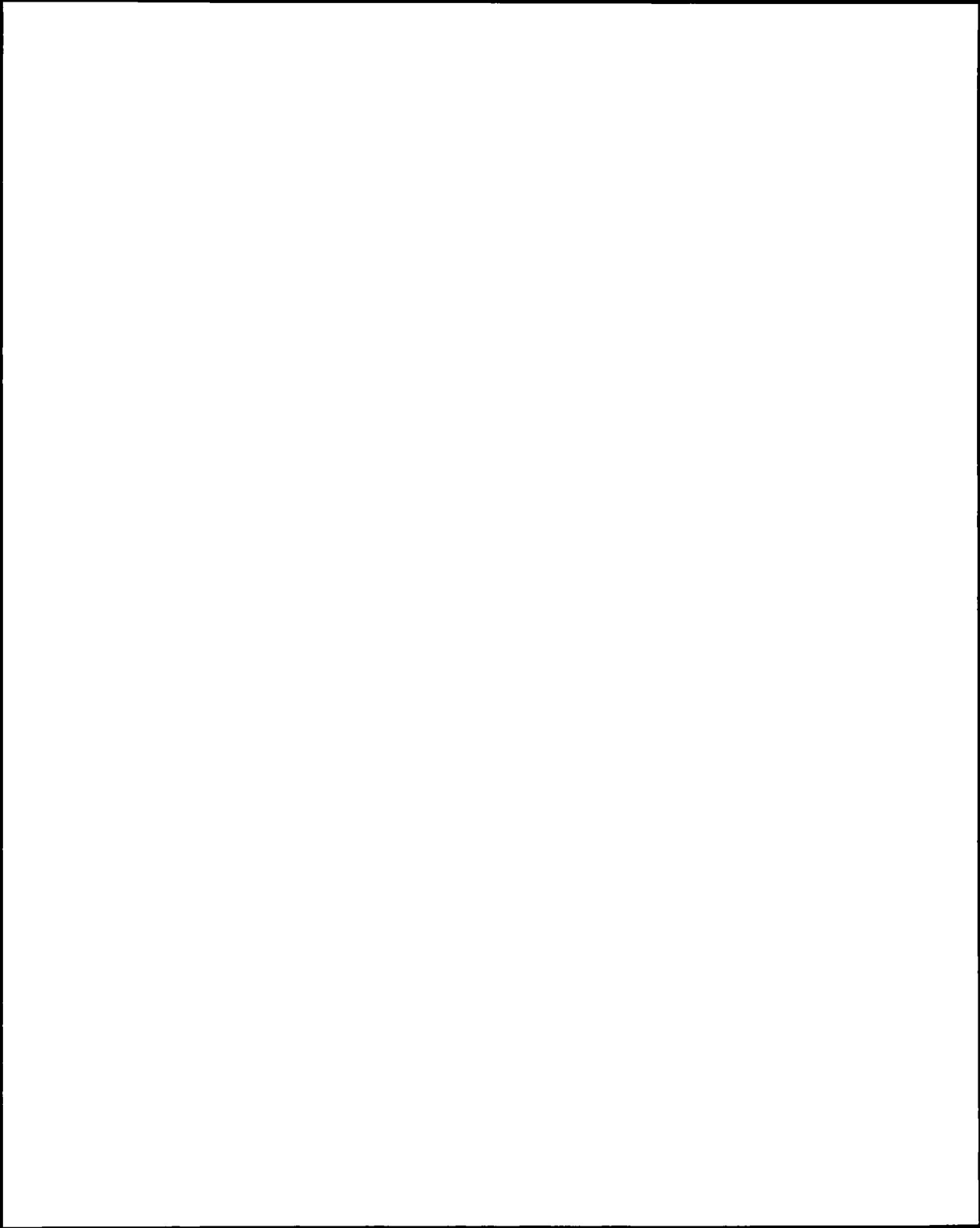
To medarbejdere fra arkivet har været på udmærkede kurser i Esbjerg, og vi er godt i gang med at registrere og scanne billeder ind. Konsulent Richard Bøllund har

endvidere været på besøg og hjulpet os med at komme i gang. Vi har to lidt yngre mennesker engageret på arkivet, Birthe Simonsen og Leif Schmidt. Sidstnævnte er særdeles kyndig i EDB og begge har interesse for arbejdet og historien i det hele taget. På hjemmesiden for Historisk arkiv for Brørup og Omegn er der et link til Lindknud, hvor der findes historier samt oplysninger om arkivalier, som findes på vort arkiv i Lindknud. Vi får ofte reaktioner på baggrund af denne hjemmeside. Indtil videre har vi kun åbent den sidste fredag om måneden, men folk kan henvende sig på andre tider. Vi har allerede fået adskillige gode afleveringer, og arkivet er godt modtaget i Lindknud.

Vejen Lokalthistoriske Arkiv

Østergade 2, Postboks 186, 6600 Vejen. Tlf.: 79 96 52 75
 Åbningstid: Tirsdag og onsdag kl. 9.00-14.00, torsdag kl. 8.00-12.00 samt den første mandag hver måned kl. 17.00-20.00 i månederne oktober til april
 Leder: Linda Klitumøller
 E-mail: lokalarkivet@vejenkom.dk

Arkivet har ikke indsendt en årsberetning.

The first part of the document discusses the importance of maintaining accurate records of all transactions. It emphasizes that every entry, no matter how small, should be recorded to ensure the integrity of the financial statements. This includes not only sales and purchases but also expenses, income, and any other financial activity.

Secondly, the document highlights the need for regular reconciliation. By comparing the internal records with bank statements and other external sources, discrepancies can be identified and corrected promptly. This process helps in preventing errors and fraud, ensuring that the books are balanced and accurate.

Thirdly, the document stresses the importance of proper classification of transactions. Each entry should be recorded in the correct account to reflect the true nature of the transaction. This is essential for preparing meaningful financial statements that provide a clear picture of the organization's financial health.

Finally, the document concludes by stating that consistent and accurate record-keeping is the foundation of sound financial management. It is a key factor in making informed decisions and ensuring the long-term success of the organization.

INDHOLD

Lyne, Olaf	
De kæmpede mod tuberkulose – og sejrede	5
Knud Andersen	
Vardes store arbejdsplads og den tyske Værnemagt	15
Nielsen, Aja Høy-	
Døden skal have en årsag – også for slægtsforskere	25
Post, Camilla	
På gengroede stier – mellem dansk og tysk	
En slægtshistorie fra Vester Vedsted – Hvidding	35
Pedersen, Olga	
Poesibøger, barndommens yndige små hilsener	51
Christensen, Flemming	
Ribe Boligforening	
Rækkehusene på Drost Pedersvej	63
Mulvad, Søren	
Om telegrafstationen i Ribe	71
Poulsen-Hansen, Kamma Marie	
Loft – bebyggelse fra 1100-tallet til i dag	79
Årsmøde og generalforsamling 2009	89
Bibliografi	95
Register	100